

Naročnina mesečno
25 Din, za izo-
zmetvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozmetvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECC

Delu čast

Kakšno je dandanes življenje? Imate jih nekaj — kaj rečemo nekaj — na tisoče in milijone jih je, ki se valjajo v lenobi in izobilju. V poletju po hribih in gorskih postojankah v veliko nadlego in kvar zdravemu turizmu, po zimi v morskih kopališčih in na rivierah, zapravljajo svoj čas, — kolikor jih ne zaposle njih preštevne telesne potrebe — z igro, sportom, lovom in raznim razkazovanjem svojih telesnih vrlin. Med tem pa se njih premoženje lepo ohranja, še več: kljub temu, da ga razsipajo, se celo množijo! Na kakšen način? Stotine in stotine delovnih rok robota zanje. Vsi ti nimajo za življenje drugega kot trdo delo in trpljenje, pa morajo biti še veseli, da imajo v današnjih časih vsaj delo in majhen zaslužek, da morejo z najpotrebnejšim oskrbeti sebe in svoje. Torej, na stotine ljudi se mora truditi in si celo pritrgovati pri nujnih življenjskih potrebščinah, da more ena dvočlanska družina — redko kaj več — živeti brezskrbno in brezdelno življenje. To gotovo ni red po božji volji. Mnogo drugače bi lahko bilo!

Ni treba, da bi človek bil že boljševek, če misli, da bi vse to moglo in tudi moralo drugače biti. Ako misli, da bi marljiv, delaven človek pa naj dela duševno ali telesno, moral pravzaprav imeti prvo mesto v družbi; kdor pa ne dela in bi lahko delal, pa bi moral tudi socialno čutili, da je škodljiv in nekoristen ud človeškega občestva. Saj človeški družbi zlasti v sodobnih časih prav res ne gre tako dobro, da bi en del lahko samo užival in nič delal. In delovni človek s pravico lahko vpraša, od česa prav za prav taki lenuhi žive. Od tega, kar sama narava rodi? No, to bi gotovo bilo premalo. Torej? Potem ostane le še delo drugih ljudi. To pa je izrabljanje, je greh, je krivica nad družbo. Vseeno je, kdo so izrabljeni: rudarji, predilničarji, Kitajec pri Lloydju ali zamorec na bombažnih nasadih. Tuje delo je!

»Saj imajo svojo plačo«, bo morda rekel. »Založil sem svoj denar v podjetja in za mene dela moj denar! Za njega dela njegov denar? Ali je že kdo videl, kako »dela« denar? Denar, ki je le menjalno sredstvo, zadobiva potem takem naenkrat čudovito rodovitnost, ki ti lahko donaja zemljišča, tovarne, ladje, kopico vseh mogočih užikov in še mase delovnih ljudi, ki za tebe delajo. Toda, da ne bomo nikomur krivični: Tudi snov, kapital je potreben za delo in gre potemtakem del proizvodov ali dohodkov tudi lastniku kapitala. Toda ta razdelitev dohodkov med kapital in delo ni danes v nikakšnem pravičnem razmerju. Je le prepogosto tako, kakor pravi okrožnica »Quadragesimo anno«, da si vse dohodka iz dela in kapitala lasti enostavno kapital sam, delavcu pa vrže k večjemu toliko, da bi komaj zadostovalo, da za silo obnovi svoje telesne moči. Še vedno se večina našega gospodarstva suče v znamenju mamonističnega kapitalizma, čigar gospodarski zakon je, da se vse kupiženje kapitala steka kapitalistom, delavci pa so po istem zakonu izročeni večni bedi ali vsaj prisiljeni živeti v najskromnejših življenjskih razmerah. Proti zakonom socialne pravičnosti greši razred bogatih, ki je v svojem bogastvu takorekoč brez skrbi, a misli, da je pravi red tisti, ki daje vse njemu, a delavcem nič (okrožnica).

Premoženje, posest kapitala je v današnjem redu ustvarila predpravo, kakor so bile nekoč navezane le na pripadnost h plemstvu, predvsem predpravo udobnega in brezskrbnega življenja. Ali ne bi mogla družba odpmoči temu socialno nezdavemu stanju? Za starce, bolnike in betežne velja seveda drugo merilo. Toda vse, kar more stati na svojih zdravih nogah, bi moralo biti cenjeno in plačano predvsem po svojem delu. Delu gre prvo mesto v proizvodnji, delo je tisto, ki šele oplodi mrtvo snov, da postane donosna, zato bi moral delu pripasti največji dohodek. To pa je danes le izjemen slučaj. Redko, redko se bo našel kdo, ki je prišel do večjega premoženja z lastnim delom. Pač pa so dohodki iz kapitala tisti nemejen donos, pri katerem marsikdo potegne tolikšno »dnevno plačo«, kakor je resnični dnevnica ne zasluži dolge mesece; prvi kljub svojem brezdelju, drugi kljub svoji marljivosti in delu. Ali niso to privilegiji posesti? Da, so to predpravo, ki niso ne pravične ne socialno koristne, pač pa kvarne za družbo in čisto celo za tiste, ki jih uživajo.

Pavel, učitelj narodov, je pisal prebivalcem Soluna dve pismi; v drugem beremo zlate besede, ki so vredne, da jih na tem mestu ponovimo: »V imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa vam bratje, ukazujemo, da se ogibljite vsakega brata, ki živi neredno in ne po izročilu, ki so ga prejeli od nas. Zakaj sami veste, kako nas je treba posnemati; saj nismo živeli med vami neredno, tudi nismo pri nikomer jedli kruha zastoj, ampak smo s trudom in naporom noč in dan delali, da bi komu izmed vas ne bili v nadlego... Zakaj, tudi ko smo bili pri vas, smo vam to naročali, da kdor noče delati, naj tudi ne je. Kajti slišimo, da žive nekateri med vami neredno in nič pravega ne delajo, ampak se ukvarjajo s praznimi rečmi. Takim ukazujemo in jih opominjamo v Gospodu Jezusu Kristusu, naj mirno delajo in jedo svoj kruh. (2. Tes. 3, 6-12).

Kršanstvo je z zgledom samega učlovečenega Boga in z zgledom prvih poglavarjev nove verske družbe posvetilo delo in mu dalo pravico plemstva. Naš sedanji gospodarski red s svojo kapitalistično poplavo pa ni le omogočil brezdelnega življenja gotovemu stanu, ampak gleda v brezdelnem življenju in v dohodkih brez dela naravnost svoj ideal, s hrepenenjem zasledovan cilj. Iz tega se vidi, kako daleč se je ta družba oddalila od pravih krščanskih vzorov. Le tako je mogoče, da pred sleparjem in postopačem Staviskim leži vse na trebuhu, od ministrov do kancelistov. Brezdelnim trotom, ki zapravljajo denar, ki so ga jim drugi s krvavimi žulji zaslužili, se povsod in v vsako družbo odpirajo na široko vrata, med tem ko drugi, katere je delo plemenitilo, čisto zaman iščejo še tako skromnega mesta pod soncem. Prav tako tudi o tistih ne moremo reči,

Sklepi rimske „podonavske“ konference

Gömbös: „Gotovi smo!“ - A s čim?

Avstrija, Italija in Madjarska so sinoči podpisale neki megleni sporazum, da se bodo sporazumevale

Rim, 17. marca. b. Danes dopoldne ob 8 so se nad glavnim mestom Italije pojavila tri letala, ki so v obliki črke V krožila v velikih lokih nad večnim mestom. Letala so predstavljala trojni sporazum med Avstrijo, Madjarsko in Italijo. Danes popoldne ob 5 se je podpisal v beneški palači rimski sporazum. Danes popoldne je bila enourna konferenca z voditeljem madjarske delegacije Winklerjem. Nekaj po 1 popoldne je francosko poslanstvo v Rimu telefonično sporočilo Gömbösu, da želi odpravnik poslov govoriti z njim. Francoski poslanik de Chambrun, ki je odpotoval v Rim, je dal telefonično navodila francoskemu poslanstvu, da stopi v zvezo s predsednikom madjarske vlade. Zanimivo je, da se je pojavilo zaradi tega tolmačenje, da se je rimska konferenca kljub večerjajni vesti, da se bo podaljšala za 2—3 dni, zaključila tako hitro, da se onemogočijo razgovori francoskega poslanika de Chambruna z madjarskim ministrskim predsednikom Gömbösom in avstrijskim zveznim kancelerjem dr. Dollfussom.

Due pogodbi:

politična in gospodarska

Razgovori med Mussolinijem in Gömbösom so s torej končali. Izdelala sta se dva protokola, od katerih je eden politični, drugi pa gospodarski. Ta dva protokola sta bila snoči podpisana. Svečan podpis pa se izvrši nocoj.

V prvem protokolu, ki je političnega značaja, so označena jamstva za neodvisnost Avstrije. Avstrijska neodvisnost ostane kot temelj za sklenitev vseh gospodarskih sporazumov. Madjarska, priznavajoč avstrijsko neodvisnost, pa pri tem vendar ne gre v skupno fronto proti Nemčiji.

Drugi protokol vsebuje gospodarsko klavzulo, ki pušča odprta vrata za nadaljnja pogajanja z vsemi podonavskimi državami v cilju, da se ustvari v Podonavju enoten gospodarski red. Pri organizaciji tega reda lahko sodelujejo še druge države, ki imajo v Podonavju interese, kakor Francija in Nemčija. Trdi se, da so s tem protokolom odstranjeni vsi dvomi, ki so se pojavili zlasti pri Mali zvezi, čes, da je rimski sestanek odgovor na balkanski pakt.

Fasistični listi trdijo, da uspeh rimskega sestanka zadovoljuje pričakovanje vseh onih, ki iskreno želijo sodelovati pri delu za gospodarsko obnovo in utrditev političnega položaja v srednji Evropi. Težkoč je bilo mnogo, ker je bilo treba spraviti v sklad veliko nasprotujočih si teženj.

Snoči je bil na Kapitolu v poslopju guvernerja mesta Rima svečan sprejem na čast dr. Dollfussu in Gömbösu. Sprejema so se udeležili vsi italijanski ministri, številni vitezi malteškega reda, ki so se zbrali v Rimu, med njimi nadvojvoda Josip Habsburški in knez Ludvik Bavarski ter vsi člani diplomatskega zbora.

Sedaj čakajo na francoski: da

V Rimu so se pojavile danes zanimive govore glede konference. Posebno pozornost obračajo politični krogi zlasti na pisanje francoskega tiska, po katerem je sedaj Mala zveza glede pogajanj z Italijo, Dunajem in Budimpešto postavljena v ugodnejši položaj. Francija, tako se glasijo rimska poročila, računa, da bo sedaj po rimskem sestanku podana mnogo večja možnost zblizanja med državami Male zveze ter med tremi državami, ki so bile zastopane na rimski konferenci. Vsekakor gledajo z velikim zanimanjem, kako bo Francija konkretno odgovorila, ko izve za točen rezultat te konference.

V Rimu so z največjo pozornostjo opazili tudi istočasni začetek trgovinskih pogajanj med Jugoslavijo in Nemčijo v Belgradu.

Madjari so črnogledi:

Mussoliniju šlo le za osebni ugled

Budimpešta, dne 17. marca. b. Ker madjarski ministrski predsednik Gömbös snoči po tretji konferenci ni hotel dati časnikačem nikakršne izjave, in je samo dejal: »Gotovi smo!«, so se v Budimpešti razširile razne govore. Bolj zmeren in objektivnejši je posebni dopisnik »Pester Lloydja«, za katerega je znano, da ima najožje zveze z ministrskim predsednikom Gömbösom. Po njegovem poročilu se je snoči med Italijo, Madjarsko in Avstrijo sklenil posvetovalni pakt, ki je približno enake vsebine kakor že obstoječi posvetovalni pakt med Avstrijo in Madjarsko. Ta posvetovalni pakt bo predstavljal zvezo, ki ni naperjena proti nikomur in bo v njo stopila lahko vsaka druga država. V tukajšnjih političnih krogih ne verjame nihče v politični ali gospodarski čudež, ker vse ne predstavlja prav za prav nič novega, zlasti ne na političnem

da »jedo svoj kruh«, ki v svoji osebi kopičijo celo vrsto dobrih plačanih služb. Kakšno so te »službe«, tudi vemo. Obstojajo navadno v par letnih sejah ali niti to ne; največkrat le v potrdilu mesečnih honorarjev. Je pa to blazen red, ki je tem bolj nor, ker si prizadei ne predstavljajo, da so takšne razmere trajno nevdružljive. Delu čast in prvo mesto! V interesu javne blaginje je, da se javne dajatve iščejo najpreje tam, kjer se kopiči bogastvo zlasti brez lastnega dela. Naš finančni minister je sam priznal, da ni mogoče iti nižje z davčnim vijakom pri kmečkem, obrtniškem, delavskem stanu. To čutimo prav dobro tudi mi. Pravičeno pa je, da javne dajatve nosi predvsem posest, ki se steka skupaj brez lastnega dela imejitelja. Tu se bo brez dvoma dalo še marsikaj dobiti. Denarja je še vedno dovolj, kako bi sicer bilo mogoče, da nekateri razmetavajo tisočak za tisočakom po barjih in nočnih loka-

polju, ker med Madjarsko in Italijo že zdavnaj obstojajo prijateljske vezi in ozko sodelovanje, do gotove meje pa tudi z Avstrijo. Kar tiče gospodarskega dela tega sporazuma, bo treba počakati podrobnosti, da se lahko izreče končna sodba. So pa tudi skeptiki, ki ta rimski sporazum smatrajo kot politično demonstracijo, ki naj dvigne ugled šefa italijanske vlade, ki je v zadnjem času doživel dva huda poraza.

Angleži:

„Italija je hotela rešiti Trst“

London, 17. marca. b. Angleški tisk obširno komentira uspeh rimskih pogajanj. Glede samega sporazuma je list mnenja, da vsebuje sledeče štiri točke:

1. Skupen sporazum, po katerem se mora brati avstrijska neodvisnost z vsemi sredstvi.

V mir ali v vojno...

Nikdo noče razorožiti

Nemški odklonilni odgovor na francoske razorožitvene predloge

Berlin, 17. marca. tg. Danes popoldne je bila objavljena vsebina odgovora, ki ga je nemška vlada poslala Franciji na njeno noto o razorožitvenih predlogih. Nemška vlada naglašala v svojem odgovoru, da je ravno tako kakor preje na stališču, da se ustvarijo vsi potrebni pogoji, da se razorožitev izvrši na zelo široki podlagi in do skrajnih meja, ker bo samo na ta način mogoče odstraniti vse spore med Nemčijo in med Francijo, ki so danes največja ovira za ozdravljenje Evrope.

Nemška nota odgovarja točko za točko na francoska vprašanja ter izraža željo, da bodo nemške razlage pomirile francosko nezaupljivost in razjasnile vsa obstoječa nesoglasja.

1. Francoska vlada očita nemški spomenici z dne 19. jan., da ne pove jasno, kaj misli pod imenom »nenapadalni pakte in kako misli te pakte spraviti v sklad s sporazumom, podpisanim v Locarnu. Nemška vlada odgovarja na to, da je dala dejanski zgled, kaj misli pod nenapadalnim paktom, ko je sklenila sporazum s Poljsko. Slednji sporazum je bil objavljen in ga je svetovna javnost odobraval. Ako se sprejme nemško stališče, bodo zopet mogoči razgovori med Nemčijo in med veleislami glede bodočih odnošajev z Zvezo narodov.

2. Francija očita nadalje Nemčiji, da so njeni predlogi zgrajeni na popolnoma napačnih predpostavkah, čes, da je dejanska razorožitev danes nemogoča. Na to odgovarja nemška vlada, da bi nič rajši ne storila in nič rajši ne videla, kot pa da se v bodoči razorožitveni pogodbi omeji oboroževanje do skrajnih meja, ampak da je hotela Francijo samo opozoriti na dejstvo, da so vsa razorožitvena pogajanja dozdaj bila neplodna in da noben predlog ni mogel jamčiti Nemčiji varnost njenega ozemlja. Francoska vlada ni nikdar stavila kakšnega predloga, ki bi ga mogla

2. Italija daje važne gospodarske ugodnosti Avstriji in Madjarski.

3. Sporazumu se lahko priključijo še ostale podonavske države.

»Daily Telegraph« pravi, da je Italija dala, gotovo brez nadoknad velike ugodnosti podonavskim državam, zlasti v ugodnih carinskih postavkah, dovolila je cenejši transport na italijanskih železnicah in končno je ponudila obema državama svobodni luški coni. Italija želi predvsem, da usmerita Madjarska in Avstrija ves svoj promet na Trst, odnosno na Reko. »Daily Mail« je mnenja, da Mussolini ni bil preveč velikopotezen v svojih obljubah in da se je spretno izogibal vprašan, ki zahtevajo temeljite proučitve in dolgotrajnega reševanja. Njemu je šlo predvsem za to, da se doseže konkretna in končna rešitev, ki bi se dala praktično takoj izvesti. Mussolini se je tudi skrbno izogibal vseh točk mirovni pogodbi, tako da se vprašanje revizije sploh ni omenilo.

Nemčija sprejeti, ne da bi ji bilo treba ponizati se na državo druge ali tretje vrste.

3. Francoska vlada je kritizirala tudi nemško stališče z ozirom na predlog mednarodnega nadzorstva nad oboroževanjem. Nemška vlada odgovarja na to še enkrat, da se ji zdi čisto naravno, da naj bo podvržena vsaka država in ne samo Nemčija mednarodni kontroli. Na tem stališču tudi vztraja.

4. Francoska spomenica omenja tudi nekatere organizacije, ki imajo vojaški značaj. Akoravno nemška vlada smatra, da njene organizacije nimajo nikakega vojaškega značaja, poudarja, da bi ravno mednarodna kontrola, ki bi bila za vse države enaka, ravno v pogledu tako imenovanih »polvojaških organizacij« napravila red. Predno pa bi se kakšna razorožitvena pogodba podpisala, Nemčija nikakor ne more sprejeti niti nadzorstva, niti polvojaške označitve svojih političnih organizacij, če bi se oboje nanašalo samo na njo in ne enakomerno tudi na druge države.

Ker je tudi Anglija v zvezi z Italijo prišla na dan z novimi razorožitvenimi predlogi, smatra nemška vlada, da bodo ti predlogi olajšali sporazum med Francijo in Nemčijo. Sicer pa, to nemška vlada posebno poudarja, so sedanji nemški predlogi glede razorožitve in oborožitve za dobo, ki jo bi predpisala mednarodna razorožitvena pogodba, minimum, mimo katerega Nemčija nikoli ne bo mogla iti.

Berlin, 17. marca. b. Vest angleških in ameriških krogov o nekem sklenjenem tajnem razorožitvenem sporazumu med Francijo in Italijo se sicer na Quai d'Orsayu najodločneje zanikuje, ne more pa se zanikati dejstvo, da je francoski poslanik v Rimu vse do večerj konferiral v Parizu s predsednikom francoske vlade Doumergom in da francoskim zunanjim ministrom Barthoujem in da je deloma tem konferencam prisostvoval tudi italijanski poslanik v Parizu, ter da sta oba poslanika sedaj odpotovala v Rim.

Vstaja v Mandžuriji

Odnosaži med Japonsko in Rusijo so se izboljšali

Tokio, 17. marca. c. Japonski mikado je izdal danes povelje, da se iz Mandžurije umaknejo deseta in štirinajsta japonska divizija. To nenadno povelje japonskega cesarja se tolmači tako, da so se odnosaži med Japonsko in Rusijo zelo izboljšali.

London, 17. marca. c. V Mandžuriji je izbruhnila revolucija, ki jo vodi kitajski general Liu Sau, ki je organiziral v Mandžuriji oborožen odpor proti novemu mandžurskemu cesarju Pu-Yiju. En

japonski polkovnik je bil danes pri nemirih ubit. Japonske oblasti skušajo vso vstajo naslikati kot običajen napad kitajskih roparjev, vendar smatrajo notranjepolitični položaj v Mandžuriji za resen.

Moskva, 17. marca. AA. Iz Pekinga poročajo, da se v Mandžuriji naglo širi oboroženi pokret proti sedanji vladi. Meseca februarja je bilo nič manj ko 410 oboroženih napadov na organe oblasti. Japonsko-mandžurske čete pa so opravile 42 kazenskih pohodov. Število pobeglih mandžurskih vojakov cenijo na 25.000.

Iz Harbina poročajo, da je večja skupina japonskih uradnikov in oficirjev prispela na obmejno postajo vzhodno-kitajske železnice. Kljub protestom sovjetskih uradnikov so Japonci odprli kurilnico in pregledali stroje.

★

Drobne iz Nemčije

Berlin, 17. marca. p. Oldenburgobremenski predsednik Rōwe je imel danes večji govor, v katerem je napovedal, da bo v kratkem osnovan poseben Führerorden. Ta red bi štel okoli 60—80 članov, ki bi bili izbrani med najboljšimi nacionalnimi socialisti, ki so se udeleževali vseh bojov stranke za oblast. Ta novi red bi bil garancija etnotne volje in vodstva sedanje nemške države.

V podstava sedanje nemške države, zaprtih zaradi požiga Reichstaga, je poslal Hitlerju posebno spomenico, v kateri zahteva, da naj se takoj izpusti bivši poslanec Torgler. Memorandum je podpisalo nad 110 važnejših osebnosti angleškega javnega življenja.

p. Pripravlja se temeljita reorganizacija tajne državne policije v vsej Nemčiji. Predvsem se raztegne delokrog berlinske tajne policije na vso Prusijo. Nova reorganizirana tajna policija bo popolnoma samostojen urad, ki bo naravnost podrejen predsedniku vlade in ne bo več sšadal pod notranje ministrstvo.

Drin.

Sava - grob splavarjev

Pri Zagrebu je Sava razbila splav iz Slovenije, dva splavarja so rešili vojaki, eden je utonil

Zagreb, 17. marca. k. Vsako leto ob tem času, ko Sava nekoliko naraste, se vidi po Savi plavati mnogo splavov, ki prihajajo iz Slovenije in ki dovažajo na ta najcenejši način les v Zagreb in še dalje do Siska in do Beograda. Tako je tudi sedaj, ko Sava nekoliko naraste, videti na njej mnogo splavov. Danes pa so blizu vasi Jurina, tik pred Zagrebom opazili velik splav, na katerem so bili trije splavarji, in sicer lastnik lesa in dva njegova spremljevalca. Vsi trije so bili iz Slovenije.

Blizu vasi pa so nedavno urejali tok Save in so bili v Savi še zmiraj veliki močni leseni piloti. Ker je zaradi narasle Save tok tam zelo močan, splavarjem ni uspelo, da bi zaobrnil v pravem času splav in tako srečno prebrodili skozi pilote. Splav je z vso silo udaril ob pilot in v naslednjem trenutku

je bil razbit. Vsi trije splavarji so padali v Savo. Po kratkem času sta se na površju valov pojavila samo dva splavarja, ker se je tretji, najbrž pri padcu v vodo, udaril tako nesrečno ob debla, da je utonil. En splavar, in sicer lastnik sam, je le s težavo priplaval na obrežje, drugi splavar pa se je oprijel debla, ki ga je neslo proti železniškemu mostu v Zagrebu. Pri železniškem mostu pa so se ravno vadili vojaki zagrebške posadke. Ti so opazili nesrečnega splavarja, ki se je boril z valovi, mu prišli s čolni na pomoč in ga rešili na obrežje.

Oba splavarja sta vsa pobita od nesreče, ki je zadela njunega tovariša. Lastnik splava pa je še bolj pobit, ker je s splavom izgubil vse svoje premoženje.

Za Veliko noč

se vsakomur — tudi malemu inserentu — posebno bogato izplača
oglaševanje v „Slovincu“

Naši trgovski krogi to dobro vedo, zato se od leta do leta raje poslužujejo našega lista. Prav posebne važnosti je pa oglaševanje v izdajah prihodnjega tedna ter v

Velikonočni izdaji

ki izide kot običajno že v soboto zjutraj v zelo pomnoženi nakladi in se bo prebiral po naših družinah v vseh treh prazničnih dneh.

Ne zamudite izredne prilike!

Nazadovanje prebivalstva v Italiji

Rim, 17. marca. Mussolinijev »Popolo d'Italia« seže v vest, da je mesto Florencia izkazovala dne 6. marca 1934 3 rojstva in 22 smrtnih slučajev. Je pa Florencia — tako nadaljuje imenovan list — vsak dan pasivna in je v zadnjem petletju padla absolutno. Isto velja za Sieno, ki je v zadnjem petletju padla za 1380 prebivalcev. Ostala mesta Toskane izkazujejo zelo skromen plus rojstev nad

smrtmi. Edino Grosseto in Massa izkazujejo bolj znaten prevešek rojstev. Če bi ne bilo kmetijskega prebivalstva, ki se vseljuje v mesta, bi vsa mesta izkazovala počasno izumiranje, kakaj ves plus rojstev, kolikor ga je, izhaja iz kmetijskih družin, došlih v mesta. »Stevilke povde toliko, da je komentar nepotreben« — konča se svojo notico Mussolinijev dnevnik.

Nesreča na morju

London, 17. marca. V Queenstown je prispel angleški tovorni parnik, ki je rešil 5 mornarjev belgijskega parnika »Oskarja Eda«. Belgijski parnik se je zaradi viharja na visokem morju potopil v četrtek zjutraj. Posadka 6 mornarjev s kapitanom se je rešila na rešilni čoln. Ko je hotela angleška tovorna ladja prevzeti brodolomce, se je njihov rešilni čoln prevrnil. Le z veliko težavo so nato rešili pet mornarjev, dvojico pa so valovi odnesli.

Škandal Stavijski

Pariz, 17. marca. c. Predsedništvo preiskovalne komisije v aferi Stavijskega je danes sprejelo delegacijo francoskih bojovnikov, ki so komisiji izročili spomenico, v kateri zahtevajo, da se za čas velikonočnih počitnic vsem poslancem in senatorjem ukine imuniteta, da bi tako mogla preiskava priti do uspešnih zaključkov.

London, 17. marca. c. Danes sta dva najslavnejša angleška detektiva poslala francoski parlamentarni komisiji, ki preiskuje Stavijskovo afero, pismo, v katerem ji dajeta na znanje, da sta pripravljena kmalu najti krivice Stavijskega škandala, če komisija hoče njuno pomoč. Ta dva detektiva sta bivši šef kriminalnega oddelka angleške policije Collins in bivši član proslule petorice Scotland Yarda Wemsley.

Bufet pri „Ivanu“

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5, dvorišče, vabi na kupico novodošlega pristnega ter izbornega vina. Topli in mrzli prigrizek vedno na razpolago.

Največja veslaška tekma na svetu

London, 17. marca. AA. Današnji dan tradicionalne tekme v veslanju med oxfordskimi in cambridgeskimi akademiki je bil deževen in močno vetroven. Vzhle temu so se že v ranih jutranjih urah zbrale velike množice gledalcev, da vidijo vse priprave za ta največji sportni dogodek leta. Današnja tekma je bila 26. po številu. Doslej je Cambridge 43 krat zmagal, Oxford pa 40 krat. Leta 1877 je bila tekma neodločena. Razen leta 1923 je Cambridge doslej dobil po vojni še vse tekme. Pričakovanje, da bo zmagal tudi to pot, se je izpolnilo: Cambridgeško moštvo je zmagalo s 4 in pol dolžine čolna. Izprva je Oxford neznatno vodil, toda kaj kmalu je Cambridge prešel v vodstvo in ga postopno povečaval vzhle obupni prizadevanjem oxfordskih veslačev. Doseženi čas 18 minut in 3 sekunde pomeni nov rekord.

Trboveljski slavčki v Zagrebu

Zagreb, 17. marca. c. Včeraj zvečer so trboveljski slavčki priredili v Zagrebu koncert, ki je sijajno uspel. Dvorana glasbenega zavoda je bila razprodana. Danes dopoldne pa so trboveljski slavčki priredili pevsko matinejo v Evropa Palace, katere se je udeležila deca iz vseh zagrebških šol in je tudi dopoldanska matineja sijajno uspela. Pred pričetkom koncerta so pevski zbor trboveljskih slavčkov pozdravili zastopniki zagrebških učiteljskih organizacij in sicer gosp. Dragotin Pavin in učiteljica gđ. Geberta. Po koncertu so bili pevskemu zboru podeljeni mnogi venc. Opoldne jim je zagrebško društvo JUU priredilo svečano kosilo v učiteljskem domu, med katerim jih jih je pozdravil voditelj zagrebškega učiteljskega gosp. Dugomerac. Ob 1 popoldne je pevski zbor trboveljskih slavčkov odpotoval v Karlovec.

Posadka „Čeljuskina“ gleda smrti v obraz

Moskva, 17. marca. k. Položaj brodolomcev »Čeljuskina« je zmeraj hušši. Po zadnjih vestih se pripravljajo konec zalogre na ledu, ker je plast ledu, na katerem se nahajajo brodolomec, začela pokati. Tudi z letali jih ne bodo mogli več rešiti, ker se je zlomila plast ledu, na kateri so brodolomec zgradili zasilno letališče.

Katoličani v rovi Nemčiji

V kulturni boj ali ne?

Danes objavlja »Slovenec« posnetke iz petega šlanka »La Croix« o razmerah v novi Nemčiji.

Sodelovanje katoličanov s hitlerjevskim režimom, ali odprt odpor in povzročitev javnega in odkritega kulturnega boja, to sta dve izbiri, ki jih imajo pred seboj nemški katoličani. In pri tem so si na jasnem, da bi bil kulturni boj tako srdit, da bi v primeru z njim kulturni boj pod Bismarckom bil le slabotna igra.

Predno vam poročam o razgovorih, ki sem jih imel z neštetimi katoličani, je treba za razumevanje prilik poudariti dejstvo, da je ugled katoliških vodij v Nemčiji zadnje leto veliko trpel med ljudstvom. Zakaj? Prvič zaradi tega, ker so sprva tako strašno podlegli Hitlerju. Pomislite le to: še v januarju narodni socialisti niso smeli pristopiti k svetim zakramentom v uniformah, en mesec pozneje to ne velja več in hitlerjevske uniforme polnijo cerkve, med njimi pa plapolajo zastave s ključastimi križi! To ljudstvo le težko razume. Drugič je padla avtoriteta tudi vsled tega, ker od kraja niso nič ukrenili proti hitlerjevstvu iz rodoljubnih razlogov, ko niso marali povzročiti notranjih nemirov in so smeli zanpali v slovesne objave državnega kancelarja, da bo spoštoval pravice Cerkve. Kdo naj zameri katoličanom, če so verovali v najvišjo politično oblast v državi? Tretji vzrok pa je ta, da režim skrbno preprečuje, da ne bi ljudstvo kaj izvedelo o pritožbah škofov, o njihovih neprestanih protestih in njihovih pogumnih borbah. Niti ena sama besedica o tem ne sme v tisk, med tem ko mora vse časopise prinašati na najbolj vidnih mestih izjave nekaterih škofov — dejansko sta le dva, nadškof Freiburški dr. Gröber in škof osnabrški dr. Berning — ki sta navdušena za hitlerizem. Ljudstvo živi v polni nevednosti, kaj delajo in trpe njihovi najvišji katoliški cerkveni vodje, in ker ne ve, misleč, da ne delajo nič, sodi in oboja.

Med vprašanji, ki sem jih stavljal križem med katoliškimi krogi, so bila sledeča najbolj značilna in tudi odgovori, ki sem jih dobil, najbolj poučni.

Kaj bi storila mladina?

»Ali res mislite, da bi imeli za seboj mladino, če bi prešli v odprt odpor proti režimu, če bi hoteli odkritega kulturnega boja?«

Če bi bilo vprašanje postavljeno čisto iz verskega stališča, so mi večkrat odgovarjali, potem ni dvoma, da bi šla za nami vsa mladina. Toda tega danes ni. Dandanes govori vse v Nemčiji le o narodnem prebujanju, o velikem socialnem obnovenem delu, o borbi proti gospodarski krizi, o pobujanju marksizma, o veličini nemškega plemenskega ideala. Akoravno se dejstvo, da se vrši kulturni boj na tih in prijeten način, nikakor ne da zanikati in je dokazov za to, da režim hote pritisniti na katoliške cerkve, dosti, vendar mladina nima vtisa, da je hitlerizem napovedal vojno katoliški veri. Zato je težko povedati, kako bi se odločila. In če je danes mladina še trdna in še bojevit, bo težko mogoče isto o njej trditi po enem, dveh letih. Čas teče naprej, in ljudje se hitro spreminjajo in prilagode. Danes vsi otroci prebirajo hitlerjevski tisk, ki ga sijajno izvedena propaganda brezplačno vali med ljudstvo. Hitlerjevski tisk opravlja svoje delo, to nam pričajo vsakdanje debate, ki jih slišimo med šolskimi otroci, kadar pride govor na zgodovino, na vero, na literaturo. Kolikokrat že smo imeli priliko videti in slišati male otroke, kako so se v grdih izrazih, ki so jih pobrali v njihovem dnevnem življenju, obrnili proti katoliškim škofom, češ, da so protinemški. Če bi se kakšen veroučitelj drznil razlagati otrokom njihove dvome, pride takoj hitlerjevski šef v okraju z obtožnico, da je politični agitator in mu zagrozi s koncentracijskim taborom. Mladina nam ubaja, to je ona največjih skrbi, ki nas navdaja in ki leži težko na tehnični, ko se sprašujemo, če naj začnemo odprti kulturni boj.

In katoliško izobraženstvo?

«In vaši izobraženi krogi?«

Kar tiče izobraženstva, moramo trditi, da je veliko število njih, z malimi izjemami, za nas izgubljeno. Učiteljstvo, profesorji, zdravniki, pravniki, uradništvo vseh stopinj, ti že itak večinoma niso katoličani razum na papirju. Način naše dijaške vzgoje, obiskovanje vseučilišč, čitanje časopisja, neprestani stiki s protestantskim okolišjem, je podrl v njih stebel vere. Veliko jih je, ki so se navzeli občeveljavnega protestantskega nazora, da je vse, kar je katoliško, nazadnjaško in manjvredno. Da bi izgledali z njim ravni, se proglase za liberalne katolike, za neodvisne in raje prebirajo protestantsko čtivo. Koliko jih je, katoliških izobražencev namreč, ki smatrajo cerkveni simprimatuz v knjigi za dokaz, da je knjiga ničvredna. Ti ljudje so v svoji veri opešali, in pri njih bomo zaman iskali odprnega duha, če pride zares do odprtega kulturnega boja. Ti ljudje se bodo poskrili, ali pa bodo z raznimi izgovori prešli celo med nasprotnike.

Sicer pa, moj Bog, vsi domala so odvisni od države. Zato pa tudi vsi skušajo, da bi svojo vest prilagodili svojim življenjskim — blagovnim potrebam. To bo šlo tem lažje, ker so imeli priliko opazovati, kako se danes godi velikim katoliškim bojovnikom izginulega centra, Brüningom. Joosom, Wirthom, Esserjem, Kaasom in drugim. Saj se je pripetilo dr. Brüningu, da je bil takorekoč izgnan iz katoliške bolnišnice v Berlinu, ker so se sestre bale, da bi država odvzela zavodu letno podporo in so šle prosit generalnega vikarja, naj nezaželjenega dr. Brüninga prepriča, da je boljše, če se gre drugam zdraviti. Da, tudi ne primenjujejo katoliških bogoslovnih znanstvenikov, ki se na vse mogoče načine trudijo, da bi katoliškim dokazali, kako prav je, če se prilagode novemu režimu. Posebno vneti so v tem smislu očetje Benediktinci. Med katoliškim akademskim dijaštvom so sprožili zelo močan pokret, ki je čisto plemenitsko-nemško pobarvan in ki je zavil sedaj že v naravnost proti-

ALI ŽE VESTE?

ni samo

okusna

ampak tudi

redilna in poceni!

Prepričajte se!

katoliške vode, češ, da je katolicizem proti podvrgom nemškega plemena.

Vse to se druži, nevednost, strah za življenjske možnosti, nezaupljivost, pomanjkanje globokih notranjih verskih prepričanj, in ustvarja med izobraženimi sloji v Nemčiji kaj slaboten odporni material, ki ne bi prestal preizkušnje, če bi ga kulturni boj poklical na duhovna bojišča.

Kaj, če bi zaprli kakšnega škola?

»Morda bi zdramila katoliško ljudstvo senzacionalna aretacija kakšnega katoliškega škofa, kot se je zgodilo 1837, ko je vlada aretirala kölnskega nadškola Droste-Vischeringa in je sprožila plaz ogorčenja, pred katerim se je morala umakniti?«

Mnogo jih je, ki so tega mnenja. Mnogo jih je tudi, ki katoliškim škofom očitajo, zakaj se ne pustijo zapreti. Toda dokler bo Hitler še kaj veljal v Nemčiji, do tega ne bo prišlo, ker on bo za vsako ceno preprečil versko vojno. Nasprotniki cerkve se temu tudi izogibljajo. Saj je mnogo bolj učinkovito, če se režim nazunaj spoštljivo klanja pred škofi, jih pusti na miru, ter jih draži in sekira na druge načine in navsezadnje vse zagrne v neprodirljiv molk. Naj govore, naj protestirajo, a mi bomo gledali, da jih nikdo ne sliši! Mi bomo pritiskali, mi bomo vodili tiho borbo ne z zakoni ampak z izvajanjem zakonov. Škofje bodo protestirali, a slišal jih nikdo ne bo. In ljudstvo bo mislilo, da molče, se bo zgražalo in se polagoma — od njih oddaljevalo. To so satanske metode kulturnega boja. Položaj pa danes tudi nikakor ni podoben položaju l. 1837 ali položaju pod Bismarckom od 1872 do 1880. L. 1837 so katoličani smeli računati na proteste katoliških držav, ki so bile avtonomne v zvezni Nemčiji. Katoličani so bili vladarji Bavarske, Porenja, Porurja, Badenske. In v Bismarckovi dobi je veljalo še isto. Danes pokrajinskih svobodnin ni več. Nemčija je postala velika Prusija in katoličani so manjšina, ki plove v centralizirani večinski protestantski državi. Nekateri so mi rekli, da je nova Nemčija postala eno samo velikansko koncentracijsko taborišče za protirežimske kaznjence. V prejšnjih časih je vlada rabila katoliškega uradništva, učiteljsstva. Danes, ko čakajo milijoni in milijoni brezposelnih na službe, ni hudir, da bi za upornike ne bilo mogoče najti nadomestila. Zato danes vlada ne bo več udrihala po glavah Cerkve v Nemčiji, ona bo rajši, stisnula za vrat posamezne člane ter udarila katoliške družine s kaznjico — brezposelnosti.

Poglejte druge, kako so pogumni

»Poglejte protestantske duhovnike, kako pogumno se ti postavljajo in zoperstavljajo režimu?«

Protestanti se mnogo lažje upirajo, ker jih nobeden ne smatra za protinemške, breznarodne. Nikdo jih ne sumnja, da so brez nacionalne zavesti. Oni so vedno — v režimu ali v opoziciji — pravi nemški državljani. Med tem bi pa nas katoličane takoj proglasili za »stujee«, za »breznarodne«, za »protinarodne« in seveda za »protidržavne«. Sicer se pa nikar ne motite glede borbenosti protestantov. Hitlerjevski tisk je sam nalašč in namenoma razkričal protestantsko borbenost, samo da bi čim lažje s prstom pokazal na katoliški — molk.

V koncentracijskih taborih je mnogo več katoliških, kot pa protestantskih duhovnikov. Isto velja tudi glede ječ. Krega se samo mala manjšina protestantskih duhovnikov, to so oni redki, ki so ohranili še vero. Ostali pa so pripravljani vstopiti v kakršnokoli cerkev, samo da je nemška in da jim zagarja potrebne življenjske pogoje. Pokret nemških kristjanov je političen pokret, a na dan je proticerkveni pokret. Nekaj močnejših pastorej se je pokretu pridružil takoj s početka, misleč, da ga bodo vodili. Ko so videli, da ta pokret ne priznava niti svetlega pisma, so se malo ustrašili, in kar jih je bilo denarno neodvisnih, so sledili pozivu vseučiliškega profesorja v Bonnu dr. Barthja — ki je pogumen, zato ker je švicar — in so šli v odpor. Toda malo jih je in njihov odpor umira. Par letakov, par brošuric, par resolucij, to je vse. In nemški državni škof gospodari po navodilih režima svobodno, odstavlja, premešča, nastavlja. In kjer ni vere, tam stopi kruh na mesto najvišje vrednote... S tem pa ne trdim, da so vsi odporni toliko zamrli. Ti bodo prestali vse težave in bodo živeli dalje, morda v drugih oblikah.

Usoda protestantov

»Nekaj pastorej bi rado prestopilo v katoliško cerkev?«

Da, res je, večje število pastorej se je javilo, da bi radi prešli z vsemi svojimi tarani v katoliško cerkev, če bi smeli še nadalje ostati župniki. Drugi bi radi bili samo profesorji po naših gimnazijah. Toda to so vse le malenkostne izjeme.

Resnica pa je ta, da je uspeh vse te verske zmede, revolucije, če hočete ta izraz, sledeči: vera izginja pred kultom nemškega pisma. Veliko je število tistih, ki čisto javno zapuščajo vero. Nekoliko se jih približuje krščanstvu, a je toliko predodgov, da je malo verjetno, da bi jih premestili. Protestantizem je vera zunanosti in čustva, brez notranjih prepričanj, brez notranjega življenja, ker mu manjkata oltar in hostija. Po mnenju dobro poučenih bo protestantska cerkev kot taka v tej borbi popolnoma izgubila, ker bo država prevzela tudi na verskem polju vodstvo in je prevzela v imenu totalitarizma tudi že na vseh ostalih področjih.

Izvoz lesa

Belgrad, 17. marca. V skladu s sklepi, ki so jih sprejeli zastopniki gozdnega gospodarstva naše države, Českoslovaške in Romunije, na konferenci v Trstu meseca februarja t. l. je ministrstvo za trgovino in industrijo pričelo pripravljati uredbu o kontroli izvoza gozdnih proizvodov.

Dunajska vremenska napoved. Pretežno oblačno, na posameznih krajih padavine, čez dan ne bo več tako toplo. V prostih legah vetrovno.

Od zadnje umestitve slovenskih knezov minilo 520 let

Spomin nekdanje slave svobodnega slovenskega kmeta

18. 3. 1414 - 18. 3. 1934

Danes poteče 520 let, odkar so na slovesen način zadnjikrat umestili naši predniki — korotanski Slovenci svojega kneza — vojvoda na knežjem kamnu pri Krnskem gradu na Gosposvetskem polju.

Na levi strani Gosposvetskega polja stoji na vzvišenem mestu Krnski grad — nekdanja prestolnica slovenskih, narodnih knezov. Na mestu, kjer je stal utrjeni Krnski grad, glavno mesto slovenske kneževine Karantanije, stoji sedaj ljubka cekvica sv. Petra. Pred gradom je stal nekoč kamen, del rimskega stebra iz razvalin starega rimskega mesta Viruna. »Knežji kamen« je stal stoletja pred krnskimi gradom, na katerem so prvi sedeli slovenski knezi od leta 630. dalje, ko je bil na njem umeščen prvi slovenski knez Valuk. To je nima pričča nekdanje slave, moči in svobode slovenskega korotanskega kmeta. Za Valukom so bili na njem umešeni še ti-le slovenski knezi: Borut (okoli l. 738.), Gorazd (okoli l. 749.), Hotimir Prešernov Kajtimar, okoli l. 752.), dalje Valtunuk ali Volkun imenovan tudi Vladuh, ki ga Prešeren omenja v »Krstu pri Savici« z imenom Valjahun in ki je vladal okoli l. 772. Temu je sledil okoli l. 795. knez Vojnomir, nato pa l. 800. Inko, ki je bil zelo goreč kristjan. Za njim so se še vrstili Pribislav, Semika, Stojmir in še zadnji slovenski korotanski knez Etgar, ki so ga pa žal okoli l. 818. odstavili Franki, ker se jim je uprl s pomočjo Ljudevita Posavskega. Od tega leta dalje pa niso bili knezi čiste slovenske krvi. Prvi tujec je bil Nemec Helmevin, kateremu so sledili poleg pravih čistokrvnih Nemcev tudi mešani — sinovi slovenskih mater.

Prvi knez, ki o njegovem umeščenju zgodovina natančno poroča, je bil vojvoda Majnhard Tirolski l. 1286. Habsburžan Ernest Zelezni se je dal zadnji umestiti na knežjem kamnu 18. marca l. 1414. — torej na današnji dan pred 520 leti. Tega poslednjega umeščenega vojvoda je ustoličil slovenski knežji kmet Jurij Ceter (nem. Schatter). Ernest Zelezni ga je po starodavnem običaju oprostil vsake davščine.

Točno nam poročajo o obredu umeščanja kronisti šele za Majnharda Tirolskega, ki je bil ustoličen l. sept. l. 1286. Poročajo nam o tem: opat Ivan iz Vetrinje, Otokar Stajerski, pisec »Reimchronike«, Enej Silvij Piccolomini ter nemška kronika »Svabsko zrcalo« (Schwabenspiegel).

Kneza je smel ustoličiti le kmet-umestitelj, nazvan tudi »knežji kmet«, ki je bil svoboden, prost vsake davščine in čigar posestvo je mejilo na Krnski grad, ki se je imenovalo »knežje zemljišče«. Pozneje se je ta pravica umeščanja prenesla tudi na lastnike zemljišč v Pokrčah in Blažji vasi. Umeščati je smel kneza le najstarejši član te rodovine. Ti svobodni kmetje, nemško nazivani »Edlinger«, so ohranili pod nemškimi vladarji svojo samostojnost ter živeli po starem slovenskem narodnem običaju, smeli so svobodno voliti župane in kneze.

Novega kneza, ki je prišel na Krnski grad, so preoblekli v preprosto kmetiško obleko, v roke so mu dali palico, lisastega vola in kobilo, ki se še nista rabila za vprego. Kneza sta spremljala dva deželana, pred njimi pa je stopal goriški grof-palatin Korotana z velikim deželnim praporjem in vojniki z dvanajstimi manjšimi prapori. V sprevedu je šlo posvetno in duhovno plemstvo v najsljajnejši opravi. Na knežjem kamnu pa je sedel svobodni kmet, obdan od mnogostevilnega kmetkega naroda.

Ko je zagledal kmet bližajočega se kneza v množici, je vprašal: »Kdo je tisti, ki se tamkaj približuje?« Goriški grof mu je od-

vrnil: »Deželni knez je.« Svobodnjak pa ga je vpraševal: »Ali je pravičen sodnik? Ali bo skrbel za blagor naše domovine? Je-li svobodnega stanu in častilec prave vere?« — »Je in bo vedno!« je odgovoril grof ter pozval knežjega kmeta, naj zapusti kamen ter ga odstopi novemu vojvodi. Toda kmet

Slovenski knežji kamen v celovškem muzeju

se ni dal ugnati. Vprašal je še: »S kakšno pravico pa me more pregnati s tega sedeža?« Grof mu je odvrnil: »S šeststodesetimi beliči, z lisastimi živalmi in z obleko, ki jo ima, tvojo hišo pa bo oprostil davkov.« Kmet je nato udaril kneza v lice, opominjajoč ga, naj bo dober in pravičen sodnik. Nato je zapustil kamen ter prejel od kneza živali ter odstopil knežji kamen knezu. Knez je stopil na kamen ter zavijtel meč proti severu, jugu, vzhodu in zahodu ter s tem zatrdil, da bo dober in pravičen sodnik svojemu ljudstvu. Naposled je še spil iz kmetskega klobuka nekoliko sveže studenčnice, da pokaže narodu zmernost in treznost ter zadovoljnost s tem, kar mu daje domača zemlja. Ljudstvo je vodilo nato vojvoda trikrat okoli kamna, pojoč pesmi ter hvaleč Boga, da jim je poslal takega kneza, kakršnega si je samo želelo.

Po obredu je šel vojvoda s spremstvom na nasprotno stran Gosposvetskega polja k starodavni slavi nad tisoč let stari cerkvi, k znameniti zgodovinski Gospi Sveti. Tu je škof blagoslovil novega kneza, ki je bil še vedno oblečen v kmetsko obleko. Po cerkveni svečanosti pa je oblekel vojvoda sijajno obleko ter šel k slavnostnemu obedu. Po obedu pa je šel k vojvodskemu prestolu, kjer je podeljeval na vzhodni strani prestolovega sedeža fevde, sodil ter prejemal poklonitve in prisage plemstva. Na zahodnem sedežu vojvodskega pa je sedel goriški grof, ki je tudi podeljeval fevde in sprejemal poklonitve svojih vazalov.

Od tega slavnega obreda nam je ostal le žalosten spomin na nekdanjo slavo, moč in samostojnost naših slovenskih prednikov. Sedaj so te tisočletne pravice potepane, nesvobodni bratje za Karavankami pa se zatekajo k svoji zaščitnici, mogočni Gospe Sveti, goreče prošnje in vzdihli kipe v nebo. Volkun.

Spomladanske vode in kmetovi križi

Upravljajte vode Ribniške doline!

Dolenja vas, 16. marca.

Gotovo ni rodovitnega polja v Sloveniji, ki bi toli trpelo od povodnji ko spodnji del ribniške doline, to je dolenjevaško polje. Redno je vse polje od Goriče vasi in Lipovca pa do Stare Cerkve poplavljen dvakrat letno, a slednja leta, ko radi izsekanih gozdov voda že ob malem deževju naraste, nastopajo povodnji še pogostje. V zvezi s tem vodovjem je bila jesenska katastrofa v Strugah. Razne naprave, ki naj bi odpravile takim pojavom, kot so ponori in zkopnine, so padle v pozabljeno in se nikdo ne briga več zanje, ne oblasti ne ljudje sami se jih več ne spominjajo. Vedno veherentno nastopajoče povodnji spravljajo kmetiča iz Dolenje vasi in Prigorice in Rakitnice v obup in to so vasi brezdomno največje v kočevskem glavarstvu, saj šteje Dolenja vas 140 hiš, Prigorica 98 in Rakitnica 80. Poplavljenno ozemlje je najrodovitnejša zemlja kočevskega okraja. Često je trikratna setev brezuspešna in še posebno, če se mora še kupiti seme in plačati orač, potem je to zadeva, ki kliče po odpravi vso deželo oziroma državo. Dosedanje pomožne akcije pa ne izdajo nič — kmetič, ki je imel 9 njiv pod vodo, ki ni prav ničesar dobil s polja, je prejel podpore 5 Din! Ravno sedaj pa spet obkroža grič sv. Roka v Dolenji vasi celo morje in vse polje je pod vodo.

V tem času se je porodil nekje načrt delne regulacije vodovja v ribniški dolini, takozvanega Sajevca, ki vije gata teče izpod Jurjeve proti Prigorici. Regulacija, ki ima v načrtu 3 km ozemlja potočiča Sajevca, naj bi bila združena z drenažo, ki bi pobrala zastajajočo vodo po močvirnih travnikih in pašnikih in vse to po globoki strugi spravila v vodovje pri Prigorici. Taka »regulacija« pa bi pomenila pravo nesrečo, ker bo samo ojačila dotok vode na zgoraj omenjeni kompleks in bo dana še večja možnost za poplave po takozvanem dlenskem polju, odtod pa po kočevskem ozemlju do Mozlja. Posledice take akcije bi bile za del občine in celo dolenjevaško ozemlje tako pogubne, da morajo misliti velike vasi, ki imajo na tem ozemlju vse svoje njive in košene, na opustitev obdelovanja prizadetega polja in se izseliti... Dolžina vodovja, ki se mora regulirati, znaša 25 kilometrov, to je od Jurjeve do Mozlja, a regulacija Sajevca hoče le 3 km in, kar je najbolj pogošeno, hoče se regulirati pri začetku vodovja mesto pri spodnjem koncu, kjer bi se najprvo napravil močan odtok in še le potem bi se uspešno reguliral gornji del. Načrt za celokupno regulacijo je bil že dovršen detajlno za časa bivšega poljedelskega ministra Basarička in treba ga je le realizirati. Na dlani pa je, kaj vse lahko nastane, če se le delna regulacija izvrši, kajti s tem bi se osušilo ozemlja za 3 vasi, dočim bi se večina polja vseh ostalih vasi popolnoma izpostavila poplavi.

Ljudstvo to uvideva in je dalo krepak izraz svoji želji s prošnjo, ko se je vodopravne obravnave 15. t. m. v Sajevcu udeležilo 100 mož z obč. zastopom iz Dolenjevasi. Ljudstvo najprvo želi, da se izvrši regulacija v gori omenjenem smislu, potem pa pričakuje spomladnih semen, kajti sicer ne bo imelo s čim posejati svojih polj! Zasluzka iz gozdov ni, prevoz lesa je minimalen, tovarne stoje, Amerika je zaprta. Prosimo oblast, naj to upošteva in našemu kmetiču pride na pomoč!

Povodenj v Planini

Planina pri Rakeku, 15. marca.

Zadnje deževje je našo veliko ravnino zopet spremenilo v ogromno jezero. Nocoj je voda zalila obe banovinski cesti, ono proti Rakeku in ono proti Logatcu. Vasi Laze in Jakovica sta zopet odrezani od Planine. Lansko leto je voda stala skoraj pet mesecev: spomladi in jeseni, deloma tudi še meseca junija, izginila je jesenska poplava šele v decembru. Škoda na njivah in travnikih je bila ogromna. Nujno opozarjamo merodajne činitelje, naj se vendar zavzamejo za temeljito čiščenje odtočnih jam, ondaj se je moralo nabrati izredno veliko blata in druge navlake, posebno potrebno pa bi tudi bilo razširiti — da tako rečemo — žrelo odtočnih jam, da bi požiralniki vodno maso mogli čim hitreje požirati. Povodnji so sicer v naši ravni običajne, a sedaj čim dalje bolj katastrofalne.

Regulacija Savinje nujna

Savinjska dolina, 16. marca.

Odkar si je Savinja ob strašni jesenski povodnji razbila nasipe in bregove, se bojimo Savinčani nove povodnji, še predno bi se regulirala Savinja, ker ima sedaj ponekod na vsako stran določa prosto pot. Tudi govorilo in pisalo se je mnogo o neobhodno potrebni regulaciji Savinje, katera je zelo nujna. Sedaj nam neizprosno izpodkopava suho zemljo in si dela čedalje širšo strugo. Zlasti ob zadnjih deževnih dneh si je tako razširila strugo, da je v nevarnosti več poslopij, med njimi posebno, znani veliki valjni mlin g. Balanta. Ta je bil primoran kozočle že prestaviti. Vzelo mu je mnogo zemlje, sadnih dreves in sedaj loči le še par korakov celine od njegove mline in elektrarne od Savinje. Tudi v Letušu je v resni nevarnosti stanovanjska hiša, iz katere se morajo prebivalci ob deževju izseliti!

Ko gledamo Savinjo pri tem njenem razdiral-

15.000
Ur mila s
pranjem

Ali ste že kdaj pomislili, koliko ur svojega življenja se mora gospodinja ubijati s pranjem perila? Kako silno težavno je bilo to delo, ko je morala gospodinja perilo še mencati in otepati!

Dandanašnji ni več treba, da bi se s pranjem perila tratile moči in čas, zakaj dandanes imamo Radion. Schichtov Radion Prihrani gospodinjini delo.

Tako lahko je zdaj to:

- zvečer se perilo namoči,
- drugo jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,
- nato se perilo izpere najpoprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista... in perilo je oprano!

Brez mencanja, brez otepanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

Ne muči se!

Vzemi SCHICHTOV
RADION

nem delu, vidimo, da se bo treba takoj lotiti z reguliranjem, in sicer čimprej, tem manj bo škode, tem manj dela in tem manj stroškov!

Sava upadla

Litija, 17. marca.

Letošnja spomladanska povodenj ni bila posebej huda, čeprav je Sava bila 430 nad normalo. Na litjskem polju je odplavila precej gnoja, ki je bil pred povodnjo navožen na polje, tudi ozimina je ponekod trpela. Najobčutnejša škoda je povodenj napravila pri nasipu, katerega je zgradila litjska posojilnica proti poplavi na polju. Na več krajih ga je voda predrila in bodo imeli precej stroškov, da to popravijo. Pri regulaciji reke ni bilo škode.

Ravno tako ni resnično »Jutrovo« poročilo, češ, da je Sava odnesla na Zgornjem Logu čoln z Kresovim Nestlom, ki je roke »vila« in vpil na pomoč... Resnica je le ta, da pri »Premžetovi« hiši ob vsaki narasli vodi domači fantje z čolnom love drva, hode in splot vse, kar narasla Sava nosi seboj. Ti Kresovi fantje so tako korajžni, da v največji vodi z čolnom gredo čez Savo za svojim plenom, kakim lepim hodom. Tako so tudi ob tej narasli vodi šli s čolnom čez Savo. To so nekateri videli in takoj so šle govorice ko blisk po celi Litiji, da je Kresovega Nestla Sava s čolnom vred odnesla na Hrvaško...

Naš misijon v Bengaliji

(Ob predavanju našega bengalskega misijonarja p. A. Vizjaka v Unionu.)

Oči vseh slovenskih in hrvaških misijonarskih prijateljev in podpornikov se zadnja leta vedno z večjim zanimanjem obračajo v daljno Indijo, v

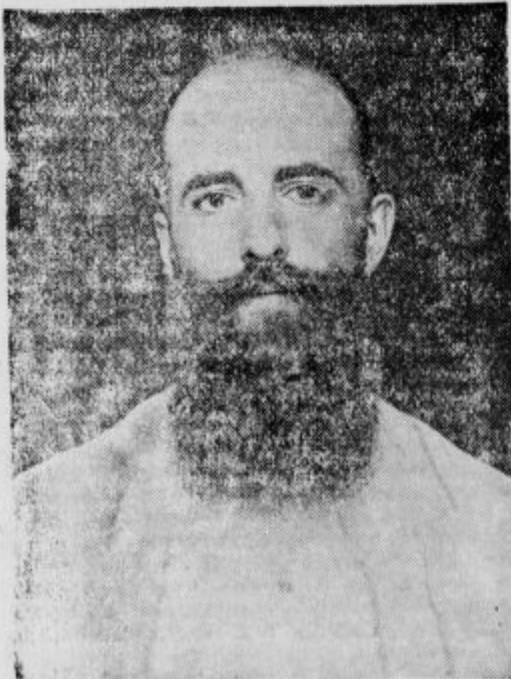
ki je domačinom razen sadja skoraj edini pridelek. Po veri so večinoma hinduisti, deloma mohamedanci, nekaj je protestantov.

Pred 60 leti je prav iz Bošontija zasvetila luč svete vere temu delu Bengalije. Dne 23. oktobra tega leta je stopil prvi misijonar na bošontska tla in oznanil zboru domačinov krščansko blagovest ter ustanovil misijonsko postajo. Ker se je pozneje krščanstvo drugod lepše razvijalo, so prenesli misijonarji težišče svojega dela v sosednje vasi in od leta 1876. Bošonti ni imela več stalnega misijonarja do 30. marca 1930, ko so pripluli tja prvi naši misijonarji. Mala peščica katoličnanov se je ohranila sredi pogánov, mohamedancev in protestantov, 305 kristjanov je prevzel v oskrbo naš prvi misijonar v Bošontiju, g. Mesarič, ki mu je kmalu prihitel v pomoč o. Anton Vizjak. Žal je o. A. Vizjak kmalu nevarno zbolel in je moral najprej v tropsko bolnišnico v Kalkuto in pozneje v domovino. Ugledni bengalski misijonar piše: »Odkar so začeli mali misijonarji in misijonarke v Jugoslaviji moliti za spreobrnjenje Bengalije, se začena za naš misijon novo življenje. Od tedaj me spremlja poseben božji blagoslov.« Tudi v Bošontiju plava božji blagoslov, saj je dosedaj povprečno vsak misijonar krstil vsako leto nad 150 poganskih duš in to med pravimi Hindu, ki jih je tako težko pridobiti za katoliško vero.

Uboga naša Bengalija!

Tri milijone poganskih src sem naštel v Tvojih 28 mestih in 3500 vaseh. Pol milijona človeških bivališč brez Boga. Namesto molitve — razuzdana pesem. Namesto križa — malik. Po 200 se jih na dan ob ročici in mreži zgriadi za vedno. Vsakih 7 minut prioka na svet neobgledno grešno bitje, in v deželi neizmernih voda ga ni, ki bi mu čelo obil z odrešilno vodo. Tako prihajajo in spet gredo: otrok za otrokom, rod za rod, milijon za milijonom. Še dolgo?

Dokler ne bo četa mladih blagovestnikov — s križem v roki in v srcu — s Kiril Metodovo dedičino obvarovala zemljo, po kateri danes trudno stopa misijonar-samotar in mu dušo stiska nečloveška teža — trije milijoni nesrečnih src...

ker so slovenski in hrvaški misijonarji prevzeli zapuščeno misijonsko postajo.

Bošonti je neznatna vas z okroglo 1000 prebivalci; leži kakih 60 km zračne črte jugovzhodno od Kalkute ob močnem Gangesovem toku Matla. Prebivalci sejejo v močvi njih predelih riž,

Ljubljanske vesti:

Na litografski razstavi

Ljubljana, 17. marca.

Danes popoldne ob 4 je ob številni udeležbi občinstva odprl gosp. Mihalek v dvorani OUZD litografsko razstavo, katero je priredil Grafični prosvetni krožek ob stoletnici smrti izumitelja litografije, Senefelderja. Govornik je podal kratek zgodovinski razvoj litografije in njen pomen, zlasti pa je poudaril, do kakšne višine je prispela vprav slovenska litografija, katera ima svoje odjemalce celo v Grčiji in Turčiji. Za njim je spregovoril gosp. Drago Kosem nekaj toplih besed v priznanje našim litografom. Zbor »Grafike« je zapel občutno pesem, nakar si je občinstvo ogledovalo vzorno prirejeno razstavo.

Razstava nam nazorno pokaže predvsem razvoj domače litografije od leta 1835 (prvo slovensko litografsko podjetje je vodila Rozalija Egger v nekdanji Špitalski ulici, njej je nasledil Josip Blaznik (1847), ki je še danes tvoren, v novejšem času pa so sledila še ostala podjetja, zlasti Jugoslovanska tiskarna, ki je na višku sodobne litografske umetnosti.) Vprav ta oddelek je izredno zanimiv, ker vidimo med številnimi izdelki skrbno izdelane vsakovrstne predmete ter hkrati prehod od bakroreza k litografiji. — Drugi oddelek razkriva fototisk, postopek, dalje vidimo v nazorni razvojni vrsti skalo homolitografije za offsetni tisk. Posebni litografski stroj celo razmnožuje slike in obiskovalcem se nudi tako prilika, da v podrobnostih spozna načelo in delo litografske umetnosti. Prezanimiva je tudi litografija na pločevino, katero vodi podjetje »Saturnus«. Razviden je ves razvoj kon-

čne slike. Vso pozornost zaslužijo tudi dela naših rojakov v inozemstvu, kjer sta se udeleževala zlasti naša domača slikarja Žagar in Trpin. In končno zbrani lepiki naših litografij, ki nazorno pričajo o zmerom večjem razvoju naših domačih litografskih podjetij. Česar obiskovalcem ne razume, mu razlože prijazni strokovnjaki, ki so stalno na razpolago. Zanimiva je tudi zbirka starih ljubljanskih litografij, med temi celo prvi litografski železniški vozniki red iz leta 1849, ko je v Ljubljano privzela železnica.

Litografska razstava, ki so jo priredili naši izvrstni grafiki, ima zlasti ta namen, da se pouče širše plasti naroda o začetku in velikem razvoju slovenske litografije, o veliki sposobnosti in marljivosti domačih sinov, zato je vstop prost za vse obiskovalce. Razstava bo odprta ob praznika od 9—12 in od 14—18. Priporočamo jo predvsem šolski mladini pa tudi ostali slovenski javnosti, da spozna velik kulturni vzgon slovenske litografije od skromnih začetkov do sodobne zavidne stopnje.

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova cesta

Za varnost ob regulirani Ljubljanci

Struga in bregovi Ljubljance so od tromostovja navzdol do železniškega mostu dolenske železnice v glavnem uravnani. Nevarnost za ljudi in živino ob teh bregovih je z umestnim sklepom občinske uprave, da se napravijo ob njih provizorne ograje, deloma odstranjena in je storila občina v tem pogledu svojo dolžnost. Ni pa v tem odseku poskrbljeno za to, da se človek, ki bi zašel po nesreči ali se poagal v samomorilnem namenu v valove Ljubljance, hitro in pravočasno reši. Betonirani obrežni zidovi padajo, zlasti v odseku med Franciskanskim in Šentpeterskim mostom, navpično v strugo in ni v njih po vsej tej progi niti enih stopnic, po katerih bi mogli reševalci priti do vodne gladine. Tudi ni ob teh gladkih zidovih nobenega prijemališča, klinov ali podobnih priprav, za katere bi se mogel ponesrečenec prijeti in se toliko časa držati, da mu pride na pomoč reševalec. Na to pomanjkljivost opozarjamo že sedaj oblastva, ki vodijo regulacijska dela. Morda bi se dale v betonske zidove na primernih mestih vendarle vsekali stopnice, kakor je to izvršeno v odseku od Franciskanskega do Hradskega mostu.

Pomisliiti je treba, da se bo po vsej Ljubljani, in ne samo do Franciskanskega mostu, morda razvil športno čolnarenje in veslanje, da pa ne bi mogli čolni od Franciskanskega mostu navzdol nikoder pristati. Treba bo, da mestna občina za morebiti potrebna reševanja poskrbi rešilne čolne, ki bodo v določenih presledkih ob bregovih za vsak slučaj pripravljeni in pripriljeni, tako n. pr. pod Hradskega mostom, franciskanskim, zmajskim in šentpeterskim mostom. Dostop do njih pa se mora seveda tudi omogočiti s stopnicami, ki jih pa, kakor smo že poudarili, od franciskanskega mostu navzdol še ni.

Nadškof Jeglič pride na proslavo sv. Janeza Bosca

Proslave kanonizacije ustanovnika salezijanske družbe bl. Janeza Bosca, ki bo v Ljubljani v dne 14. in 15. aprila, se udeležijo tudi nadškof dr. Jeglič. Prisostvoval bo slavnostni prireditvi v Unioinu v soboto zvečer, v nedeljo ob 10 pa bo daroval v svetišču Marije Pomočnice na Rakovniku pontifikalno sv. mašo ob slovesni asistenci kardinala Hlonda, primasa Poljske.

Najugodnejše kupite ali naročite damske plašče in kostume v damski konfekciji

A. Paulin, Ljubljana, Kongresni trg 5

☉ Pogreb g. Hinka Lavrenčaka. Izpred mrtvašnice splošne javne bolnišnice se je včeraj vrnil pogreb Hinka Lavrenčaka, očeta državnega tožila g. Vilka Lavrenčaka. Pogreb je bil sicer skromen, toda pokazal je, da je pokojnik imel mnogo prijateljev in znancev. Poleg oficijelnih zastopnikov se je pogreba udeležilo mnogo starih njegovih znancev in tovarišev. Med drugimi so se pogreba udeležili predsednik okrožnega sodišča g. Peter Keršič, višji državni tožilec dr. Grasselli, dalje mnogo sodnikov in tovarišev državnega tožila g. Lavrenčaka. Pokojnika so spremili na zadnji poti tudi mnogi odvetniki, med drugimi njegov bivši šef dr. Tomišček.

Golaž ekstrakt kuharska zadnja odlična, vse o gospodinjam kaj mična. EKSTRAKT dr. z. o. z. Gospodarska cesta št. 5.

† Dr. Josipu Mantuaniju v prijateljski spomin

Mnogo Jožefov se spominjamo na današnji dan, našim srecim ljubih in dragih in ki jih ni več med nami. So med njimi, ki vemo zanje samo v ožjem našem krogu, so med njimi, ki bo njih ime vedno vaša izobražena Slovenec s spoštovanjem izgovarjal; jih je pa tudi nekaj — kakor je vprav dr. Mantuani — katerih imena so znana daleč onstran mej naše domovine.

Lani, na predvečer svojega godu (18. marca 1933) nas je zapustil. Letos, ob prvi obletnici smrti njegove in ob godu, ki ga obhaja v večnosti s toliko drugimi odličnjaki in učenjaki, s katerimi ga je v življenju vezal pravi znanstvenik, naj se ga vrnijo prijatelji skromno spominu na tem mestu. Čas zamaši in zadela — pravijo — vse vrzeli. Morda prej ali slej. Gotovo pa se še ni zaprla zev, ki je zazijala pri naši Glasbeni Matici s smrtjo njegovo. Kdaj dobi Glasbena zgodovina takega strokovnjaka? Vedeli smo, da je dr. Mantuani velik učenjak, učenjak res svetovnega formata; ali koliko je učenih knjig in razprav spisal in objavil, smo zvedeli šele iz 5. zvezka Spol. biografskega leksikona, ki pa je izšel šele po njegovi smrti in kjer nam avtor toplo pisanega članka (dr. Stele) našteva vsaj glavna dela ravnika. Jih je nepregledna vrsta iz zgodovine glasbe (odkril nam je rojaka Jakoba Gallusa!), upodablajoče umetnosti, umetne obrti, antične arheologije, prehistorije. Pisal je članke v velike inozemske leksikone pa tudi v SBL ter Narodno enciklopedijo o glasbenikih in glasbi Jugoslovancev. Ogromno delo je izvršil; ali še večje bi bil rad; v ožjem prijateljskem krogu se je izdal, da ima v načrtu še okrog 400 razprav! Kot redni član zavoda za avstr. zgodovino pri univerzi na Dunaju si je bil namreč že v vseučiliških

letih pridobil čudovito umetnost znanstvenega dela in zbiranja gradiva, kar je potem kot uradnik v dvorni knjižnici na Dunaju pridno nadaljeval; vsi tisti nabrani zakladi so hoteli biti dvignjeni, obdelani, objavljeni. — Poleg strogo poklicnega dela pa si znanstvenik tako širokega obzorja, kakor je bil dr. Mantuani, naloži na rame še poseben križ: prične se znanstvena korespondenca, prihajajo nanj vprašanja, razvije se učeno dopisovanje. Samo okrog novega leta je ravniki pisali nad sto obširnih pism raznim znanstvenikom in prijateljem, poročajo jim pač o svojem delu; seveda je tudi prejel mnogo vlezaninova pisma. Kot posebno dragoceno hrani njegova cenj. rodbina pismo, ki ga je bil ravniku na Dunaj v neki zadevi iz Milana pisal uradnik Ambrozijanske knjižnice Achille Ratti — pozneje papež Pij XI.

V lepem nekrologu je bil »Slovenec« lani (dne 20. marca 1933) poudaril dvojno strokovno usmerjenost Mantuanijevo: zgodovino glasbe in zgodovino upodablajoče umetnosti, pri čemer ga je podpiral res čudovit spomin. Ali tisti, ki smo mu bili po letih in prijateljsko se bližje, smo občudovali še drugačno znanje njegovo: v botaniki — bila je pač tudi njemu scientia amabilis — je menda ni bilo rastline, ki je ne bi bil poznal in ji vedel slovenskega, nemškega in latinskega imena. Grški in latinski klasiki so mu bili ljubi prijatelji. Za daljšo vožnjo po železnici (kadar je moral kam kot za prisrčen sodni izvedenec) je jemal s seboj Homerja, da ga je vedno in vedno čital ter odkrival v njem novih in novih lepot. Horacija je imel v mezinu. V tem pogledu se je meril z ravniki dr. Deteljo; čudili smo se jima, kako sta umela navajati našim časom odgovarjajoča mesta! Oba humanista v najlepšem pomenu!

Krščanski idealom je bil dr. Mantuani zvest vse svoje življenje. Na Dunaju se je takoj, ko se je ustanovila, oklenil Leonove družbe (Leo-Gesell-

Zahtevajte Gaglova vrtna semena!

☉ Prepir v mestni klavnic. Kadar se mesarji spro, je že hudo, zakaj vsak mesar ima nož. Včeraj popoldne sta se sprla na mestni klavnici med delom 20 letni mesarski vajenec Fr. L. in njegov tovariš. Slo je menda zaradi nekega obračuna pri kartah. Tovariš je v jezi pograbil nož in sunil z nožem L. ter mu prizadejal nad levim komolcem precej veliko rano. L. je moral v bolnišnico.

☉ Dva ponesrečena z dežele. V St. Vidu nad Ljubljano je padel pod avtobus 33 letni sprevodnik avtobusa Franc Strlic iz Zirov. Kolesa avtobusa so Strlicu strla levo nogo. — Pri telovadbi v Notranjih gorah je padel in si zlomil levo roko 19 letni delavec Valentin Šibernik iz Prešibice. Oba poškodovanca sta bila prepeljana v bolnišnico.

☉ Francoščino poučuje proti honorarju deset dinarjev za uro. Naslov pove uradništvo Slovenca.

☉ Oglejte si razstave cvetja v evetličarnah v nebotičniku in na Miklošičevi cesti, ki jo je priredila tvrdka KORSIKA povodom svojega 60 letnega obstoja.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, 18. marca ob 15: »Raj potepuhov«. Cene od 5 do 14 Din. Izven. — Ob 20: »Karijera kancista Vincika«. Cene od 5 do 14 Din. Izv. Ponedeljek, 19. marca ob 20: »Belgrad nekdanj in sedaj«. Izven. Znižane cene.

Opera

Nedelja, 18. marca ob 15: »Gorenjski slavček«. Gostuje Marij Šimenc. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Ples v Savoyu«. Izven. Gostuje Mirko Jelačin. Znižane cene.

Ponedeljek, 19. marca ob 20: »Ples v Savoyu«. Izven. Znižane cene. Gostuje M. Jelačin.

Kvalitetni radioaparati!

Popravila — Zamenjave

RADIOVAL - LJUBLJANA

Dalmatinova ul. 13. poleg hotela Štrukelj. Tel. 3363

Moste pri Ljubljani

Duhovne vaje za žene in dekleta se prične v torek 20. marca. Uvodni govor bo v kapelici Salezijanskega mladinskega doma v torek ob pol 8 zvečer za žene in dekleta skupaj. V sredo, četrtek in petek bo ob 6 zjutraj skupen govor v Salez. mlad. domu, nato sv. maša, dočim bo zvečer ob pol 8 v Salez. mlad. domu govor samo za žene, za dekleta pa ob 7 zvečer v cerkvi Karmeličank na Selu. Zaključek za oboje bo v soboto ob 6 zjutraj v Salez. mlad. domu. Duhovne vaje bo vodil g. ravnatelj dr. Josip Valjavec, le večerne govore za žene bo imel g. prof. Franc Mihelič.

Duhovne vaje za moške se bodo pričele v ponedeljek po cvetni nedelji.

Krka narasla

Novo mesto, 16. marca.

Tudi Novemu mestu pomladanska povodenj ni prizanesla. Krka je prestopila bregove, poplavlja je stanovalcem Brega spodnje vrtove in jim s tem prizadejala občutno škodo, ker so vrtovi bili že obdelani.

Belgrajsko pismo

Belgrad, v sredi marca 1934.

V svojem zadnjem pismu sem vam skušal v glavnih obrisih pokazati nastanek sedanjih slovenskih društev v Belgradu, danes vam pa hočem spregovoriti o vsemem življenju belgrajskih Slovencev. Belgrajski Slovenci so razkropljeni in raztreseni po vseh belgrajskih okrajih, ali kakor tu pravijo »skvartih«. Od prvega okraja v centru mesta, kjer se dvigajo krasne velikomestne palače z razkošnimi trgovskimi prostori, pa vse do daljnih predmestij na Čukariji in še dalje proti Makižu, nadalje proti Čuburi, Voždovu in Višnjici — povsod so Slovenci. Precej jih stanuje tudi v Zemunu, posebno na Kalvariji pred Franzalom, nemško vasjo, ki jo pozna menda pač vsak Slovenec, ki je bil v Belgradu ter je v nedeljo popoldne pomejal k očetu Brašu na prizgizek in dobro kapljico. In še dalje od Zemuna stanujejo naši ljudje, vse do Batajnice. So to železničarji, ki so večinoma zaposleni v Belgradu ali pa v Zemunu.

Kakor vidite, razkropljeni po vsem širnem prostoru, na katerem stoji Belgrad, kateri tako ponosno in zmagovalno zre z zvišenega prostora na Kalemegdanu, kakor da bi se zavedal svoje krasne lege, za katero ga lahko zavidajo razna svetovna

schafft), v kateri je večkrat tudi predaval in kjer se je za vedno spoprijateljil z nekaterimi možmi (n. pr. s poznejšim kard. dr. Piffom, s poznejšim nadškofom dr. Fr. Sedejem), prišelši l. 1909. kot muzejski ravnatelj pa je zopet takoj vstopil kot delaven odbornik v našo Leonovo družbo, ki ji je bil nekaj časa tudi podpredsednik. Da mu ni smrt izvila peresa iz roke, bi bil sestavljal za Kat. Obzorje, Rimski Katolik in Čas tolikanj potrebno stvarno kazalo, kakor ga je malo prej za 50 letnikov Cerkev Glasbenika (v šestih tednih).

Dr. Mantuani je bil zvest svojim prijateljem. Kako krasen spomenik je postavil dr. Kreku v Carniolu! Zagrebškemu kanoniku Janku Barletu je za 60 letnico spisal v Času izbrano poročilo njegovega dela, kakor mu je tudi dopisoval v »Sveto Cecilijo«.

Eno leto že ga krije hladni grob. Pa vem, da bo danes marsikdo v duhu romal tja k Sv. Križu na ta tih grob. Zlasti tisti, ki so bili tako srečni, da so ga imeli za učitelja (Glasbena Matica, orglarska šola). Temi bo pač za vedno nepozaben. Pred vojno je med drugim tudi v našem narodnem muzeju predaval o starogrški umetnosti. Takrat sem ga nekaj ur imel priliko poslušati tudi jaz; razlagal je akropolisko svetlišče Parthenon. Takrat sem videl, kaj se to pravi: »Profesor naj zajema iz polnega«.

L. 1892. — če se ne motim — je Glasbena Matica vsled Mantuanijeve pobude in najdbe prvič priredila Gallusov koncert. Tudi sem prvič slušal prečestljivo Gallusovo kompozicijo: »Ece, quomodo moritur iustus...« (Glejte, kakor umira pravičnik). Vtis koncerta je bil, menim, na vse veličasten. Takrat smo menda prvič vzdrhteli ob imenu Mantuanijevem. Zroč smrti v oči je izrazil željo, da bi mu Glasbena Matica zapela ob grobu ta Gallusov »Ece...«. Da, umrje — in vendar živi!

Jod.

Spomladanska vest za mlado in staro

Moderna doba nas je dovela do tega, da se vse preveč oddaljuje od naravnega, prirodnega, in da se preveč zatekamo k umetnemu, narejenemu. Toja premodra, skrbna mati priroda nam daje zlasti v spomladanskem času presnavljanja čudovit migljaj, da se tudi v Z. zadovoljstvom lahko ugotovimo, da so se ljudje v zvezi nagnjenju do neprimernega vendar že precej poboljšali, zakaj medtem ko še pred nekaj desetletji nihče ni mislil na to, da bi spomladaj kaj storil za svojo zdravstveno obnovo in naravno pomladitev, so dandanes že zelo v navadi tako zvana spomladanska zdravljenja, od katerih je splošno priljubljeno pomladansko zdravljenje s Planinka-čajem, ki je že v najširših krogih zelo razširjeno.

Z gotovostjo je pričakovati, da bo videl prihodnji rod bolj odporne in zdrave ljudi, kakor jih vidimo mi. To pa prav zaradi tega, ker se že sedanjí rod pravočasno bori proti staranju. Pozna namreč vzroke prezgodnjega poapnenja žil prav tako kakor usodne posledice neredne prebave, ki razdira stanje in krajsa življenje, ter iz tega razloga tudi že pozna velikanski pomen pravičnega čiščenja in obnavljanja krvi.

Dandanes se je na primer v premmogih družinah že čisto udomačilo 6- do 12 tedensko spomladansko zdravljenje s Planinka-čajem Bahovec. To pa zaradi tega, ker je sestavljen večinoma iz izbranih zdravnih planinskih zelišč, ki slovijo po svoji učinkovitosti pri slabi prebavi in napenjanju, zlati žili, srčnem zamaščenju in srčni oslabelosti, pri poapnenju žil, slabokrvnosti in s tem združeni nespečnosti, nervozni in glavobolu.

Trbovlje

Zupnijska proslava 1900 letnice Kristusove smrti in za poglavitno duhovnega življenja. Od praznika sv. Jožefa do cvetne nedelje bo vsak večer ob 6 postna pridiga in itianje, potem pa spovedovanje za velikonočno obhajilo. Zupni urad vabi vse k najobilnejši udeležbi!

Samo šest delavnikov bo v drugi polovici meseca marca pri rudniku, ostale dni pa praznovanje. Sedaj se tudi že skoraj polno praznuje pri kopanju premoga samega, prej se je bolj pri zunanjih rezijskih delih. Da z zaslužkom šestih dni ni mogoče živeti 15 dni, posebno veččlanskim družinam, je jasno. Zato bi bilo nujno, da se vsaj nekatere prošne dni zaposli pri javnih delih tudi te napol zaposlene rudarje, predvsem družinske očete.

Novi grobovi. V Hrastniku je umrl Sorčan Ivan, naučitelj v pokolu, star 82 let. V učiteljski službi je bil čez 40 let, samo v Hrastniku kot šolski upravitelj 33 let. Bil je še iz stare šole, poštenjak in zgleden mož, dobrega srca, ki se ni nikomur zameril. Na pokopališče v Dragi ga je spremila ogromna množica ljudstva, katerim je bil vzgojitelj, in gasilec, katerim je ustanovil društvo v Hrastniku. Rajnemu bodi Bog plačnik, sorodnikom pa naše sožalje!

Zagorje

Volitve za drugo rudarsko skupino bodo dne 25. t. m. Za volitve sta postavljeni le dve listi.

Trboveljska premogokopna družba je sprejela pri apnenicah približno 20 delavcev. Plača je nižja napram lanskemu letu od 4—5 Din.

Proračunska seja se še ni vršila. Upamo, da bo naša občinska uprava, ki ima mnogo gospodarskega smisla, težko nalogo častno izpeljala.

Pismo slovenskega izseljenca iz Združenih držav

Nepoštenost in brezbržnost sta Ameriki prinesli stisko

20% ljudi imata vse, 98% ljudi pa lakoto...

Cleveland, 23. febr.

Gre nam precej trda, pa upam, da se bo enkrat že obrnilo na bolje, če poprej ne bomo vsega izgubili. Naj ti zato malo opišem, kako je tukaj.

Med vojno so šle plače hudo kvišku in ljudje so dobro živeli. Največje dobičke pa so delali bankirji in veliki tovarnarji. Ko pa je čez nekaj let po vojni začelo zmanjkovati naročil za ameriško blago, bogatini pa so še vedno hoteli imeti enako velike dohodke, so začeli trgati plače. Ker so si napravili tudi nove vrste stroje, so po tovarnah potrebovali mnogo manj ljudi. Zato je bilo vedno več ljudi brez dela; tisti pa, ki so še delali, so imeli vedno manjše plače. Tako je nastala stiska, ki jo v Ameriki imenujejo depresija.

Prihranki, če jih je kdo kaj imel, so se začeli hitro krčiti. Ljudje so začeli pobirati denar iz bank. Ker pa ljudje, ki so bili dolžni, bankam niso več mogli plačevati obresti, drugi pa ne vlagati, so začele banke zapirati vrata. Tako so postali reveži tudi tisti, ki so imeli kaj denarja. Tako se je revščina vedno bolj širila.

Posvetva na kmetih in v mestih so izgubila vsako vrednost. Milijone je ljudi, ki so izgubili vse, kar so si v življenju prihranili.

Med tem je prišla na površje druga vlada in novi predsednik Roosevelt. Ta je začel delati na pomoč kmetom in delavcem, in ne samo za bogatino, kakor se je delalo poprej. Določili so najmanjšo plačo, katero mora dobiti vsak, ki dela. Določili so, koliko ur na teden sme vsakdo delati. Prepovedali so, da bi smeli otroci delati po tovarnah.

Poprej je bilo čisto narobe: Ljudje so bili

lačni, zato so delali za vsako plačo. To lakoto so izkoristili tovarnarji in niso ljudem za delo skoro nič plačevali, sami pa delali ogromne dobičke. V mnogih tovarnah je bilo tako: Ko bi bili vedeli, da spada k ameriški delavski organizaciji, bi te bili takoj vrgli na cesto. Sedaj pod Rooseveltom pa imajo vsi delavci pravico, organizirati se.

Bogatini se kajpada upirajo prezidentu in delavcem nasprotujejo. Zato pa so stavke na dnevnem redu.

Kakor sedaj vidimo, so pod prejšnjo vlado na debelo drli ljudstvo. Dan za dnem prinašajo časopisi nova razkritja goljufij in sleparij v javnih in državnih oddelkih. Državni blagajnik v prejšnji vladi Mellon je milijone dohodninskega davka vrnil milijonarjem in velikim družbam. On in njegova dva brata imajo tovarn in rudnikov v vrednosti šest tisoč milijonov dolarjev. In le malo tega ogromnega premoženja so dobili po postenem potu.

Preračunali so, da dva odstotka ljudi v Združenih državah premoreta 80% vsega bogastva ali vrednosti, 98% ljudi pa le 20%. Sedaj so spoznali, da je tak sistem napačen in bodo poskušali predrugačiti. Davki so ogromni, ljudje ne morejo plačevati, ker so brez dela, ali pa zaslužijo le za živež.

Tukaj v Clevelandu plačujejo mestne delavce z nekakimi listki namesto z denarjem. Vsem so plače odtrgali, pa jim še tega ne morejo plačevati. Učitelji, policisti, ognjegešci in drugi delavci včasih po cele mesece ne dobe plače. Zato pa prihajajo povsod na dan sleparije, ki so jih nekateri delali prej, ko je bilo dovolj denarja. Preiskovalni odbori in sodnije imajo sedaj dosti dela.

Je sicer tukaj vsega več kot dovolj, a vendar mnogo ljudi strada, na milijone pa jih živi v pomanjkanju.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

S tem važnim vprašanjem se bavijo vsi, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vršičkov, zastarelem kašlju, zastuzeni u. dolgotrajni hripavosti in hripi, pa do sedaj še niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas

popolnoma brezplačno knjigo s slikami,

ki jo je spisal dr. med. Guttman, bivši šef-zdravnik zavoda za tinenkuro, o temi »Ali so pljučne bolezni ozdravljive«. Da omogočimo vsakemu takemu bolniku spoznati njegovo bolezen, smo se odločili v intervalu sološnega blagorja odposlati to knjigo vsakemu zastoj in poštine prosto. Napisati je samo doimnico (frankirano z Din 175) s točnim naslovom: **PUHLMANN & Co., BERLIN 615 Muggelstrasse Nr. 25-25 a.**

Odobreno od ministrstva socialne politike, sanitetsko oddeljenje S. Br. 2416 od 12. XII. 1933

60 letnik Josip Marinko

Prav in v redu je, da se v kaki dobi življenja spominjamo oseb, ki so bile kdaj vidne tudi v javnem življenju. Ako pa praznuje kdo, ki je v širši javnosti dobro znan, kar dva jubileja, pa že celo ni mogoče iti mimo tega dogodka. Takega jubilarja imamo tu pred seboj, ki praznuje prav te dni 60-letnico svojega življenja in v nekaj tednih 30-letnico srečne zakonske zveze, poleg tega pa še svoj godovni dan med celo armado Jožetov.

Josip Marinko je naš današnji jubilar, korenjak od pete do glave, ki se mu še malo ne pozna, da nosi šest križev in trideset let zakonskega

jarma, ki ga pa prav nič ne teži. Saj mu je dal Bog ženo plemenitega srca, gospo Terezijo roj. Prosenčev iz Zagorja ob Savi, ki vodi lepo trgovino v Prisojni ulici št. 7, ter je duša in središče srečnega družinskega življenja, dobra kakor kruh, ki ga deli potrebnim, ne da bi vedela levica, kaj daje in dela desnica. — Mislimo, da je malo ljudi ne samo v Ljubljani, marveč tudi v bližnji in oddaljenejši okolici, ki bi ne poznali našega Jožeta Marinkota. Saj je po svoji družabnosti in po odprtih rokah in odprtem srcu, zlasti pa po svoji družabnosti dobro došel in upoštevan v vsaki pošteni družbi. Rojen je bil v Zadobrovi. Več let je bil občinski svetovalec v ljubljanskem občinskem svetu. Sicer uživa tudi zaslužni pokoj kot nekdanji sodni nameščene, toda pokoja si ne privošč. Delo mu je življenje in igrača mu je s krepkim prijemom izprazniti vrečo moke. Pa je tudi sportnik in turist.

Se preteklo leto je stopil na najvišjo sivo glavo našemu gorskemu očaku Triglavu.

V srečnem zakonu mu je dal Bog 11 otrok; živi jih še devet. Starejši sin Jožko je kar rojen trgovec po zgledu matere — lastnice trgovine. Našega slavljenca pa diči zlasti zvestoba do tistih večnih načel in resnic, ki so last vsakega poštenega Slovenca. Velikemu številu prijateljev — nasprotnika prav gotovo nima nobenega — se pridružujemo s čestitkami tudi mi ter svojemu naročniku, ki je »Slovenec« ž 30 let zvest, želimo, da bi dočakal v neskaljeni sreči v krogu ljubljene in dobre družine nadaljnjo desetletnico in še dvajsetletnico življenja. Bog ga živi!

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Tudi brez rogaške slatine se da živeti, — toda razumna žena svojemu možu vedno z njo postreže, da ostane čil, svež in krepak.

Rogaška slatina osvežuje in pomlaja kri, jača mišice in zboljšuje celoten počutek.

Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska 13 (kolizej). Telef. 39-43.

Koledar

Nedelja, 18. marca (5. postna, tiha nedelja): Ciril Jeruzalemski, cerkveni učenik; Salvator.
Ponedeljek, 19. marca: Jožef, ženin Mar. Dev.
Torek, 20. marca: Aleksandra, muč.; Janez P.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Anton Viternik, narodn. vodnik 40. pp. Pokopali so ga včeraj popoldne. Naj v miru počiva!

† Ivan Prekorsček. V Višnjivasi pri Vojniku je umrl v starosti 65 let g. Ivan Prekorsček, posestnik. Pokojni je bil znan kot odlično katoliški mož, skrben družinski oče, ki zapuščala tudi številno družino. Bil je tudi 34 let vzorni član načelstva posojilnice v Vojniku. Pogreb kremenitega moža bo danes ob 2 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Novi cerkvi pri Vojniku. Naj mu sveti večna luč. Zaljubljenim ostalim pa izrekamo svoje sožalje.

† Teharje. Umrla je 65 letna Marija Romih iz Vrh pri Teharjih. Bila je zelo priljubljena žena in skrbna mati svojim otrokom. — V Straži je v petek umrl bivši posestnik Janez Zajc, star 68 let. — Naj v miru počivata!

Ostale vesti

— Redna služba božja na šmarni gori se bo danes zopet začela in bo trajala do pozne jeseni. Služba božja se bo vršila vsako nedeljo in praznik in sicer ob 10. Le v primerih prav slabega vremena je ne bo.

— Nagrade docenta dr. Matka za znanstveno medicinsko delovanje. Da bi vzpodbudil mlajše zdravnike k znanstvenemu delovanju, je že leta 1932 docent dr. Ivan Matko dal Slovenskemu zdravniškemu društvu v Ljubljani na razpolago 3000 Din kot nagrado za najboljšo medicinsko razpravo. Po sklepu ocenjevalnega odbora je bila letošna nagrada razdeljena na dva enaka dela po 1500 Din in podeljena: 1. Dr. Mihaelu Kaminu, asistentu splošne državne bolnišnice v Ljubljani za razpravo: Reakcijske oblike meskalinovega opoja pri duševno nediferenciranih. 2. Dr. Fedorju Mikiču, zdravniku šole narodnega zdravja v Zagrebu, za delo: Slovenija v luči tablice redosleda umiranja. Za leto 1934 je docent dr. Matko zopet dal Slovenskemu zdravniškemu društvu 1500 Din v svrhu razpisa nagrade za najboljšo medicinsko razpravo. Podrobni pogoji razpisa bodo objavljeni v Zdravniškem Vestniku. Upati je, da bodo tudi drugi premožnejši zdravniki sledili zgledu docenta dr. Matka in na razne načine podprli znanstveno delovanje slovenskih zdravnikov.

— Na Trstu vabi veliki zvon Slovence na binkošno romanje k Mariji. Odpeljali se bodo s posebnim vlakom; za izlet po morju na otok Krk je najeta posebna ladja. Vsa podrobna pojasnila dobite brezplačno v romarskem listu »Preporode«, če sporočite svoj naslov po dopisnici na naslov: »Sveta vojska«, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c. št. 17.

— Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef«-grenčica v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnic potrjujejo, da je »Franz-Josef«-voda radi svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih.

— Mednarodna konferenca na Dunaju. Kakor je »Slovenec« že poročal (22. februarja), bo na Dunaju v binkoštnih praznikih važna mednarodna konferenca za vpeljavo esperanta v šole in prakso. Že mnogo držav se je odzvalo vabilu dunajske vlade. Upamo, da bodo tudi naše prosvetne organizacije častno zastopane. Vsi dobe brezplačen vizum. Zadostuje veljaven potni list. Kdor se želi prijaviti, naj se javi na naslov: Internationale Konferenz, Wien, Neue Burg. Pristopnina znaša 12 švicarskih frankov ali 20 šilingov. S tem si pridobite pravico za znižano vožnjo na avstrijskih železnih in za brezplačne vstopnice za svečano otvoritev konference v dunajskem parlamentu, za slavnostno predstavo v državni operi (Staatsoper) ter za obisk sob cesarskega gradu. G. P.

Pomladne plašče

ravnokar dospele novosti od

250 Din

dalje nudi v veliki izbi in najnovejših krojih tvrdka

FRAN LUKIČ
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

— Dr. Krekova meščansko-gospodinska šola v Zgornji Šiški. Od 4. aprila do 28. junija se vrše naslednji tečaj: I. Trimesečni gospodinsko-kuharski tečaj. Pouk se vrši ob delavnikih od 8 do 17. Tečajnice plačajo dnevno 8 Din in to vsak teden vnaprej. — II. Večerni kuharski tečaj — trikrat na teden — ob 18.30 do 22. Plačuje se vsak teden vnaprej po 36 Din. — III. Popoldanski kuharski tečaj za izredne kuharske izdelke. Dvakrat na teden od 14.30 do 17.30. Plačuje se vnaprej po 30 Din na teden. — IV. Nedeljski kuharski tečaj od 8.30 do 12. Tečaj obsega 24 tedni, plačuje se pa v treh obrokih po 160 Din. — Vpisnina v vsak tečaj znaša 150 Din. — Tečajnice prinesejo s seboj kuh. predpasnik, rutico za na glavo, zvezek in svinčnik. Ta navodila veljajo samo za zunanje učenke. Notranje učenke se sprejemajo samo v celodnevni trimesečni tečaj po točki I. Mesečnina 650 Din z vsi oskrbo. Prijave sprejema do 1. aprila ravnateljstvo Dr. Krekove meščansko-gospodinske šole, Ljubljana VII.

— Velika povodenj pri Sisku. Sava je pri Sisku naraščala tako hitro, da se je že pred par dnevi razlila čez bregove in preplavila velik del zemlje. Voda pa še zmerom narašča in že močno ogroža mesto samo. Po zadnjih poročilih je že prodrla do železniške proge. Pod vodo je že 20 hiš in je 2000 ljudi brez strehe.

— Ivan Herle, o katerem je poročal »Slovenec«, da je na nepojasnen način pobegnil iz zaporo sodišča na Vranskem, se je v petek sam vrnil nazaj. Orožništvo pa ga ni prijel zaradi zveze z umorom, ki ga je izvršil njegov brat Josip, ampak zaradi tatvine hmelja. Ukradel je 7 kg hmelja in ga prodal za 390 Din.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča sledeče: Adam: Christus unser Bruder. 257 strani. Vezano 80 Din. Blüml: Ignaz Seipel. Ein gross Leben in kleinen Bildern. 288 strani. Vezano 50 Din. Blüml: Ignaz Seipel. Mensch. Christ. Priester in seinem Tagebuch. 268 strani. Nevezano 45 Din. Faulhaber: Die sozialen Werte des alten Testaments. 22 strani. Nevezano 5 Din. Faulhaber: Die Sittlichen Werte des alten Testaments und ihre Aufwertung im Evangelium. 24 strani. Nevezano 5 Din. Faulhaber: Rufende Stimmen in der Wüste der Gegenwart. Izbrani govori, pridige in pastirska pisma. 476 strani. Vezano 156 Din. Faulhaber: Zeltende Gottesrufe. Izbrane pridige. 470 strani. Vezano 124 Din.

Snežno belo perilo je ponos vsake gospodinje.

»PERION« Vam opere Vaše perilo res belo in mu ne škoduje.
Pazite na znamko: »PERION«.

Zločin nad našim gospodarstvom

V četrtek 15. marca t. l. se je vršila v Ljubljani likvidacijska razprava v konkurzu »Vzajemne pomoči«. Priglasenih je bilo nad 3.500 terjatev z vsoto Din 27 milijonov 779.349. Upniki so dobili prideljen le mali del svojih terjatev, oni pa, ki so zahtevali posmrtnine, sploh enega.

Tako se polagoma bližamo pogrebu enega najbolj v nebo vpjohlih grehov povojne dobe. Žal, da so hudobni ali tudi nepoučeni ljudje ta slučaj hoteli raztegniti na pravo in solidno zavarovalstvo. Tako so oplašili ljudi, ki bi bili sicer lahko medtem sklenili s solidnimi zavarovalnicami pametne zavarovalne pogodbe.

Vsem neštetim tisočim zavarovancev »Vzajemne pomoči« bodi povedano: Preteklost Vam je bila šola. Zdravo in pravo zavarovalstvo ni nehalo svariti pred pogubnostjo »Vzajemne pomoči«. Prave zavarovalnice so se baš v tej krizi izkazale kot najtrdnjši stebel zdravega gospodarstva in kot skoroda edina opora onim, ki so potrebovali suhi denar. Na tej poti bo zavarovalstvo vztrajalo. Borilo se bo proti slehernemu izroduku in računa s polno uvidenostjo ter podporo pošene javnosti. Zlasti naša domača Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani se globoko zaveda poslanstva med narodom in zato ne bo nehala opozarjati na pomembnost in koristnost pravičnega in solidnega zavarovanja. Poslušaj jo, dokler ni prepozno!

— Napad na tovorni vlak. Med postajama Blinski kut in Sunjo pri Sisku je bil predsinocnim izvršen napad na tovorni vlak. Neznani napadalci so med vožnjo skočili na vagon, ki je bil natovoren s suknom, in vrgli z njega tri velike bale. Nato so poskakali z vlaka. Napad je izzval veliko senzacijo, ker kažejo vsi znaki, da je bil izvršen na drzen ameriški način.

— Brzojav in telefon. Nova abeceda za brzojav. Z odlokom ministrstva za promet P. in T. št. 96.185 od 29. XII. 1933 stopijo v veljavo 1. julija 1934 za notranji promet nova brzojavna znamenja. Novo brzojavno azbuko nam razumljivo kaže knjiga »Brzojav in telefont«, priročno navodilo za Morsejev in kabelski brzojav. Knjiga je koristna pri opravljanju brzojave in se priporoča tudi vsem, ki se hočejo seznaniti s tem brzojavom. Vsebuje 46 slik, stane 42 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni in pri izdajatelju Janezu Napolniku, admin. uradniku dravske direktije pošte in telefona v Ljubljani.

Zakaj zanravljate brez potrebe?

Oglejte si cene in kvalitete dežnikov in nogavic v prodajalnah tovarne

VIDMAR * LJUBLJANA
PRED SKOPLJO 19 in PRESERNOVA ULICA 20

— Po znižani ceni. Ostanek naklade: M. Elizabeta »Iz moje celice« oddaja uršulinski samostan v Ljubljani po znižani ceni: vezan izvod po 10 Din, broširan po 6 Din. V zalogi je tudi še: M. Elizabeta »Cvetje na potu življenja«, broširan izvod po 15 Din.

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, nategnih črevih abcesih, sečenem pritisku odebelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravitev.

— Vzori in boji, spisal dr. Jože Debevec, so še vedno aktualna mladinska knjiga. Ta dijaška povest v pisnih nam živo slika nekdanje dijaško življenje; na ozadju stare Ljubljane se razvijajo živahne dijaške dogodivščine, prepletene s tedanjimi kulturnimi dogodki, vmes pa vodi pisatelj kot večje vzgojitelj svojega junaka do pametnega in dobrega mladika. Morda je današnji mladini bolj potrebna kot nekdanji. Knjigo je izdala Nova založba v Ljubljani.

— Pozor! Različne ostanke raznovrstnega blaga, jako ugodno lahko kupite v novem Bazarju Ivanka Štrukelj, Ljubljana, Kopitarjeva 1.

— »Ljudski odere«, mesečnik za poglabitev našega igranja, 3. šte. bo izšla šele okrog 20. marca. »Slovenski pasijoni« so prejeli samo tisti naslovi, ki so se pisмено prijavili kot naročniki rednih iz-

Račun za strujo bo v resnici majhen

ako uporabljate

ekonomične

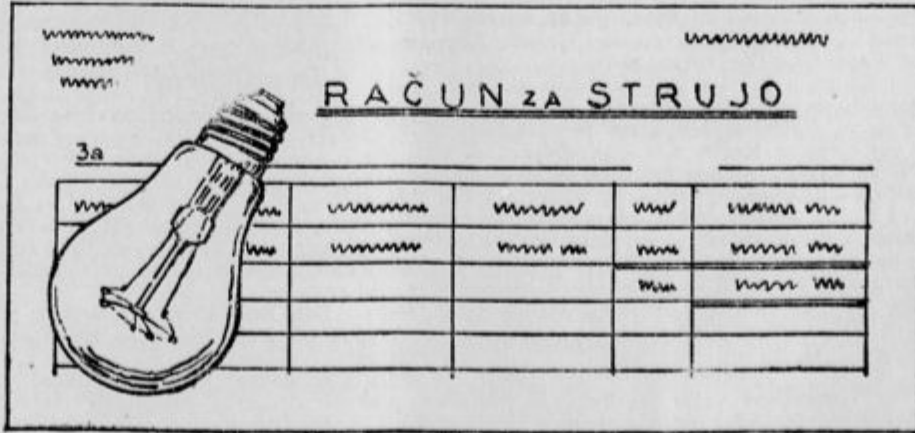
žarnice

Uradna merjenja

so pokazala, da

ne trošijo prav nič več struje, kakor najboljše

inozemске žarnice.

danj. Zadoštuje dopisnica Založbi ljudskih iger, Kranj. Letna naročnina 80 Din (mesečnik in štiri igre), sam mesečnik 20 Din.

— Domače žarnice so v kratki dobi zavidljivim uspehom osvojile naš trg. Inozemski kartel oziroma tovarne se zaradi tega bore za masten zaslužek, ki so ga imele dolga leta, pa se jim sedaj izmika. Posebno je treba tu omeniti Prvo domačo tovarno žarnice »TESLA« v Pančevu, kateri je uspelo s kvalitnim blagom pridobiti si domače odjemalce. Domača žarnica krasno svetli, pa porabi toliko toka, kolikor ima označeno. — Najboljše inozemske žarnice istega kalibra ne porabijo nič manj, kar so dokazala uradna merjenja. V Jugoslaviji imamo po zadnjih podatkih preko 300.000 nezaposlenih delavcev. Trdka TESLA zaposluje samo domače moči in se s kupovanjem njenih žarnic nezaposlenost zmanjšuje. Najboljši dokaz o kvaliteti njenih žarnic in ob enem najboljša reklama so uradne uvozne statistike. Iz te se vidi, da se je uvozilo 1. 1931 v Jugoslavijo žarnic za približno 16 milijonov dinarjev, a leta 1933 samo še za 7 milijonov dinarjev, pa je treba pri tem upoštevati, da po uradnih podatkih poraba toka ni padla.

Zaostajanje sečne kisline v telesu je za mnoge organe pravi strup. Najprej čuti človek splošno neugodje, utrujenost, nervoznost, slabo spi, tu in tam ga kaj zaboli. Vse to so neki nejasni znaki notranjega zastrupljanja. Za tem obole ledvice, srce, krvne žile, jetra, sledi protin itd. Četudi taki ljudje čisto izgledajo zdravi, vendar hitro podležejo vsaki bolezni, ker imajo mnogo strupa v sebi. Najmočnejše prirodno sredstvo za raztapljanje in izločevanje sečne kisline iz krvi je litij. Radenske vode (Zdravilni in Kraljev vrelec) pa so najmočnejši litijski vrele cele Jugoslavije in so radio-aktivni.

— **Kraste** (Ekceeme), prisadi, kronične kraste, lišaji itd. Za vse te bolezni, ki povzročajo dosti bolečin, in znajo biti odporne vsakemu zdravljenju, so obkladki »Fitonina« zelo zanesljivo zdravilo. »Fitonin« desinficira, odstranjuje srbeč, bolečino hitro ponehaja. Steklenica »Fitonina« 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poštno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitone« dr. z. o. z., Zagreb, 1—78. (Reg. pod št. 1281 od 28. jul. 1933.)

KLOBUKE v najnovejših pomladanskih barvah in oblikah, ter razne športne čepice nudi po nizkih cenah

Sprejemajo se popravila
Solidna postrežba

MIRKO BOGATAJ
trgovina klobukov in čepic
LJUBLJANA, STARI TRG 14

— Za svoj denar kupujte prvorazredno blago! Vedno in povsod zahtevajte Radensko Slatino!

— »Mojski izpiti«, priročnik kandidatom iz izpitne snovi: obrtne zakonodaje, trgovstva in državnostanstva, je pravkar izšel. Naročila sprejema: Ljubljanska Založba, Ljubljana, Podrožnik, cesta V-40.

— Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« grenčice.

Javna dela v novomeškem okraju

Novomeški okrajni cestni odbor je dobil od banovine iz bednostnega fonda za javna dela 200.000 Din. S tem denarjem se bo popravila škoda, ki jo je napravila povodenj v septembru lanskega leta. Popravili bodo zlasti mostove na Krki, katere je odnesla voda ali pa občno pokvarila. Dalje se bo preložil klanec pri Zagorici in klanec na cesti Crmošnjice-Dolž. Uredila in popravila se bo cesta Mokronog-Smarjeta-Kronovo. Zgradila se bo nova cesta iz Novoga mesta na Hmeljnik ter preložil klanec na Migovici. Dovršila se bo občinska cesta Radohova vas-Sela-Sumberk-Zužemberk. Razširila se bo cesta Grosuplje-Krka. Znižal se bo klanec v Dol. Sušicah pri Toplicah ter uredili ovinki v občini Dvor. Razširila se bo banovinska cesta Zvirč-Srube, kakor tudi subvencionirana cesta Trebnje-Račje selo. Tudi subvencionirano cesto Ratež-Brusnice nameravajo izboljšati in razširiti.

Udeležite se natečaja
AGFA-BOX-KAMERA 24
Vsak trgovec Vam da informacije

Naznanila

Ljubljana

1 Slov. katol. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 19. marca 1934 ob 10 dop. redni občni zbor v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva 5, s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje in odobritev zapisnika o zad. občnem zboru. 2. Poročila odborikov. 3. Volitev treh odborikov in enega člana podpornega odseka. 4. Stanovska ideja in ureditev države; predava predstnik društva dr. Gosar Andr. 5. Slučajnosti. — V slučaju nespletnosti se bo vršil pol ure kasneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsaki udeležbi. Event. predloge članov je treba javiti odboru pisno tri dni prej. — Odbor.

1 Družba sv. Elizabete v Ljubljani bo imela občni zbor na praznik sv. Jožefa ob 4 popoldne v Marijanišču. Pred občnim zborom bodo ob pol 4 litanije v marijaniški kapeli. Vse članice konferenc in duhovni voditelji konferenc se nujno vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Iskreno so pa tudi vabljeni vsi prijatelji in prijateljice karitativnega gibanja.

1 Kino Kodoljevo. Danes ob 5, 5 in 7 najboljši film slavnega tenorista Jana Kiepura »Pesem za tebe«. Ob 9 poleg tega še »Frankenstein«. Jutri ob 5, 5, 7 in 9 v tork ob 8 večer opera »Nekoč je živel muzikant«, kjer nastopajo R. A. Roberts, Szöke Szakall, Viktor de Kowa in Ernest Verebes. — Rezervirajte vstopnice!

1 Tridnevne duhovne vaje za akademkinje se prične v četrtek, 22. t. m. ob 6 zvečer v uršul. samostanu. Gospodične, ki se jih nameravajo udeležiti, naj se blagovolijo takoj prijaviti.

1 Zdrženje bojnikov Jugoslavije »Boj« priredi danes ob 10 popoldne na vrtu ali v

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-ČAJ BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

„PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC“ iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

Maribor

□ Miha Maleš bo danes ob 11 popoldne odprl v dvorani Kazine svojo obsežno kolektivno razstavo grafičnih del, v katerih bo viden njegov umetniški razvoj od leta 1920. do 1934. leta. K otvoritvi razstave kakor tudi k nadaljnjim obiskom vabimo vse ljubitelje lepe umetnosti. Slikar Maleš to tem bolj zasluži, ker bo svojo kolektivno razstavo pokazal najprej Mariborčanom in šele nato Ljubljancem in Belgradčanom.

□ Izprena v vodstvu Mestnih podjetij. Kakor smo že poročali, sta bila izvoljena na zadnji občinski seji v upravni svet Mestnih podjetij občinska svetnica dr. Kac in Pagon. Na seji upravnega sveta MP, ki se je vršila v petek, pa se je izpopolnilo tudi ravnateljstvo in sicer je bil izvoljen za člana dr. Kac.

□ Gospodarsko predstavništvo je imelo sejo, na kateri se je razpravljalo o nameravani ustanovitvi vrtnarske šole v Mariboru. Gospodarski predstavniki so se izrekli za ustanovitev pod pogoji, da se ne obremenijo mestne občine z novimi dajatvami, ki bi jih sedaj več ne prenesla.

□ Smrtna kosa. V cvetu 23 let je izdihnil v bolnišnici čevljarški pomočnik Stanko Nusdorfer, rodom iz Loza pri Vipavi. — V Magdalenski 21 je umrla Marija Bauer, vdova po strojevodji drž. železnice, stara 70 let. Naj počiva v miru.

□ Starši in šola. Roditeljski sestanek na I. dekliški meščanski šoli se je vršil dne 12. marca. Predavala je strokovna učiteljica ga. Milica Jugova o temi: »Napake naših otrok«. Aktualno predavanje je vzbudilo med roditelji živahno debato, ki je podala dokaz, da se starši vedno bolj poglabljajo v vzgojna vprašanja.

□ Kolodvorska restavracija dobiva nov vrt. Restavracija na mariborskem kolodvoru dobi letošnje poletje novo pridobitev in sicer vrt, ki bo odprt proti cestni dovozni rampi ob Aleksandrovi cesti. Železniška uprava je dala prej zanemarjeno restavracijsko dvorišče splinirati ter primerno ograditi. To dvorišče je bilo že svoječasno namenjeno za restavracijski vrt ter radi tega zasajeno s kostanji, vendar se pa ni uporabljalo v ta namen.

DOBRNA

Za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne!

Do 30. junija in od 1. septembra do 30. oktobra 20 dnevno zdravljenje za pavšalno ceno

Din 1 200.— (oziroma Din 1.380.—) (tavto, oba, hrana, kopeli, zdravnik, taksa in davki). — Prospekti na zahtevo.

□ Tiskarski škrat se je včeraj v poročilo o tajni seji občinski seji spravil nad ime novega jurista mariborske občine dr. Senkoviča ter napravil iz njega Senekoviča.

□ Nabavke mariborske garnizije. Dne 22. marca bo v Ljubljani na tamošnjem divizijskem poveljstvu licitacija za nabavko kuriva za mariborsko garnizijo. In sicer se bo nabavilo 4500 m³ drv in 1450 ton lignita.

□ Kamnica in kopalniške vstopnice. Kamniška občina hoče biti soudeležena na dohodkih, ki jih ima mariborska občina od kopalnišča na Mariborskem otoku. Otok leži na teritoriji Kamnice in Kamničani so nameravali uvesti posebno takso na kopalniške vstopnice. Vodila so se radi tega med Mariborom in Kamnico pogajanja, ki so uspela ter bo plačal Maribor Kamnici mesto takse nek pavšal.

□ »Električna smrt« v klavnic. Aparat za omamljanje klavne živine v mariborski klavnici se

— Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobi, pomanjkanju spanja, srčnih težkočah, tiščanju v prsih pospeši naravna Franz-Josef-grenčica izdatno kroženje krvi v spodnjem delu telesa in pomirljivo učinkuje na valovanje. Profesorji za bolezni prebavi izjavljajo, da se izborni obnese »Franz-Josef-voda« kot čistilno sredstvo pri pojavih, ki izhajajo iz samootrove kanala debelega črevesa.

salonu g. Košaka v Mostah na Zaloški cesti velik javen zbor.

1 Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima redni občni zbor v četrtek 22. marca ob 18 v mali dvorani hotela Union.

1 Podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol v Ljubljani ima redni sestanek v nedeljo 25. marca na ekonomiji g. Koslerja, Lipe na Barju. Zbirališče ob 13.30 pri tov. Česnovariu na Dolenjski cesti v Ljubljani.

1 IV. delavski kulturni večer Jugoslov. strok. zveze bo drevi ob 8 v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 22. Vstopnina po 3 in 2 Din, vajenci in dijaki 1 Din.

1 Angleško društvo v Ljubljani priredi v sredo dne 21. marca 1934 ob 20 v slavnostni dvorani Univerze kralja Aleksandra predavanje o Irski. Predavala bo s spremljevanjem skiptičnih slik Miss Edith Oxley, bivša diplomirana profesorica modernih jezikov na učiteljski v Londonu.

1 Izredni občni zbor Olepševalnega društva v Rožni dolini bo v nedeljo, dne 25. marca 1934 ob pol dveh popoldne v gostilni Franca Nerada (pri Francejnu) v Rožni dolini.

1 Občni zbor Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije bo drevi ob 20 v dvorani Rokodelskega doma (Komenskega 12). Za vse člane in članice udeležba obvezna. K udeležbi pa iskreno vabimo tudi vse prijatelje našega društva. — Odbor.

1 Nočno službo imajo lekarne: danes: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; jutri: mr. Bahovec, Kongresni trg 12, mr. Ustari, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočvar, Celovška cesta 34; v tork: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kurali, Gosposvetska cesta 4.

Maribor

1 Tomiškov večer na Pohorju. Mariborska podružnica SPD priredi drevi v Mariborski koči na Pohorju časten večer uredniku »Planinskega vestnika« ravnatelju dr. Josipu To-

nahaže v obratu ter se je povsem obnesel. Uporabljajo ga pri zakolu svinj, ki jih sila električnega toka pri dotiku aparata omami, da padajo kakor od bliska zadete ter brez bolečin izdihnejo pod nožem. Dobro in človeško bi bilo sličen aparat nabaviti tudi za klavnico govedi, kjer se živina še sedaj pobija z udarci na zatilnik ali na glavo.

□ Sprejemam vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela v solidni izdelavi. Založba krst s pritliklami. Se priporoča — Mizarstvo Munda, Taborška ul. 2.

□ 170 brezposelnih del. Mestna pomožna akcija zaposluje sedaj že 170 ljudi pri javnih delih. Večina je sedaj zaposlena pri kopanju kanala iz Kosarjeve proti Smetanovi ulici, drugi pa delajo na raznih cestah.

□ Centralne delavnice se bodo gradile. Upr. svet Mestnih podjetij je osvojil načrt uprave, da se mestne delavnice strnejo v enotno veliko mehanično delavnico.

□ Eni ter isti? Maribor ali okolica mora biti sedež preprede vlomilske tolpe, ki se je začela živahno gibati. Po vltom v Rižnikovo trgovino je

Papeževa proslava v Mariboru

Na Jožefovo, dne 19. marca

priredi mariborska Katoliška akcija

ob 8. uri zvečer v dvorani »Unjon«

papežovo proslavo

ob 12. obletnici slovesnega kronanja

Sporod: Govor — Pevske in glasbene točke — Zborna recitacija — papeževa himna

Vstop prost

Katoliška akcija

Celje

□ Jutri vsi na papežovo proslavo. Celje hoče jutri na svečan način proslaviti obletnico kronanja papeža Pija XI. V ta namen priredi Katoliška akcija akademikov jutri na praznik sv. Jožefa ob 4 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice veliko papežovo proslavo. Prvi bo govoril g. Vinco Zor o veličini papeštva, potem pa akademik g. Julij Saveli o papežu Piju XI.

□ Uprava Združenja trgovcev za mesto Celje, izvoljena na občnem zboru v četrtek, dne 15. marca t. l. se je na prvi seji konstituirala sledeče: predsednik g. Stermecki, I. podpredsednik g. Ravnikar, in II. podpredsednik g. Fazarinc.

□ Umrl je v javni bolnišnici Stamen Jakob, 71 letni dinar iz Zaleca. N. v m. p.

□ Lepo delo domačega podobarja. V izložbi Mohorjeve knjigarne je razstavljen Kristus na Olski gori, lepo delo podobarja g. Dolenca iz Rečice ob Savinji.

Pluj

Oddaja prevoza pošte. Poštna direkcija oddaja prevoz pošte Sv. Andraž v Haložah—Ptuj. Tozadevna dražba se vrši 21. t. m. ob 9 pri mestnem magistratu v Ptuj. Nadalje se odda prevoz pošte Vurberg—Ptuj in se vrši tozadevna dražba dne 23. t. m. ob 9 istotako pri mestnem magistratu v Ptuj.

Brezovica pri Ljubljani

V »Pohodu« z dne 10. marca t. l. se neki —k—o bridko pritožuje nad našo Brezovico, češ, da je na zunaj sicer lepa, a v sreč nosi strup, tako da jo mora biti žalosten vsak Jugoslovian. Kaj je torej tako pogubnega na Brezovici? Pri nas v javni dvorani, »pravi —k—o,« visi slika človeka, ki je s svojimi grehi storil mnogo krivic jugoslovanskemu narodu. Potem pa kliče: »Dragi nacionalisti, tu

minšku ob priliki 25-letnice nepretrganega urednikovanja. Udeleženci so opeljejo popoldne ob 2 v avtobusom z Glavnega trga do Reke.

1 Enodnevni tečaj o cepljenju trte in trsnarstvu bo v soboto, dne 24. t. m. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8—12 in od 14—18.

1 Lastniki koles, ki še niso poravnali letne takse za leto 1934 se pozivajo, da store to najkasneje do 31. marca. Proti zamudnikom se bo uvelod kazensko postopanje.

1 Zdrženje rezervnih častnikov priredi v tork, dne 20. t. m. v dvorani kina »Apote« poučno predavanje o sedanjih borbi.

1 Ljudski univerza. Jutri, 19. t. m. radi praznika ni prireditve. V petek, dne 23. marca predava univ. prof. dr. Hadži iz Ljubljane o biologiji Jadrana.

Celie

1 Koncert mariborskih malih harmonikarjev bo danes ob 6 v mestnem gledališču.

Drugi kraji

1 Cerkevni koncert na Breznici. Na praznik sv. Jožefa ob 15 priredi cerkevni pevski zbor breznjski koncert v proslavo 1900 letnice Kristusove smrti. Proizvajale se bodo pevske točke, ki so bile določene za lansko proslavo na ljubljanskem Stadionu. Dohodek se porabi za cerkevne potrebe.

1 Begunje. Prostov. gasilska četa Begunje, župa Radovljica, vprizori na cvetno nedeljo 25. t. m. igro: »Carski sel«.

1 Boh. Bela. Prosvedno društvo vprizori danes in jutri ob 3 popoldne Redensko dramo: »Carski sel«. Vabimo!

1 Hrušica. Danes popoldne ob 4 v Našem domu dramska predstava »Živa pokopana«.

1 Ig. Prosvedno društvo vprizori danes ob 15 in danes teden ob 19.30 ljudsko igro s petjem »Domens«.

sledil v noči od petka na soboto še en vltom in sicer v prodajni paviljon in trafiko gospe Orovič pri mestnem parku ob vltodu ceste proti Trem ribnikom. Vlomilec je tudi tukaj padel izdaten plen v roke. Orožniške poizvedbe so prinesle zanimive ugotovitve, da so tudi pri Rižniku dospeli vltomilci z avtomobilom ter so najbrže identični z onimi, ki so imeli svoje prste pri vltomu v Makolah vmes. Na delu je sedaj poleg orožništva tudi policijski aparat, da se ne pridrivi čimprej izsledijo.

□ Za tri krave 6 mesecev. Pred sodnikom poedinec okrožnega sodišča se je vršila včeraj razprava proti Martinu Pečniku, 43 letnemu posestniku iz Zgornje Pristave. Martin je sejmari s kravami, pa ne s svojimi, ampak s tujimi, ki jih je ukradel Ivanu Pišču, Matevžu Korenu in Tomažu Bezjaku. Vsako živinčje je imelo ceno 1500—2000 Din, Martin pa jih je prodal za nekaj stotakov, samo da se jih je iznebil. Nazadnje pa so prišli njegovemu trgovanju na sled. Sodišče mu je za kravje kupčije prisodilo 6 mesecev ričeta v strogem zaporu ter dveletno izgubo častnih pravic.

□ Adresar Maribora bo izšel še letos. Zadnji mariborski adresar je izšel pred 30 leti in naravno, da se čuti vsestranska potreba po novem. Novi adresar bo obsegal poleg mesta tudi celo zaledje.

□ Pecenino meso. V tork, dne 20. marca se bo prodajalo ob 8 naprej na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici, 120 kg govejega mesa po 4 Din kg in sicer na osebo do 2 kg.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 18. marca ob 15: »Štambulska roža«.

Znižane cene. Ob 20: »Ljubimkanje«. Prireditve zveze mladih intelektualcev.

Ponedeljek, 19. marca ob 15: »Okence«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Ob 20: »Scampolo«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Papeževa proslava v Mariboru

Na Jožefovo, dne 19. marca

priredi mariborska Katoliška akcija

ob 8. uri zvečer v dvorani »Unjon«

papežovo proslavo

ob 12. obletnici slovesnega kronanja

Sporod: Govor — Pevske in glasbene točke — Zborna recitacija — papeževa himna

Vstop prost

Katoliška akcija

vam je sedaj na razpolago dejanje, da vidimo, koliko je resnice v vaših besedah. Kaj si —k—o pod tem predstavlja, pa res ne vemo. Ker pravi, da je bila ta dvorana pred kratkim od oblasti zaprta, misli očitno na dvorano »Kat. domac«, ker kake druge take dvorane ni. Kakšna je torej tista pogubna slika? V tej dvorani visita sliki nadškofa Jegliča in pokojnega dr. Kreka. Kateri izmed teh dveh je listi, ki je storil jugoslovanskemu narodu mnogo krivic, tega —k—o ne pove. V vsakem slučaju je to huda krivica in njegov napad ne zadene samo tistega, ki je slike teh dveh mož obesil v dvorani, ampak tudi n. pr. mestno načelstvo v Ljubljani, ki je njima na čast imenovalo trg, oziroma ulico. Smo mnenja, da je slab Jugoslovian, ki mu manjka najprimitivnejšega nacionalnega čuta, kdor na tak način kleveta može, ki so tako zaslužni za domovino.

★

Cerkveni vestnik

Cerkev sv. Jožefa pri jezuitih. Na praznik sv. Jožefa bo ves dan izpostavljen Najsvetejši od 6. Ob 8 slovesna sv. maša. Ob 18 pridiga in pete litanije sv. Jožefa. Častice sv. Jožefa vabimo, da pridejo tudi molit nebeškega Kralja! — Predstojništvo cerkve.

Vse trnovske može in fante vabimo k udeležbi duhovnih vaj, ki bodo od srede do sobote, t. j. 21., 22., 23. in 24. marca zvečer ob 8 v trnovski cerkvi. Vsak večer ob 8 bo govor, ki ga bo govoril stolni pridigar in vikar g. Košmerl Alojzij. Po govoru bodo litanije in blagoslov. Na cvetno nedeljo ob 6 zjutraj sklepni govor in skupno sv. obhajilo za može in fante.

Tridnevna duhovna obnova v proslavo 1900-letnice Odršenja, namenjena samo za može in mladeniče, bo v dneh 24., 25. in 26. t. m. v križarski cerkvi v Ljubljani. Govoril bo g. stolni vikar Jos. Košček. Začetek 24. marca ob 8 zvečer. Može in mladeniči ljubljanski, pridite in povabite tudi prijatelje.

Kranjska gora. V soboto dne 24. marca t. l. ob 19.30 bo v prostorih hotela »Razor« občni zbor Jadranske straže krajevne odbora Kranjska gora-Rateče-Planica-Dovje-Mojstrana.

Združenje trgovcev za okraj Kranj v Kranju sklepuje za petek dne 23. t. m. ob 13 v Gledališko dvorano Narodnega doma v Kranju svojo XV. redno skupščino. Na skupščini bo izbrpno poročal o davčnih, trošarinskih in taksnih spremembah g. Franjo Zagar, konzulent ZTOI.

Litija. Fantovska kongregacija v Šmartnem pri Litiji vprizori v Društvenem domu danes, jutri in v nedeljo, 25. marca vsakikrat ob 3 popoldne »Pasijone«.

Petrovčje. Društvo »Gospodarske« v Petrovčju priredi danes ob 3 popoldne v društveni dvorani Jurčičevo proslavo. Na vzporedu je igra in govor.

Preska pri Medvodah. Prosvedno društvo vprizori danes, jutri in 25. marca »Slehnika«.

Ptuj. Tedensko pripravljano službo gasilcev od 18.—25. t. m. vrši drugi vod, 4. red in sicer četnik Alojz Brlič in četnik Konrad Vavpotič. Resilni oddelek: šofer Ivan Omulec, četa Miha Zamuda, od moštva Anton Kuhar in Konrad Šomer.

Sostro. Danes ob 15.30 uprizori pevski zbor zbor opereto »Mlada Breda«. Na praznik sv. Jožefa pa prosvedno društvo zaloigro »Zrtev spovedne molččnosti«.

St. Vid nad Ljubljano. Akademiki gostujejo danes v Cerkevnom domu. Predvajali bodo »Igro apostolov«. Razen igre recitacija in violinski tercel. Vstopnice v predprodaji pri gđni Zakotnikovi. Sedeži po 7, 5, 4 Din, stojšča po 2 Din.

Škofja Loka. Očetovska proslava bo na sv. Jožela ob 20 v Društveni dvorani, kjer se vprizori igra, polna življenja: »Tri modrosti starega Wang«.

SPD Rateče-Planica. Redni občni zbor podružnice SPD bo 4. aprila ob 10.30 v Ratečah.

Zvočni kino St. Vid. Danes in jutri največji film sveta »V znamenju križa«.

Današnja svetnica sv. Ludovika

Njen čudež se je zgodil v Ljubljani — Prvi slučaj v slovenski cerkveni zgodovini de Marillac

Ta podoba kaže čudežno ozdravljenje s. Veronike Hočevar. Podoba je na slikal slikar Missori v Rimu, kakor si je dogodek sam zamislil na podlagi opisov. Zato ta podoba ni resničen izraz dogodka in oseb, ki so bile pri njem navzoče leta 1926. Podoba najbolj spominja na dogodek, kakor ga pa opisuje.

V nedeljo, 11. marca dopoldne, je sv. oče proglasil pri sv. Petru v Rimu bl. Ludoviko de Marillac, soustanoviteljico usmiljenih sester sv. Vincencija Pavelskega za svetnico in določil, da praznuje ves krščanski svet njen god na dan 15. marca.

Svetniških proglašenj smo v ponos krščanstva in bodrilo vojskujoče se Cerkve v povojnih letih doživeli že lepo število. Svetnike iz najnovejših dob posebej goreče častimo. Vsi so nam ljubi in domači. Prav posebno, skoraj nenavadno razmerje pa vlada med današnjo svetnico in našim narodom. Njeno ustanovo in sadove njene dejavne ljubezni uživamo že 55 let, njenega imena pa do pred kratkim sploh nismo poznali. Toliko časa namreč delujejo pri nas usmiljene sestre, hčere krščanske ljubezni, ki imajo za ustanovitelja in očeta sv. Vincencija Pavelskega, sveto Ludoviko de Marillac pa za soustanoviteljico in mater. Razumljivo samo ob sebi se nam zdi, kadar iščemo zdravlja in skrbne nege v bolnišnici, da se zavzame za nas sestra z belim kornetom: Še pomislimo ne, zakaj in kako smo naenkrat v njeni ljubezni oskrbi. Dobro nam dé, toda dobrote smo navajeni. Kadar naši spoštovani občinski možje sklepajo, kaj bi s svojimi ubožci, ne vprašujejo, kdo bi ga prevzel, siromaka onemoglega, v oskrbo. Sprašujejo se le, ali bo trebalo kaj dosti prispevati. Da ga bodo vzele sestre usmiljenke v svoje zavetišče, se itak razume. Kaj imamo, ko imamo usmiljenke, ki menda prav spoznali šele, ko bi nam jih kdo naenkrat vzel. Ali pa če primerjamo naše razmere s tistimi deli naše domovine, kjer jih še ni.

Druga zanimivost o našem odnosu do sv. Ludovika pa je ta, da se je drugi, za kanonizacijo ali svetniško proglašenje potrebni čudež, zgodil pri nas v Ljubljani, kar je menda prvi slučaj v slovenski cerkveni zgodovini. Tu je namreč 29. jan. 1926 sestra Veronika Neža Hočevar po dolgotrajni hudi bolezni, ki jo je spravljala v vedno novo smrtno nevarnost, po priprošnji bl. Ludovika nenadoma ozdravela in je od tedaj čvrsta in zdrava. Prvotni proces se je vršil v Ljubljani. Škofijska komisija je na podlagi izpovedi prič in strokovnih izpovedi poklicnih zdravnikov (zlasti hišnega zdravnika dr. V. Gregoriča) izrekla mnenje, da je bilo ozdravljenje čudežno vsaj »quod modum«, to je, glede na način, da je nenadno ozdravela. Rimska komisija strokovnjakov, zdravnikov, je na podlagi vsega materiala ugotovila ne le, da je hipno ozdravela, temveč tudi, da je bila njena bolezen (naravno) neozdravljiva. Po njenem poročilu je po mnogih predpisanih sejah izrekel 12. nov. 1933. papež sam, češ da je ugotovljeno (constare) čudežno ozdravljenje s. Veronike Hočevar neozdravljive zraslosti prsne mrene z osrčnikom in oslabelosti srčne mišice (ab insanabilibus adhaesioibus pleuro-pericardicis cum insufficientia myocardiaca) AAS. XXV., 1933, 498) in da se zato more varno izvesti kanonizacija. Kanonizacija se je v naše veselje in ponos res izvršila v nedeljo.

Ludovika de Marillac se je rodila 12. avgusta 1591 v Parizu v plemeniti rodbini, ki je dosegla svoj najvišji ugled na dvoru Marije Medicejske in Ludovika XIII. Mater je izgubila prav zgodaj. Zato so jo oddali v vzgojo njeni teti, dominikanski redovnici v St. Denisu, ki je bila sveta in nenavadno izobražena žena. Poleg običajne gospodinjske in družabne izobrazbe se je deklica naučila pri njej tudi latinščine predvsem pa pobožnosti. Trinajstletna je izgubila tudi očeta. Odslej skrbi zanjo stric Mihael, tudi pobožen mož. Na njegovo željo in nasvet duhovnih voditeljev se je omožila s tajnikom Marije Medicejske, mladim Antonom Le Gras, dasi jo je njeno hrepenenje vlekel, da bi vstopila v strogi red »ubogih klarisij«. Z ozirom na možovo družabno stališče ji je šel naslov »mademoiselle«, pridevek žena nižjih plemičev. Živela sta v vzorni ljubezni. Imela sta sinčka Mihaela, ki ji je pa njen živ dan napravljal hude skrbi. Mož je tudi vedno bolehal in po osmih letih zakona umrl l. 1625. Stregla mu je kot prava »usmiljena sestra«. Po njegovi smrti pa se je vso želela posvetiti Bogu. Kmalu je prišla v duhovno vodstvo Vincencija Pav., ki je v njej spoznal močno dušo, ona pa v njem

zanesljivega vodnika. Iz tega duhovnega prijateljstva se je rodila njena svetost in tisto velikopotezno delo krščanske ljubezni, ki nad njim strmimo. Očrtati na kratko njeno oziroma njuno delovanje bi bil brezuspešen poizkus. Začetek je bil ta, da jo je sv. Vincencij pošiljal po deželi obiskovat društva krščanske ljubezni. Po izkušnjah, ki sta si jih nabrala, sta sprevidela, da plemenite gospe same ne obiskujejo rade revežev in bolnikov, ampak raje pošiljajo k njim svoje služkinje; s tem pa delo ljubezni ni več — delo ljubezni. Zato je sv. Vincencij izročil 29. nov. 1633. sveti Ludoviki 4 kmečka dekleta, ki bi se rade posvetile službi bolnikov iz ljubezni do Boga, naj jih za to delo usposobi. S tam sta položila temelj svojem največjemu delu: družbi usmiljenih sester, ki nosi na sebi znake silne ljubezni in modrosti sv. Vincencija ter praktičnih izkušenj sv. Ludovika. Umrla je l. 1660., istega ko sv. Vincencij. F. J.

O čudežnem ozdravljenju s. Veronike Hočevar leta 1926 poroča marčeva številka »Bogoljub« takole:

»Usmiljenka s. Veronika Hočevar je že od mladosti bolehal na raznih znakih tuberkuloze (jetike). Pred ozdravljenjem so zdravniki izjavili, da njena bolezen sploh ni ozdravljiva. Le s težavo se je še držala po koncu. Zaupno je začela opravljati devetdnevno na čast ustanoviteljici Ludoviki. Zadnji dan devetdnevne, 29. januarja 1926, ob petih popoldne je bila v Ljubljani v Marijnem domu med blagoslovom z Najsvetejšim naenkrat popolnoma ozdravljena, tako da je opravljala tudi težja domača dela. Tudi danes je še popolnoma zdrava. To ozdravljenje je par let kasneje najprej v Ljubljani silno natančno preiskala posebna komisija zdravnikov in bogoslovnih voščakov. Ko je potem rimska kongregacija vse še enkrat pregledala in ugotovila, je končno izjavila, da je to ozdravljenje bilo res nadnaravno, čudežno. Mislim, da je to prvo čudežno ozdravljenje med nami Sloveni, ki je bilo uradno potrjeno.« — Tako »Bogoljub«.

Čudežno ozdravljena s. Veronika Hočevar je doma iz Hinj pri Žužemberku.

V prazgodovinskem grobu pri Schifferstadtu v Porrenju so našli zlato posodo, ki je prava umetnina. Učelniki niso mogli doslej ugotoviti, za kaj so ljudje rabili posodo. Poleg posode so našli še dve bronzasti motiki.

Mož brez teka. Zdravnik: »Če ste za zajtrk pojedli dva zrezka, štiri kruhe in spili tri čaše piva, se vendar ne smete čuditi, ako pri kosilu nimate teka.«

Bolnik: »Saj ga pred zajtrkom tudi nisem imel, gospod doktor.«

Smrtna vožnja ledolomilca

186 dni se je boril z ledom „Čeljuskina“

Usoda ljudi, ki so bili na potopljenem ruskem ledolomilcu »Čeljuskinu«, vzbuja po vsem svetu veliko sočutje. Ladja se je potopila v obilnem ledenih plošč. Ljudje pa so se rešili na led. Z letali so ponesrečenim prinesli pomoč ter rešili vse ženske in otroke. Ali bodo rešeni tudi drugi? Ekspedicija »Čeljuskina« je najbolj tragična v zgodovini bojov za severni tečaj. Ze toliko jih je poskušalo najti najkrajši pot iz Evrope v daljnjo Azijo. Ta pot vodi skozi veliki sever in je najnevarnejša.

Ledolomilec »Čeljuskin« je 10. avgusta lanskega leta prvič odplul iz Murmanska proti Barentsovemu morju, da ponovi posrečno pot ledolomilca »Siberjakova«, ki je v letu 1932 preplul Ledeno morje iz Arhangelska v Vladivostok. Na čelu »Čeljuskinove« ekspedicije je bil prof. Schmid. Člani pa so bili Bajevski, Konusov, Bobrov, arheolog Špakovski, zoolog Stananov, hidrolog Širšov, hidrograf Hmiznikov, geometer Gakol, inženjer-fizik Fakidov, radiotelegrafist Krekel in mnogo drugih učenjakov, poročevalcev, dopisnikov raznih listov in kolonij, ki je hotela prezimiti na Wranglovo otoku. Na krovu je bil tudi znani ruski letalec Babuškin s svojim letalom »W 2«. Ledolomilec je vodil sposobni polarni kapitan Voronjin.

Ekspedicija na »Čeljuskinu« je srečno premagala težave v Karskem morju ter je s pomočjo ledolomilca »Krasina« in letalskih ogledov prebrčila Tajmiski polotok ter preplula zahodni del Vzhodnosibirskega morja. Led je začel nagajati že okrog Severnega Rta, kamor je »Čeljuskin« privozil 16. septembra. Odtod je s težavo plul proti vzhodu in se junaško boril proti ledu, tako da je vsak kilometer bil pridobljen v najhujšem boju.

Sredi oktobra je ladja dosegla Rt Unjikin, ki je 76 km oddaljen od Beringovega preliva. Valovi so metali ladjo sem in tja, jo potiskali nazaj in gnali zopet naprej. Do 24. oktobra je odgnal ladjo, ki je bila od vseh strani uklenjena v led, kakih 150 km stran od preliva. A v začetku novembra se je položaj zboljšal in ladja je srečno prišla v Beringov preliv. Dne 4. novembra je ladja, vsa v ledu, dosegla otok Diomid, ki leži na najskrajnejši točki Rusije proti ameriški Aljaski. Letalec, ki se je dvignil na poizvedbe, je sporočil, da je morje šest milj daleč prosto ledu.

Toda strašen vihar, ki je pribešnel s Kamčatke, je začel ladjo gnati proti severu. Z ladjo vred je gnalo tudi primrzlo ledovje. Med 9. in 11. novembrom je »Čeljuskina« gnalo proti ameriški obali, pozneje pa zopet proti severu. A 20. novembra je veter spremenil smer ter je ladjo gnal nazaj na zahod, potem pa zopet na sever. »Čeljuskin« se je vedno bolj oddaljeval od Beringovega preliva, dokler 21. decembra ni bil na 68 stopinji 42 minuti severne širine in 172 stopinji zahodne dolžine, celih 105 milj (1 milja 1,8 km) stran od celine. Ladja je sedaj plula proti »Wranglovemu otoku«.

V januarju se je obrnilo proti jugovzhodu. Dne 10. jan. je prof. Schmid brezlično brzojavil: »Hud severovzhodnik drobi več metrov debele ledene plošče. Led z ogromno silo pritiska

na ladjo. Ladin trup vzdržuje naval, a smo vse ukrenili za vsak slučaj. Na krovu je pripravljen živež, šotori, spalne vreče, da jih v potrebi takoj vržemo na led. Znanstvena dela se nadaljujejo.«

Dne 3. febr. je sporočil Schmidt: »Ekspedicija na »Čeljuskinu« stalno opazuje spremembo ledu. Vihar včasih donša ogromne plošče, včasih jih razmetava, dela prosto vodo, ki pa naglo zamrzne in se pokriva z novim ledom. To menjavanje ledu traja že vso zimo in grozi za pretil ladjo.«

Dne 13. februarja ob polštirih popoldne se je »Čeljuskin« potopil 155 milj od Severnega Rta in 144 milj od Rta Mellen (otok Diomid). Zdrobil ga je led — tako je kratko sporočil prof. Schmidt. Na led so znesli vse potrebno ter rešili tudi letalo. Dne 15. febr. so brodomolci po zvezdah ugotovili, kje so.

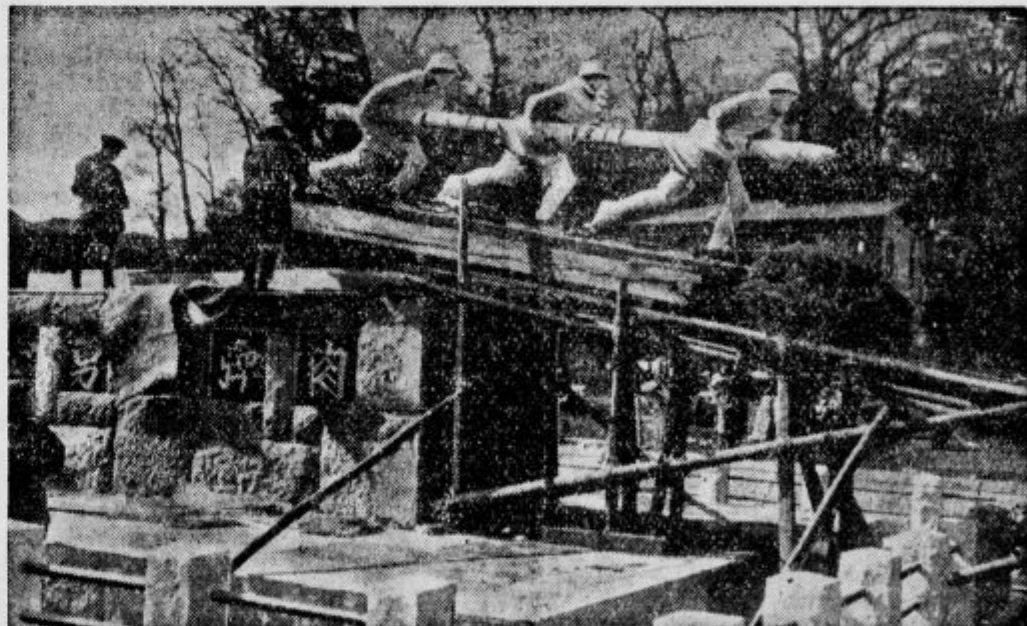
Takoj so Rusi začeli organizirati reševanje. S Severnega Rta je krenila ekspedicija s 60 pasjimi vpregami na Onmanov Rt (130 km od kraja nesreče). Druga pomoč so bila letala, ki so res rešila že žene in otroke. Na pomoč pa hite tudi ruski ledolomilci od vseh strani.

Iz Moskve poročajo, da so letalsko postajo za reševanje brodomolcev preložili na Rt Vancaren, kjer je boljše vreme. Letalec Lapedevski je 10., 11. in 12. marca trikrat zletel, da bi prišel do Schmidtove ekspedicije. Vsakokrat mu je odpovedal motor, da se je moral vrniti. V Oljutorskoje na vzhodni obali Kamčatke je priplul parnik »Stalingrad«, ki je pripeljal letala in kurivo.

V taboru prof. Schmidta so po zadnjih poročilih vsi zdravi. Led se je nehal grnati. Dne 12. marca so se brodomolci nahajali na 69°, 24', 9" severne širine in na 137°, 17', 3" zahodne dolžine.

Peter Rendl, slavni igravec Petra v pasijonskih igrah v Oberammergau, je nenadoma umrl. Podoba ga kaže, ko je leta 1930 igral vlogo sv. Petra.

Pred templom Sheishoji v Tokiu so postavili trem japonskim vojakom, ki so padli med obleganjem Sangaja, bronast spomenik. Trije vojaki so z debelim kolom predrli vrata v mesto, a še v tistem hipu, so jih pokosile kitajske puške.

Največji podvodni predor na svetu

Te dni končujejo na Angleškem največje delo moderne tehnike. Meseca julija bo angleška kraljeva dvojica slovesno odprla predor pod reko Mersey. Predor bo naravnost zvezal štiri angleška mesta, ki imajo vsega skupaj 1¼ milijona prebivalcev: Liverpool in Bootle na tisti strani reke, kjer je mesto Lancashire, ter mesti Birkenhead in Wallasey na cheshirski strani.

Tunel so začeli kopati decembra l. 1925. Dne 3. aprila 1928 so se prednji vrtni stroji srečali sredi rečne struge. Načrt je bil tako dobro narejen, da niti za eno colo na nobeno stran niso prišli navzkriž. Poslej je šlo delo gladko izpod rok: izvažali so gramoz in širili predor. Okrog zunanje predorove stene so položili ovoj iz litega železa ter ga od znotraj in zunaj proti rji zavarovali s cementom, malto in betonom.

Po sredi predora so iz betona napravili vozno cesto. Njene zgornje loke so zgladili s cementom, ob straneh pa vdrali dva metra visoke črne steklene plošče. Po tleh so položili na betonsko podlago plošče iz litega železa. Ta cesta ima štiri proge, ki jih loči drugo od druge gumijev trak.

Predor ima 4 vhode, na vsaki strani po dva. Dolg je od vhoda v Liverpoolu do izhoda v Birkenheadu 3,43 km. Vozna cesta v njem je 12 m široka. Ob vsaki strani pa je speljana še pešpot za delavce

in nadzornike, tako da je vsa cesta 13,6 m široka, ves tunel pa 14 m ter je tako največji podvodni predor na svetu.

Ker bodo skozi predor vozili največ avtomobili, je bilo treba skrbeti za dobro prezračevanje. Po dolgoletnih poskusih se jim je to lepo posrečilo. Na vsaki strani reke so napravili tri ventilatorje, ki potiskajo sveži zrak v predor in sesajo iz njega slabi zrak. Vseh šest ventilacij pa avtomatično opravlja ena sama kontrolna celica, kjer nadzornik lahko takoj vidi, koliko ogljikovega oksida je v kakem delu predora, kako se vidi, koliko vozil je v predoru in kako delujejo sesalke.

V naslednjem podajamo nekaj zanimivih podatkov o tem orjaškem predoru. Stroški vsega dela brez obresti so znašali 7,077.800 funtov, h katerim je vlada prispevala 2.500.000 funtov. Drugi znesek je bil vzeta na posodo in se bo obrestoval več let z donosom cestnin iz prometa po predoru, nekaj pa bodo v davkih plačevali davkoplačevalci v Liverpoolu in Birkenheadu.

Najnižja točka tunela leži 51 metrov pod gladno reke. Nad predorom je najprej 6 metrov na debelo skalo, potem 1½ do 3 metre grušč, nad njim pa ilovica. Ko so vrtali predor, so izvozili 1.200.000 ton gramoza. Delalo je 1700 delavcev.

MLADI SLOVENEČ

V.: Nagajivka

Gremo do Police,
tam dajo police,
gremo do Godiča,
tam dajo prašiča,
v Lož gremo po nož,
v Retoce pa po pleče,
na Bled po sladoleđ,
v Beljak po tobak,
na Rako po omako,
po pet čebul pa na Horjul,
v Zlebič pa po radič,
v Zaplato po solato,
v Mozirje po krompirje,
v Celje pa po zelje,
v Loko pa po moko,
v Gorico pa po žlico,
na Rožnik pa po krožnik,
na Glince pa po vince,
na Vič po polič,
oh, skled pa res še nič ni —
dobimo jih tam v Stični.
A kje kosilo bo?
Pri mami za pečko...

Robinzon v resnici

Svetovnoznana povest o Robinzonu je že zelo stara: letos je preteklo 215 let, kar jo je spisal Daniel Defoe.

V povesti so, kakor znano, opisani deloma resnični dogodivljaji škotskega mornarja Aleksandra Selkirka, ki se je na širokem morju s kapitanom spril in so ga potem na njegovo lastno željo izkrcali na samotnem otoku. Na otoku je živel štiri leta in štiri mesece. Šele v avgustu leta 1709. ga je izsledila tam ladja kapitana Rogersa, ga vzela na krov in odpeljala v njegovo domovino na Anglesko.

Kmalu so ljudje daleč naokoli vedeli, da je junak povesti o Robinzonu mornar Selkirk. Njegov ugled je zrastle posebno v vasi Largo, kjer je bil Selkirk rojen in kjer se je nastanil po čudežni rešitvi s samotnega otoka. Bogastva mu pa to občudovanje v začetku ni prineslo. Živel je s svojim očmom zelo siromašno. Sam ni bil sposoben za nobeno pravo delo, očim pa je najrajši posedal v gostilni.

Nekega dne sta oba čemerno sedela doma in zabavljala čez slabe čase. Tedaj je pridrdrala v vas gosposka kočija in obstala pred njuno revno kočjo. Iz kočije sta skočila dva dečka, za njima pa črno oblečena gospa, vdova nekega škotskega plemennikaša.

Dečka sta čitla povest o Robinzonu, ki jo je, kakor rečeno, spisal Daniel Defoe, in se tako navdušila nad njo, da sta si junaka povesti zaželela videti živega.

Selkirk se je čutil zelo počaščenega nad imenitnim obiskom.

»Mlada gospoda me morata videti kot pravega, resničnega Robinzona!« je zaklical in stekel v drugo sobo.

Cez nekaj minut se je že vrnil, oblečen v ovčji

kožuh, ki si ga je na samotnem otoku s takim trudom sešil, na glavi je imel kosmato kučmo, v roki pa dolgo puško. Razen tega je razkazal dečkoma še nekaj drugih reči, ki jih je vzel s seboj z otoka: lok, nož itd.

Potem je začel dečkoma na dolgo opisovati svoje pustolovščine na otoku. Ko se je gospa s svojima sinčkoma čez dobro uro poslovala, je stisnila presenečenemu Selkirku nekaj zlatnikov v roko.

Ob tem obisku je šinila iznajdljivemu Selkirku v glavo misel, da bi si s svojo znamenitostjo lahko mnogo prislužil. Sklenil je, da bo hodil z očmom iz kraja v kraj in se proti primerni vstopnini razkazoval radovednim ljudem.

Rečeno — storjeno.

Najprej sta v očmom prepotovala vso Skotsko, potem pa sta obiskala tudi večje vasi in mesta na

Angleškem. Posebno dolgo sta se zadržala v glavnem mestu Londonu, kjer je Selkirk prisel obiskati tudi pisatelja povesti o Robinzonu, Daniel Defoe. Ta je namreč Selkirka poznal od onega dne samo iz pripovedovanja kapitana Rogersa.

Pet let sta Selkirk in njegov očim tako potovala iz kraja v kraj in si nabrala lepo premoženje. Nato sta se vrnila v domačo vso Largo na Škotskem, kjer sta s prihranjenim denarjem zadovoljno in brez skrbi živela do smrti.

Se leta 1806. je neki Selkirkov pravnuk, premožen italjski mojster, razkazoval ljudem »Robinzonov« ovčji kožuh, kosmato kučmo, puško in druge reči.

ZA ŽIDANO VOLJO

Dežnik in solčnik

Metka stoji pri oknu in mlo joče.
Teti, ki je prišla k Metkinim staršem na obisk, se zasmili plakačica punčka, pa jo vpraša:
»Metka, zakaj pa jočeš?
»Zato, ker mi je očka kupil dežnik in solčnik — pa mi ne solca ne dežja — veeel!« se zadere Metka.

Huda bolezen

Neki gospod, ki je bil že ves plešast, in brez zob, se je strašno bal nalezljivih bolezni. Nekega dne se je peljal z vlakom. V kupeju je sedela tudi mlada mati z otročičkom v naročju, ki je vokal na vse grlo.

»Joj,« se je prestrašil stari gospod, »ta otrok ima pa gotovo kakšno nalezljivo bolezen?«

»Nalezljivo bolezen? Lahko bi bili veseli, če bi se te bolezni nalezili. Mali dobiva zobe!« se je odrezala mati.

Točen odgovor

Učiteljica vpraša Tončka:
»Tonček, povej mi, koliko je dve manj dve?«
»Ena!« odgovori Tonček.
»Ni res,« ga pouči učiteljica. »Pomislil vendar! Če imam v torbi dva kolača in najprej vzamem iz nje enega ter ga pojem in nato še drugega, kaj mi ostane v torbi?«
»Drobtine!« se odreže Tonček.

Gospod Slinar in tehtnica

Konec:

Komaj krepko nanjo stopi — bums! in reskl pod njim udre tehtnica se: gospod Slinar za sto kil se zredil je...

Ves prestrašen in obupan zre lastnik v to podrtijo, gospod Slinar pa ponosno dalje gre, rekoč: »Adijo!«

»Saj za tehtanje poštno plačal sem mu tisti dinar; zdaj naj sam trpi vso škodo!« — modro misli si naš Slinar.

Ce pa prav ima, ne vemo; vprašat pojdivo sodnika! Jaz bi rekel: kriva vsega je požrešnost prevelika!

Nekaj drugih rešitev

Vladimir Pregelj, učenec I. razreda v Mariboru:

Ko gospod Slinar stopi na tehtnico, da bi se stehal, se začne tehtnica z vso silo vrteti. In vrti se toliko časa, da telebne ubogi gospod Slinar na svoj okrogli trebušček ki se mu s strašnim pokom razpoči kot balon...

Bogdan Vajda, učenec (?) razreda v Ljubljani:

Ko pogleda na kazalo, reskl je v tehtnici dejalo: na sto kosov se zdrobila je in Slinarja ubila...

Ludvik Kos, učenec (?) razreda v Ljubljani, Idrijska ulica 3:

Gospod Slinar se je od dneva, ko se je zadnjič tehtal, tako zredil, da je železna tehtnica pod ogromno težo njegovega trebuščka počila. Tehtanje ga tako ni stalo samo en dinar, kakor je v začetku mislil, ampak sto dinarjev. S kislim obrazom je odrinil lastniku denar in sklenil, da se bo začel postiti. Če bi mu trebušček še naprej raste, bi gotovo vsak teden eno tehtnico pokvaril. Tako bi ga tehtanje stalo na mesec najmanj štiristo dinarjev...

Tonček Medved, učenec IV. razreda v Mariboru:

Bila ni to tehtnica, bil je to pekleni stroj: gospod Slinar — siromak — mrtev zdaj je, joj, prejoj...

Vida Oset, učenka II. razreda gimn. v Mariboru:

Ko se je gospod Slinar skobacal na tehtnico, se je la začela strašno vrteti. Med vrtenjem je gospodu Slinarju odtelala najprej palica, potem klobuk in še cigara. Nazadnje je odtelal še sam in tebebnil z glavo v obcestno svetilko, da je videl milijon zvezd in še mavrico povrh... Ves prestrašen in srdit je tekkel na policijo in povedal, kakšno nevarno tehtnico ima hudobni mož. Policija si je opasala bridke sabljice in na vso sapo odhitela na kraj dogodka. Ko pa je z gospodom Slinarjem prihitela tja, se je gospod Slinar — prebudil. Imel je te grozne sanje, ker se je požrešnež preveč najeđel, preden je šel spat...

Mirko Strmšek, učenec III. razreda v Celju:

Tehtnica je počila, mož ob njej zaklel, Slinar pa kot žoga je na zemljo zletel...

čele zgrinjati goste trume mravelj. A čuđo čudovito: čeprav so imele človeške glave, vendar niso znale človeškega jezika. Molčale so, kakor da so mutaste.

Zajec-pilot se je na aeroplanu postavil na glavo in pomigal z zadnjimi nogami.

»Kaj vendar delaš?« ga je očitačje pogledal Tonček.

»Pozdravljam jih, pozdravljam,« je odgovoril zajec. »Takšen je običaj v deželi Narobesvet — saj vendar veš! Hej, hitro se postavi na glavo tudi ti in pomigaj z nogami v pozdrav, drugače planejo nato in te...«

»Požro?« je v strahu zablebetal Tonček.

»Kaj šel?« se je veselo zasmel zajec-pilot. »Požro ne, ampak nogo ti popolijo in roke ter ti jih zamenjajo: kjer imaš zdaj roke, boš imel potem noge, in kjer imaš zdaj noge, boš imel potem roke.«

»Ojoj, ojoj!« je zaječal Tonček in se ročno postavil na glavo. Samo pomislite, kaj bi mama dejala, če bi mu v resnici zamenjali roke in noge in bi takšen stopil pred njo, kadar se vrne v deželo domačo...«

»Tako! Bravo!« ga je pohvalil zajec-pilot. »Saj znaš! Imenitno znaš! Pogledaj, kako te mravlje zdaj prijazno gledajo!«

In so se srepe oči mravelj res v hipu spreminile. Prej so strmele vanj mrko, sovražno, zdaj jih je bila sama gostoljubnost.

Zajec je skočil z aeroplana in pomignil Tončku, naj stori isto. Rad ali nerad mu je Tonček sledil in že sta bila v sredini črne trume.

»Kam pa zdaj?« je polglasno vprašal zajec-pilota.

»Na pojedino nas vabijo,« je povedal zajec-pilot in poželjivo cmoknil z jezikom. »Prilegla se bo kakšna imenitna jed.«

»Ampak to ti povem,« je odločno rekel Tonček, »to ti povem, ošpičenih prekelj in pečene toče tudi tukaj ne maram!«

Ivan Marinkšek, učenec III. razreda v Radovljici:

Tehtnica pa ni prenesla silne teže Slinarjevega trebuščka. Kar nenadoma je v njej nekaj zaskripalo in tehtnica je dejala: reskl Gospod Slinar se je zvrnil na tla in mlo zaječal. Zlomil si je nogo. Prišli so reševalci in ga odpeljali v bolnišnico. Takšne reči se človeku lahko pripetijo, če je tako požrešen kakor gospod Slinar...

Majda Vrhunc, učenka V. razreda v Škofji Loki:

Ko je gospod Slinar pogledal na kazalo, je tam stalo črno na belem, da tehtala samo 29 kil. »Imenitno!« je vzkliknil gospod Slinar. »Še več ocvrtih pišk si lahko privoščim na dan. Vsaj za trideset kil se pa moram še v tem letu zrediti...« Gospodu Slinarju niti na misel ni prišlo, da je tehtnica pokvarjena in da bi morala v resnici kazati 125 kil...

Milan Dornik, učenec IV. razreda v Ljubljani:

Lahko si mislite kako presenečen je bil vrli gospod Slinar, ko je videl na kazalu, da tehtal celih 500 kil! Tehtnica je bila pokvarjena in je vedno kazala samo to številko.

»Denar nazaj!« je ogorčeno zahteval gospod Slinar.

»Kaj?« se je razburil lastnik tehtnice. »Še dinar vam bom nazaj dajal, ko ste mi tehtnico pokvarili! Vi mi morate poravnati vso škodo, drugače vas tožim!«

Tožila sta drug drugega in ker gospod Slinar ni mogel dokazati, da je bila tehtnica res že prej pokvarjena, je moral lastniku plačati 300 dinarjev odškodnine. S kislim obrazom je odrinil denar in se zaklel, da se ne bo tehtal nikoli več v življenju.

Joško Gorjane, učenec II. razreda v Ljubljani:

Pa se je gospod Slinar hudo zmotil! Tehtnica ni bila nobena tehtnica, nego e bil to električni aparat. Ko je stopil nanj, ga je električni tok tako stresel, da je kar tutil. Prihiti so ljudje in ga z veliko težavo rešili iz neprimernega položaja. — Moža, ki si je dovolil takšno šalo, so policaji aretirali in ga odgnali v luknjo. Za gospoda Slinarja pa je imela ta reč še druge posledice: od samega strahu je osivel in shušal za pet kil...

Razen teh so nam poslali posrečene rešitve še ti-le: Marjan Breznik, učenec V. razreda v Ljubljani; Dana Dolenc, dijakinja III. razreda gimn. v Kranju; Gusti Seliger, učenec I. razreda drž. real. gimn. Vrhnika; Darinka Soje, učenka II. razreda v Mariboru.

Za nagrado je bil izžreban Ludvik Kos, učenec (?) razreda v Ljubljani, Idrijska ulica 3. Dobi lepo vezano knjigo.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer so ležale črtice, bi morale stali te-le besede (rime):

Vanj — posejali — zdaj.

Pravilnih rešitev je bilo samo 6. Za nagrado je bil izžreban Dragorad Kurnik, učenec (?) razreda v Čadramu, p. Oplotnica. Dobi lepo vezano knjigo.

Sestavljanke

Andrej	Zagorje
Bled	Drava
Dolenjsko	Mojstrana
Drava	Vintgar
Adrija	Ihan
Ig	Anton
Oloče	Novo mesto
Radovljica	Olga
Vižmarje	Oton

Postavite te besede v drugačnem vrstnem redu drugo pod drugo tako, da boste v začetnih črkah čitali od zgoraj navzdol začetek znane domoljubne pesmi.

Ena pravilnih rešitev bo izžrebana za nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 22. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

V deželi Narobesvet

(Nadaljevanje)

»Torej takšno moč imajo te bombe?« je strmel Tonček in z velikim spoštovanjem ošinil z očmi bombe v košarah. »Ampak povej mi,« se je zaupno obrnil do zajca-pilota, »povej, zajček, čigav je pa prav za prav tale aeroplan?«

»I, čigav nekle! ga je začudeno pogledal zajec-pilot. »Tvoj vendar. Minister Praznoslamomlatež ti ga je podaril.«

»Eja?« ni mogel verjeti Tonček. »Pa lahko zdaj storim z njim, kar hočem?«

»Seveda!« je priklimal zajec-pilot.

»Ali ga lahko vzamem s seboj domov?« je previdno vprašal.

»Tisto pa ne,« je odkimal zajec-pilot. »Dokler si v deželi Narobesvet, ti je popolnoma na razpolago, kakor hitro pa bi hotel poleteti z njim čez državno mejo, te graničarji ustavijo in rečejo: Zapik! In boš moral spet poleteti nazaj.«

»Pa kako me bodo graničarji ustavili, ko so na tleh? Saj ne znajo letati po zraku!« se je začudil Tonček. »Dvigneva se visoko v zrak in poletiva čez, pa je. Takšnih imenitnih pušk gotovo nimajo, da bi streljali tako visoko.«

»Pušk sploh nimajo, nego imajo štiri tisoč metrov visok plot okoli in okoli dežele Narobesvet. Niti miška ne more neopaženo smukniti skozenj na ono stran.«

»Pa kako je potem ptič mene prinesel sem v to deželo?« je čedaje bolj strmel Tonček.

»Ta plot je čudne sorte plot,« mu je pojasnjeval zajec-pilot. »Od druge strani ga sploh ni videti in je dostop v deželo Narobesvet dovoljen vsakomur; plot je viden samo od te strani.«

»Že vidim, da je res vse narobe pri vas,« je majal Tonček z glavo in nič kaj prijetno mu ni bilo pri srou.

Medtem je aeroplan letel brez cilja v neznano daljavo. Tonček je nekajkrat pogledal navzdol, pa

ni videl drugega kakor pisane lise. Spomnil se je vseh neprijetnosti, ki jih je doživel, in obšla ga je zapeljiva misel, da bi začel metati bombe na deželo Narobesvet in jo porušil do kraja. Prav nič je ne bi bilo škoda, si je na tistem dejal. Samo za med, mleko, torte in polico mu je bilo žal... Ze je segel z roko po najbližji košari, da bi zagrabil bombo in jo vrzel, pa mu je to nakano preprečil zajec-pilot, ki je viknil:

Stoj! Zdajle se spustiva navzdol.

»Zakaj vendar?« se je prestrašil Tonček. »Potem me spet kralj Prismodavz dobi v pest!«

»Vse nič ne pomaga,« je odvrnil zajec-pilot. »Moramo se spustiti. Aeroplanu je zmanjkalo tobaka. Če mu takoj ne preskrbiva drugega, pobesni in naju vrže iz sebe. Kar prisluhni! Ze jezno godrnja...«

Aeroplan se je začel spuščati in ni minilo pet minut, že so bili na tleh.

Tonček se je ozrl okoli sebe in obšla ga je zona, takšne čudovite in strašne reči so se nudile njegovim očem. Kraj, na katerem so pristali, ni bil nič drugega kakor velikansko, velikansko mravljišče. In mravlje, ki so lazile vsenaokoli, niso bile navadne mravlje, nego so bile pol-ljudje, pol-mravlje. Glavo in roke so imele človeške, telo živalsko...

»Jedet, jedet, kaj bo pa zdaj?« je zakričal Tonček. »Saj ne bodo še požreli!«

»Nič se ne boj,« ga je miril zajec-pilot. »Dokler se te ne lotijo, te ne pojedjo. Kadar se te pa lotijo, niti koščica ne ostane za teboj!«

»Dajmo, dajmo, hitro si natovorimo tobak in odrinimo dalje!« je zaprosil Tonček.

»Le počasi,« ga je zavrnil zajec-pilot, »saj ne teče ogenj! Najprej se morava okrepčati. Lačen sem in tudi ti najbrž nisi preveč sit.«

Med tem pogovorom so se okoli aeroplana za-

(Nadaljevanje prihodnje nedelje)

DELA VSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Bednostni fond

Cudno in naravnost tragično je, da se pri nas vse lepe ideje v praksi popolnoma izmalčijo. Pred kakim poldrugim letom je banska uprava — ob pri-trjevanju vse javnosti — vzela vprašanje brezposelnosti resno in ga rešila z naredbo o bednostnem fondu. Toda še nista minuli dve leti od tedaj, pa se že oglašajo strogi kritiki.

Moramo reči, da je ta kritika zelo na mestu, ker je pokazalo izvajanje naredb o bednostnem fondu toliko hrb, da sprito teh dobre strani te uredbe stopijo kar v ozadje.

Naše delavstvo se je razburjalo predvsem radi tega, ker so se prispevki za bednostni fond zahtevali tudi od onih, ki že itak žive naravnost beraško življenje, dočim se od drugih slojev, ki žive še vedno v dokaj dobrih razmerah, ni zahtevalo nič ali pa prav malo. Naj omenimo, da bodo letos k dohodkom bednostnega fonda prispevali delavci in delodajalci 2.750.000 Din, dočim bodo prispevali go-spodje, ki prejemajo taničine in sejnine le 150 tisoč Din. Poznamo nekaj gospodov, ki niso člani enega samega upravnega sveta, temveč petih, desetih in še večih. Ti gospodje poleg svoje redne plače ali pokojnine, ki nikakor ni majhna, zaslužijo deset-tisoč brez vsakega pravega dela, a vsi skupaj plačajo v bednostni fond — 150.000 Din —. Davek za bednostni fond bi se moral naložiti tudi na luksuz, na potrat, za zabavo, na izobilje itd. in bednostni fond bi znašal najmanj dvakrat toliko kot je proračunan za letošnje leto.

Drugo, kar razburja naše delavce in nameščence in sploh vso našo javnost, pa je to, da se iz bednostnega fonda delijo podpore brez pravega sistema. Bednostni fond je namenjen pobujanju in ublaževanju bede, ki pa ima svoj vzrok v brezposelnosti. Ljudem je torej treba dati priliko, da delajo.

Jasno pa je, da javna dela, ki bi jih morale občine in banovina in država izvršiti iz rednih proračunov, niso tista dela, za katera je namenjen bednostni fond. Z dohodki bednostnega fonda se morajo izvrševati izredna javna dela, čeprav bi bila nerentabilna in katerih javna uprava sploh ne misli ali pa še dolgo ne more izvršiti.

Letošnji proračunski dohodek v znesku 5.200.000 Din nameravajo porabiti takole:

1. za mezde in živila pri izvrševanju javnih del 2.700.000 Din,
2. za zaposlitev brezposelnih izobražencev 650.000 Din,
3. prispevek fondu za elementarne nezgode 500.000 Din,
4. za prehrano onemoglih brezposelnih in njihovih družin 900.000 Din,
5. prispevek za vzdrževanje javnih kuhinj 450.000 Din.

Druga točka bi dala n. pr. misliti, da dobivajo iz bednostnega fonda podporo tudi brezposelni z a-sebni nameščenci, ker njihovi zaposleni tovariši vplačujejo prav le vsote v ta fond, toda dejstvo je, da zasebni in trgovski nameščenci ne dobivajo skoraj nič, ker se jih pri javnih delih ne da zaposliti, na drug način se jim pa tudi ni pomagalo. Pač pa se je s tem denarjem nastavljal učiteljske abiturijente. Zato se ni čuditi, da je naše zasebno nameščenstvo tako enodušno zoper bednostni fond.

In še nekaj moramo poudariti. Delavska zbor-nica in strokovne organizacije so zastopnice našega delavstva in nameščentva. Prav bi torej bilo, da bi se tudi tem dala beseda, ko se delijo podpore. Naj se od delavcev ne zahteva samo, da plačujejo, ampak naj se jim da tudi pravica, da odločajo.

Nameščenci! Namaščenke!

Danes zvečer ob osmi uri se vrši

OBČNI ZBOR

»DRUŠTVA ZDRUŽENIH ZASEBNIH IN TRGOV. NAMAŠČENCEV SLOVENIJE

Občni zbor bo v dvorani Rokodelskega doma (Komenskega ulica št. 12, I. nadstropje). Na dnevnem redu so poleg poročil odborov in volitev tudi predlogi radi lastnega glasila in ustanovitve brezposelnostnega podpornega fonda.

Vabimo vse člane in članice, pa tudi vse prijatelje našega društva, da se običnega zbora zanesljivo in točno udeležijo. Občni zbor naj bo dostojna manifestacija našega slovenskega krščanskega nameščentva.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije v Ljubljani.

Anglija v borbi proti brezposelnosti

Dne 15. preteklega meseca je predložil osrednji londonski vladi odbor za naseljevanje v angleški državi nov predlog o rešitvi brezposelnosti za ves britanski imperij. Odbor priporoča v tem svojem predlogu, da se naj ustanovi privilegirana družba z denarno podporo vlade, ki bi izvedla načrtno, sistematično naseljevanje brezposelnih delavcev in nameščencev. Anglija je najbolj gosto naseljena država na svetu in je zato verjetno, da bo pojav brezposelnosti v njej trajen, osebno pri sedanjem gospodarskem sistemu, če se temeljito ne spremeni naseljevanje posameznih angleških vasi in kolonij.

V zadnjih dvajsetih letih se je izselilo samo en milijon 246 tisoč oseb in to številu bi moralo biti mnogo večje, najmanj tri milijone, če bi bilo sorazmerno s številko izseljevanja v času pred svetovno vojno. Zato se tudi ni čuditi, pravi ta odbor, če je število brezposelnih lansko jesen znašalo 2.300.000. Posebno je padlo v zadnjem času izseljevanje angleških državljanov v Kanado. Statistike pravijo, da je bilo od leta 1920. do 1930. med vsemi izseljenci v Kanadi samo sedmina Angležev. Vlada tega — pravi odbor — ni opazila, čeprav je v času zaključka svetovne vojne pa do danes izdala za pomoč brezposelnim delavcem in njihovim družinam že 1 milijardo funtov sterlingov ali okrog 150 do 200 milijard dinarjev. Kako je moglo priti do milijonov brezposelnih delavcev, moči in sil, pravi ta odbor, če je pa na razpolago ogromna površina zemlje za obdelavo. V letih 1920 do 1930 je vlada izdala tudi 200 milijonov funtov sterlingov za različna javna dela in za zaposlitev brezposelnih. Da bi se bil ta denar uporabljal za naseljevanje brezposelnih, bi se z lahko prekrbilo 800 tisoč ljudi, ki bi s svojim delom državne dohodke še povečali.

Odbor konkretno predlaga, naj se zaenkrat naseli samo 40 tisoč delavcev skupno z njihovimi družinami, 160 tisoč oseb v pokrajini, ki še niso naseljene. Tem novim naseljencem je treba takoj zgraditi tudi železnice. Stroški naseljevanja so preračunani na 50 milijonov funtov sterlingov. Denar bi zbrali na delnice z državno garancijo. Družba bi imela tudi posebne privilegije v pogledu zemljiške kontrole, trgovskih dovoljenj in skrbela bi tudi za strokovno izobrazbo naseljencev.

Zasebne posredovalnice za delo

A. L. iz K. vprašuje: Ali smejo zasebne posredovalnice za delo zahtevati plačilo za posredovanje?

Odgovor: Zasebne posredovalnice za delo smejo zahtevati posredovalnino. Po informacijah, ki nam jih je dal mestni magistrat v Ljubljani, veljajo za ljubljanske zasebne posredovalnice sledeče cene: vpisnina za delodajalca 3 Din, za delojemalca 2 Din, posredovalnina za delodajalca 5 Din, za delojemalca 3 Din. Prestopke je prijaviti mestnemu magistratu.

O dumpingu

O japonskih izdelkih beremo, da so skoraj za-vojni. Toda cene, ki jih slišimo, običajno niso za posameznik komad, temveč za večja gospodarska naročila. Toda pot do konzumenta je dolga in je vezana z nevidnimi stroški, ki se jih veliko nabere. So to stroški glavnega skladišča, stroški vele-trgovca, carinskih zastopnikov, razni davki, prevoznina, carina itd. Tako da konzument pri nakupu plača vse drugačno ceno, kot pa si jo je prvotno predstavljal. Dumping je samo v finančni škodo konzumenta. Sirovina, ki leži v zemlji ali

na zemlji, nima pravzaprav nobene cene, ceno dobi šele z obratovanjem, pridelovanjem in predelovanjem, kar se doseže edino z delom. Za naše narodno gospodarstvo so najcenejši oni izdelki, ki jih izdelujejo naše tvornice in naši delavci. Če bi se uveljavil dumping v tistem obsegu kot bi se rad, tedaj bi postali naši delavci in nameščenci čez noč brezposelni in nepotrebni, ker bi jih nadomestili kitajski kulji in brezposelne moči drugih držav, in sicer za polovično mezo.

Kriza v posamezni državi se da omiliti tudi s tem, če njeni državljani kupujejo le domače izdelke, inozemske šele takrat, če jih ne izdelujemo doma in če so nam neobhodno potrebni. Od navidezno nizkih cen se na dajmo nikoli premotiti, ker ali blago ni dobro, kvalitativno ali pa trpe zaradi tega stoteri in tisočeri delavci.

Tri naloge nove sovjet-ske „pjatiljetke“

Sovjetski tisk konkretizira naloge druge petletke, o kateri so v obširnih in v izčrpnih referatih govorili vsi voditelji sovjetske države. »Ekonomičska žizn« piše tudi o teh nalogah in med drugimi smatra sledeče tri naloge za najvažnejše: Prva in glavna politična naloga druge petletke je končna likvidacija kapitalističnih elementov v državi in iztrebljenje ostankov kapitalizma v gospodarstvu in v zavesti državljanov. Druga naloga je, pravi, povečanje blagostanja delavskih in kol-hoskih stanov in zvišanje potreb delavcev najmanj za 200 odstotkov. Tretja naloga je v dovršitvi tehniške izpeljave nacionalne ekonomije in So-vjetske zveze.

Naloge, pravi, so zelo velike, toda pri uresni-čevanju bo nastala marsikatera težkoba. Sicer te-žave za izvedbo teh treh nalog ne bodo finančne, marveč le psihološke. Posebno glede prve naloge, kjer se govori o iztrebljenju pojma kapitalizma iz miselnosti ruskih narodov.

Delavstvo in inteligenca

Pri vsakem ljudskem gibanju je soudeležba in sodelovanje inteligenca potrebno. Da ne bo ne-sporazuma, naj pripomnimo, da pod inteligenco običajno razumemo solane ljudi z vsaj srednješol-sko izobrazbo. Delavec — prav tako kot kmet — nima časa, da bi se poglubil, kolikor je potrebno, v bistvo vsakega vprašanja, pač pa je navadno dober propagator ideje. Zato je nujno, da mu po-maga inteligent, ki si je pridobil s pomočjo vsega ljudskega občestva večjo sposobnost in osterost pri presoji življenjskih vprašanj. Potrebno je le, da se inteligenca zaveda svojega od Boga določenega stališča in da si ne privaja važnejšega mesta kot mu dejansko gre.

Inteligenca je potrebna tudi v delavskem gi-banju. Zato so demagoji oni inteligenti, ki vpijejo, da spada v delavsko organizacijo le delavec, sami pa tega ne izvajajo, ampak dejansko vodijo delav-čevu usodo. Bolj kot le-ti je bil pošten Ljening, ki je zapisal, »da v delavsko gibanje nujno spada inteligenca, če naj se gibanje poglobi in da se ne lovi le za muhami enodnevnici. Ze itak je dovolj težko pridobiti marsikoga za neprijetno javno delo. Ali je potem umestno, če odbijajo po-žrtvovalne ljudi osebe, ki imajo slučajno pri de-lavstvu odločilno besedo in to le radi skrbi za svoj napačni radikalizem?

Sicer pa zgodovina sama govori proti neres-nemu govorjenju demagoških delavskih voditeljev. Kajti vsi početniki ljudskih gibanj od dr. Marxa, škofa Kettelerja in barona Vogelsanga pa do dr. Kreka in drugih so pripadali inteligenčnemu sloju. V vseh gibanjih in vseh časih vidimo inteligenco na najvažnejših in najodgovornejših mestih. Res pa je, da je dober in pošten inteligent blagoslov za one, ki jih vodi, slab in demagoški pa poguba.

Proti pijančevanju

Proti pijančevanju družinskih očetov. Od-kar so v Ameriki zopet dovoljene alkoholne pijače, premišlujejo oblasti o sredstvih za omejitvev pijančevanja. Tako je mesto Belleville, Illinois, pravkar izdalo odredbo, po kateri ima vsaka zakonska žena pravico, da prepove po-sameznim lokalom, v katere zabaja njen mož, da mu ne smejo dati nobenih alkoholnih pijač. Svojo zahtevo mora žena pisмено naznaniti lastniku ali upravi lokala. Odredba temelji na pravilnem načelu, da zakonski mož in družin-ski oče ne sme početi, kar bi hotel in ne sme zapravljati denarja, s katerim bi moral vzdr-ževati družino. Seve je pa veliko vprašanje, v koliko bo ta odredba svoj namen dosegla.

Materam priznanje – in pomoč

Na materinstvo danes kar dežujejo visokodo-neče fraze o njegovi pomembnosti, lepoti, zaslu-znosti itd. Na drugi strani se pa za zaščito materin-stva in družine bore malo stori in gre razbrzdano življenje, ki je smrtni sovražnik vsakega srečnega materinstva in družinske blagobiti, neovirano svo-jo pot dalje, v javnem poldnevu. Še tista gmotna pomoč, ki jo odmerja naše socialno zavarovanje za matere, ima mnogo nasprotnikov in je vedno v ne-varnosti, da se ukine. Tu utegne nekaj zaleči zgled nemškega narodnega socializma, ki pravkar ustvar-ja velikopotezno pomožno akcijo za »Mater in otroka«, pod geslom: »Mati in otrok sta poročito za nesmrtnost naroda.« Ustroj akcije je naslednji:

Vsa dela in prizadevanja vodi novoustanov-ljeni Državni delovni odtok »Mati in otrok« pri državnem vodstvu za narodno blaginjo. Pomoč je zamišljena na ta-le način:

Še v telu letošnjega leta je treba vsem brez-poselnim družinskim očetom, posebno očetom šte-vilnih otrok preskrbeti delo in zaslužek. Prav tako je treba kakorkoli že zaposliti za delo godne in sposobne otroke.

Načelno spadajo vse matere, ki imajo tri ali več otrok, izključno v družino; le tje bi to oči-vidno omajalo gmotni obstoju družine, naj mati še nadalje ostane v pridobitnem delu. Vdovam in lo-čenim materam, ki same preživljajo svoje otroke, se dodeli primerno pridobitno delo. Vsaka delavka mati mora dobiti najmanj 14 dni plačanega dopusta na leto; paziti treba, da nobena mati ne opravlja zdravju škodljivega dela; v večjih obratih morajo biti otroške oskrbovalnice, v katere morejo delav-ke začasa dela oddajati svoje otroke.

V sporazumu s hišnimi posestniki in stanovanj-skimi uradi je treba poskrbeti, da izginijo vsa zasilna in nezdruživa bivališča in da dobi vsaka družina dostojno, zdravo stanovanje. Z vsemi sred-stvi se bo pospeševala kolonizacija zdravih dru-žin s številnimi otroci. Uvede se posebna akcija pod geslom: »Vsakemu otroku lastna postelja!«

Vsem okrepitev potrebnim materam, posebno takim, ki imajo več kot dva otroke, se zagotovi

daljši oddih (od 14 dni do 6 tednov). Za ta čas se morajo matere brezposlojno oprostiti vseh go-spodinjskih dolžnosti. Nadomestovale jih bodo za-neseljive, sposobne osebe: pomočnice NSZ, pripad-nice ženske delovne službe itd.; le izjemoma tudi plačane delovne moči. Otroci — izvzemši dojenče — se odpravijo začasa materinje oddiha na po-čitnice. Ostali otroci se oddajo za tisti čas v otro-ške domove in zavetišča.

Vzgoja in izobrazba za materinski in gospo-dinjski poklic bo v rokah posebne šolstva, za ka-tero nosi odgovornost organizacija nacionalno-so-cialističnega ženstva v zvezi z NSZ.

Uvede se neizprosni boj proti odpravi plodu v vseh krogih ženskega prebivalstva. (Statistično so ugotovili, da se v Nemčiji vsako leto ne rodi približno en milijon otrok, ker jih dajo matere preje usmrtiti; po štirideset tisoč žena umrje vsako leto v Nemčiji na posledicah umetnega spla-va.) Za nosne žene in porodnice se ustanove v zvezi z oskrbovalnicami za dojenčke posvetovalni-ce, kjer bodo dobile zdravniško, pravno in osebno pomoč. Na zdravniško odredbo more dobiti vsaka mati brezplačno delovno pomoč za štiri tedne pred porodom in štiri tedne po porodu.

Pomoč za nezakonske matere je osnovana po posebnih vidikih in se mora začeti zani-mati za usodo matere in otroka čim prej mo-gotje. V prvi vrsti se bo skušalo obnoviti vezi med nez. materjo in njeno družino in ji, če mogoče, zagotoviti z otrokom vred povratek vanjo. Kjer bo-do dani pogoji, se bo skušal doseči zakon med otro-kovim očetom in materjo. V ta namen se bo brez-poselnemu nezak. očetu preskrbelo delo ali dala enkratna pomoč za ustanovitev družine. V drugih slučajih bo varuška oblast razjasnila in rešila vprašanje alimentov. Ustanove se domovi za nezakon-ske matere, ki nimajo nobenega zatočišča. Tu bo poskrbljeno za varstvo nezak. otrok v času, ko se bodo matere mudile na pridobitnem delu. Glav-na skrb se bo posvečala prizadevanju, da se mati ne loči od otroka in da se ji da možnost, da ga s poštenim delom sama preživi, v kolikor ne bi zadoščali alimenti.

Krasimo se s svojim

Če pogledamo po naših domovih, najdemo po-večini splošni meščansko-gospodski tip, odnosno nje-gov cenen »nadomestek« z množstvenimi industrij-skimi izdelki. Ročnega de-la, domače umetne obrti le malo. In vendar koliko pomembnejši, značilnejši in obenem domačnejši je vtis izbe z domačimi obrt-nimi izdelki! Vsekakor so ročni izdelki ob nakupu dražji kakor industrijski, toda ta višja nakupna ce-na se v teku leta sijajno izplača, kajti strojno delo nikdar ni tako solidno, tako trpežno kakor ročno. Vrh tega odlikuje ročno delo neko notranje plemstvo, neka notranja vrednost in lepota, ki je nobena tovarniška izgla-jenost in dovršenost ne more nadomestiti.

V času, ko doživlja kapitalistična, strojna, množtevna proizvodnja polom in obsoja v brez-delje tisoče in milijone, so začeli pri vseh narodih izkopavati iz prahu in stare šare davno pozab-ljene kolovrate in statve in se vračati k ročnemu delu. Tako tudi mi Slovenci — med Hrvati in Srbi industrija sploh še ni bila toliko prodira, da bi bila že popolnoma izpodrinila domačo pro-izvodnjo, ki je bila naša vrhu tega tudi pravo-časno smotno pospeševalce. Med Slovenci si je pridobil v tem pogledu zasluže Osrednji zavod za domačo obrt, ki je posebno razvil naše čip-karstvo, v zadnjih dobah pa se lotil tudi obnove domače tkalske umetnosti. Uspeh tega prizade-vanja je pa v glavnem odvisen od našega ženstva, od naših gospodinj. One se morajo okleniti gesla: Krasimo se s svojim! One morajo dvigniti pov-

praševanje po domačih izdelkih in dati tako do-mači obrtni proizvodnji potrebni razmah.

Naši domovi naj dobe res domače lice, na-mesto sedanje gosposke brezizraznosti. Leseno po-bištvo, pregrinjala, preproge, prti, blazine, zastori, slike in drugo okrasje na stenah bodi domače ročno delo, kolikor največ mogoče tudi perilo. Nabavimo si raje zaenkrat samo malo predmetov, ki jih moremo potem po danih možnostih dopol-njevati z novimi nabavami. Cesar ne najdemo v Sloveniji, nam obilo audijo pridne in spretnke srbskih in hrvatskih sester in bratov.

Učimo se od visoko kulturnih Švedov, kjer so s sodelovanjem vsega naroda nanovo visoko dvignili ročno tkalstvo in kjer danes ni družine, ki je v kolikar ugodnih gmotnih razmerah, kjer ne bi imeli vsaj nekaj izdelkov te domače umet-nosti. (Glej sliko!)

MODNE NOVOSTI

Zametni kostim lešnikov rjave barve.

Modi ni nič sve-to, v svoji muhavosti se brez vsakega po-misleka loti vsega, karkoli je zanjo upo-rabno; boji se samo enega: stalnosti. Pa-riška moda je pravkar na tem, da po-snema in v svoje na-mene preoblikuje cer-kvena oblačila: ko-retlje, meniške halje, redovniške ovratnice, francoske duhovniške klobuke... Najnedo-pustnejše in najneokus-neje je to, da so te oblike dostikrat zdru-žene z nesramnimi modnimi domisleki. Tako so na pr. kore-telske tunike kombi-nirane s krili, ki so do kolena razporjena ali pa se za aramej-ljivim redovniškim ovratnikom spre-daj odkriva gol hrbet.

Za poletje napo-vujejo novo vse-splošno »poletno uni-formo«: shorts — hla-če dokolenke, in si-cer večinoma bele barve. Te hlače bodo nosile ženske kakor moški, in to ne samo pri sportu in na obali, marveč tudi po leto-

viških cestah, na izletih, avtomobilskih vožnjah, doma na vrtu — z eno besedo najraje vedno... Da bo to dejansko mogoče, oskrbuje moda za žens-ki spol krilo, ki se zapenja odnosno pripenja z gumbi in se da izlaska sleči in oblačiti.

Še drznije novosti napovedujejo v kopalnih kostimih. Pravijo, da so modni risarji odkrili nove dele telesa, ki jih hočejo izpostaviti, tako da bo od dosedanjih, itak že skrajno »reduciranih« kopalnih kostimov komaj še ostala kaka krpa: mi-kroskopične hlače in prav taka brassiera... No-mo videli, kaj poroko na to čuvarki javne nro-mosti — in kaj store žene in matere, ki hočejo ve-ljati za katoliške, krščanske; ali se bodo dale zo-pet kakor neumna žival vpreči v jarem nesramne spekulacije?

Tudi v obutvi se napovedujejo novosti: žen-ski čevlji bodo še bolj okrašeni in »kombinirani« in bodo nosili celo monogramne... V uporabo pride nova vrsta usnja; kemično preparirani chevreau, ki mu ne škodijo ne madeži ne mokrota in se da prati kakor vsako perilo. Tudi večerni čevlji so iz pralnega usnja, kombinirani z žametom.

Pomladni kruh. Gospodinja si prihrani veliko časa, ako vsaj nekajkrat na teden napravi »mrzlo večerjo«. En primer za tako večerjo je »sape-mladni kruh«. Režine črnega kruha namažemo s presnim maslom, obložimo s tenkimi kolosci trde kuhanih jajc in potresemo z drobnjakom. Zraven kašičico čaja. Malo je žolodcev, ki bi jim taka večer-ja ne prišla.

Od leta 1813
odličan
bel šifon

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

A. K. — 2. Ježmen na očeh (gnojno vnetje mešičkov na trepalnicah ali vekah) je znana sitnost, ki se navadno brž pozdravi z domačimi pripomočki. Če se pa ječmen stalno ponavlja, kakor pri vas, treba poleg krajnjega zdravljenja (topla obkladka, umivanja s kamilinim čajem, spiranja z zelo redko raztopino »rdečega kalija« ali tudi mazanja) tudi splošnega. »Kričistina« t. j. odvaja redutna o večkrat umesna, slabotnim ljudem v tej letni dobi priporočajo ribje olje, mnogim pomaga krušni kvas (po eno, za oreh veliko kepe), razmešano s mlečnim mlekom zjutraj na tešče), drugim dunajski fiakski prašek. Kajpada se ne sme več sredstva rabiti hkrati, marveč samo po eno in sicer najmanj tri tedne. Ko bi vse to ne zaleгло, kaže poskusiti še cepljenje s protignojnim enovim. Opustite vsaj za tri mesece vsa živalska hrana razven mleka in mlečnih jedi.

A. P. — H. Boleče roke oz. lahti po težkem delu so običajen pojav, ki moti utrjenega človeka celo med nočnim počitkom. Varujte se pri delu prevelikega napora (= bolj spretno in varno uporabljajte delovno silo), po delu si napravite za lahti toplo kopel (z zavrelco semenih mrv ali smrekovih vršičkov), nato pride mrzel obliv in krepko odrgnjenje udov z otiralko, in naposled gnetenje (=masiranje), najbolje s kakšno kafirno mašč.

I. J. — M. Ohromelost po možganski kapi se vam kar noče razgubiti, vrh tega vas še mučijo sunkovite bolečine v glavi in vratu? Trije zdravniki vam doslej niso mogli znatno pomagati. Bojim se močno, da tudi z menoj ne doživite veselejših uspešne. Vendar tvegam lastno osmešenje. Glede prehrane se držite mlečnih jedi in vsega rastlinskega, posebno svežih zelenjav in svežega sadja, izmed živalskih hraniv uživajte samo hrustančaste jedi in žolico ter po eno jajce (s svežim rumenjakom) na dan. Pijte vsak dan čašo omelovega čaja (iz omelovega lista, ne jagod!) Poskusite v kakšnem radio-termalnem zdravilišču ne toliko s kopanjem kakor zgolj z vdihavanjem izpuhtin, a še to oprežno. Poročajte o svojih izkušnjah čez tri mesece.

M. Š. — Lj. Mokrota v dimljah je medzi neznan pojav, menim pa, da tako označujete beli tok, ki je zelo pogostna nadležnost. O belem toku je bilo že večkrat pisano in tudi nedavno; o dimeljski mokrotnosti bi se upal kaj reči, ko bi si mogel ogledati tak redek primer.

S. M. — B. O živih nitkah ali »belih glitsticah«, kakor jih vi imenujete, je bilo že

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Tihih ljudi je na svetu menda vedno manj. Preveč je pipola in nemira. Posod: na cesti, med domovi, v pisarni, pri delu, pri veselju, pri zabavi. Kdo si želi tiho in miru? Morda bolnik; zdrav človek pa že ne sanja več o tem. Tako malo je onih, ki se skušajo ubežati iz dnevnega hrupa in vrenja in si ustvarjajo skrivne očišče družinske sreče ali tihe samote, posvečene Bogu in ljubezni. Ljudje se tiho in miru kar bojé. Pa ne vedo, da so prav zato tako bolni in nesrečni.

Vsaka nedelja je določena kot tiha postaja na nemirni poti življenja. Strašna dneva brzina naj bi se ustavila. Človek naj bi se odpočil in naj bi bil malo sam s seboj in s svojo ljubeznijo, s svojo dušo in s svojim Bogom. To umiri in okrepi, Bog tako ljubeče zre na ves beg pod seboj. Človek se v Bogu odpočije.

Nedeljske dane čudno praznujemo. Nič se ne ustavi. Nikče se ne umiri. Samo hrup. Samo brzina. Kakor vsak dan. Noben trenutek ni več posvečen. Danes se človek zamisljen ustavi komaj še na grobu. V globoki žalostni utihni. Vsaj za nekaj trenutkov. Toda smrt mora biti res čisto bližnja, drugače se ji človek že ogne. Čemu bi se ustavil v žalosti in tiho? Da bi pa morali misliti še na davno božje trpljenje? Ki je bilo že pred tisočletji! Taka vernost je kar pomilovanja vredna. Moderni ljudje se ji sočutno smehljajo. Včasih pa so vendar znali praznovati tudi božjo žalost in božje trpljenje. Vsaj zadnje dni pred veliko nočjo. Z današnjo nedeljo so pričeli. Žalost je tiha, trpljenje je črno. Zato so dali nedelji posebno ime: tiha, črna nedelja. Liturgija jo imenuje nedeljo trpljenja. Vse mora utihniti. Dva tedna nam mora biti samo križ pred očmi. Trpeti Bog. Cerkev gre do podrobnosti: danes zagrne vse slike, vse kipe, vse križe. Podobe življenja naj izginejo, da nas ne bo motila nobena zunanost več. V velikem tednu bomo še cerkevna okna zastrli. Grob je črn. Žalost je temna. Zvonovi bodo utihnili. Še tisti mali pri daritvi. Saj vendar Bog trpi, Bog umira!

Marsikdo se ustavlja na velikih grobovih, pred Neznanim vojakom. Njim nosimo vence in

prizigamo luči spomina. Človeka čisto prevzame. Saj je res nekaj silnega. En junak govori za tisoče. Trpeli so, žrtvovali se in umrli za domovino, za nas. Zdaj je vse njih trpljenje pokopano. Tisoč domov in pričakalo več njih ljubezni. Mož se ni vrnil k ženi, ne oče k otrokom, ne brat k bratu, ne otrok k materi. »Tovariš mi stal je ob strani, da boljega ni več nikjer.« Neznani vojak. Velika žalost naroda, nas vseh.

Ta rana je še skeleča. Na Boga, ki je trpel, ki je bil križan, ki je izdihnil za nas, pa smo skoraj pozabili. Križi, ki še stoje v tihih krajih, v tihih vaseh, kjer se vrli življenje tako mirno kakor staro mlinsko kolo, so neštetim samo še pozemlja. Lep je križ z žalostnim Jezusovim pogledom, celoto češnja za njim in gorski vrhovi v snegu. A to je pesem. Pesem pomladi in gori. To premmogim ni več spomenik Bogu, ki je umrl za nas. O, mnogo je še vernih ljudi. Pa so po večini tihi in skoraj skriti. A tam, kjer željenje drevi in se razvija, tam, kjer padajo največje odločitve, tam, kjer dajejo ljudstvu pečat in pišejo bodočnost naroda: tam pa ne vedo veliko o Križu in njegovi skrivnosti.

Cerkev pa vendar ne neha oznanjati žalostnih, tihih dni celnega in velikega tedna. Nujno, nujno je, da nas prevzame božje trpljenje, da nas premeča božja bridkost. Koliko je amaznega, grdega, krivičnega, zlobnega, hinavskega okrog nas! Poleg vse druge bridkosti in revščine in pomanjkanja. Do človeka, ki se zatopi v božje trpljenje, ki se uglobi v božjo smrt, pa imamo zaupanje. Tisti, ki bo iskreno klečal ob božjem grobu, ki bo kakor Magdalena klical Boga, bo dober. Kam so delali, kam so položili Gospoda? Človek, ki bo po čudovitem duhovnem očiščenju doživel pravo Veliko noč, bo mogel tudi drugim prinašati Vstajenje in Boga. In kaj nam je danes bolj potrebno od tega? Pod križem bomo spoznali tudi njegovo skrivnost: da je samo v njem očiščenje, samo v njem odrešenje. Končno ne morejo niti najbrezbožnejši komunisti oznanjati pot v lepšo bodočnost drugače kot po postajah križevega pota.

G. Mumm:

Mrtvaška karavana

Od zadnje postaje, ki smo jo bili zapustili, nas je ločila esemurna hitra ježa po brezvodni, pusti pokrajini ob robu nevarne Slane puščave v Srednji Perziji. Mesec je svetil na tisočletja staro karavansko pot med Kermanom in Yezdu, po kateri je nekoč slavni srednjeveški potovalec, Marco Polo, hodil na Vzhod, da bi kot prvi Evropejec oznanil Zapadu pravilice Tisoč in ene noči. Današnji Evropejec, ki jezdijo po samotnih karavanskih poteh Perzije proti svojemu cilju, pa komajda misli na te pripovedke z dvora velikega kana. Pač pa preklinja slabe poti, se jezi na malone vedno vedro nebo in kruto, strašno puščavsko sonce ter je vesel, če slednjč doseže svoj cilj.

Tako tudi midva, Anglež in jaz, ki jezdiva iz Kermana v Yezd, ker sva povabljeni na svatbo angleškega brzojavnega ravnatelja v Yezdu. Sem ter tja prihajajo mimo naju manjše karavane, ali naju srečujejo romarji v Mekko, kjer bodo po dva- do trimesečnem potovanju prešli blagodatni svetih Mohamedovih voda. Zaradi vročega sonca sva se bila opoldne ustavila v čajarni ob potu in spala do večera, da bi se okrepila za nočno ježo. Bilo je nekač proti dvem po polnoči, ko naju je čim dalje jasneje zveneč zvončkanje iz velike dalje opozorilo, da se nahaja pred nama večja velblodska karavana, ki je bila dozdnevno istotako namenjena v Yezd. Sklenila sva, da se pridruživa karavani in vzpodbodila konja v hiter skok. Toda že čez četrte ure se je naprej drveči Anglež ustavil. Veter nama je nosil nasproti neprijeten vonj; bolj ko sva se bližala karavani, zadušljivej je postajal. Domnevala sva, da morava priti vsak hip mimo dveh — treh poginulih konj ali kamel, ki so se na napornem potu do smrti utrudile in našle tu počasno smrt; kajti veren mohamedanec teh živali, ko postanejo nerabne, ne usmrti, marveč jih izpreže in jih prepušča ob potu njihovi žalostni usodi. Ko pa so se nedaleč pred nama pokazali megleni obrisi mož in kamel neke karavane, ki so se odražali na tej po soli razjedeni, peščeni, nočni ravni, sva z grozo opazila, da se je pred nama počasi pomikala mrtva-

Lepo in trpežno Vam prepleska kuhinjsko opravo

Martine, Černe & Co, družba z o. z.

Telefon 2814 Ljubljana Vošnjakova 8

Boleslav Prus:

Deklič

Zvečer je kakor navadno prišel k meni moj sošolec. Oba sva živela na kmetih le malo kilometrov oddaljena drug od drugega, ter sva se videvala vsak dan. Bil je to prijeten plavalas fant. — Mene je osvojil s svojim mirnim pogledom in trezno preudarnostjo.

Ta dan sem bil opazil, da ga nekaj tišči: gledal je v tla in mrzlično udarjal s šibo po golenih. Nisem si dovolil, da bi ga vprašal po vzroku njegove pobotosti, a sam je začel:

»Veš, mi pravi, »danes sem doživel nekaj bedastega.«

Zamislil sem se, ker se mi je zdelo nemogoče, da bi človek, ki je imel samega sebe tako v oblasti, doživel nekaj »bedastega«.

»Danes zjutraj — je nadaljeval, »je v vasi gorelo. Pogorela je kmetijska koč.«

»In ti si gotovo skočil v ogenj,« sem ga prekinil malce porogljivo.

Skomignil je z rameni in malo zardel, kakor se mi je zdelo, a to je mogel biti tudi le odsev zapadajočega sonca.

»Goreti je bila začela konoplja pred koč« — je počasi nadaljeval — »in v par hipih je plamen obliznil nizko streho. Ravno sem čital zanimivo knjigo, a ko sem videl oblake dima in plamen, me je premagala radovednost ter sem se odpravil proti kraju, kjer je gorelo. Ljudje so delali na polju in tako sem našel na mestu samo par oseb: dve babi, ki sta jokali in stokali nad nesrečo, organistovo ženo, ki je s sliko sv. Florjana blagoslovljala ogenj, in nekega kmeta, ki je brezmiselno držal v roki dve pra-

zni vedrlici. Od teh ljudi sem slišal, da je hiša zaklenjena, ker je bil gospodar z ženo odšel na polje. Koča je gorela, kakor da bi bila s smodnikom nabita, in v malo minutah je bila vsa streha v plamenih, dim se je zajedal v oči, a ogenj je tako pripekal, da sem se umaknil za par korakov nazaj, ker sem se bal za obleko.

V tem je prihitel nekaj ljudi z gasilskimi sekirami in z vodo: eni so začeli podirati plot, drugi pa vlivati vodo iz vedric, a tako, da se voda ognja niti doteknila ni, pač pa pošteno zmočila ljudi, ki so stali naokrog.

Zdajci nekdo zavpije: »Otrok je tam, mali Staško!«

»Kje?« so vprašali ljudje.

»V hiši spi pod oknom v nečkah. Razbij okno, pa boš izlekel še živga.«

A nihče se ni ganil. Slama na strehi je bila že zgorela in tramovje je bilo kakor razbeljeno železo. Priznam, da mi je začelo srce nenavadno biti.

Ce ne pojde nobeden drug, sem si mislil, pojdem sam. Dovolj je pol minute, da se deček reši. Se je čas, ko le ne bi bilo te pekoče vročine.

»Dajte no, zgani se vendar kdor!« so vpile ženske. »O, ve pasje duše, niste vredni, da nosite hlače!«

»E, pa pojdi sama v ogenj, če si tako pametna,« odbrusi nekdo iz množice. »Tam je gotova smrt, otrok je pa itak slaboten in najbrže že mrtev.«

Lepo, si mislim, nihče ne gre in tudi sam se obotavljam. Pa čemu tudi? Drznost je v meni splahnila. Kakšen vrag me sili v to pustolovstvo? Ali sploh vem, kje leži otrok? Morebiti je padel iz nečkah.

Tramovje se je izpreminjalo v oglje in se začelo majati.

kega šijita. Poslej velja za vsako odlično Perzijanko kot največja sreča, da bi bila po smrti pokopana v bližini te svete žene. V Kum prihaja tudi veliko romaric, da bi si izprosile rodnost.

Kmalu sva zapustila starega Arabca in njegove spremljevalce in odrinila dalje. Ko sva hotela kreniti po poti v Yezd, sva videla, da se je karavana premestila in utaborila v primerni razdalji od karavanseraja tik ob potu v Yezd, dočim je bila še pred par urami taborila na nasprotni strani psojopja. Ko sva o tem vprašala nekega domačina, nama je izjavil, da se je bil medtem izprevrget veter in da mrliške karavane vedno tako, da veter

Dr. Ch. Weidler:

Krotilec kač

Ob robu neke oaze v Sahari smo opazili, kako se na velikem odprtem prostoru gnete v krogu velika množica. Na uho nam bije v svoji enoličnosti omanljivo branje tamburina in pa kratki, vreseči kriki. Kaj pa imajo? Krotilec kač kaže svoje umetnije. Osem strupenih kač, osem za laket debelih, do dva metra dolgih, doraščenih hudih črnih kobr se dviga v vis, suče in obrača v plesu. Ljubko, elegantno, pa vendar strahotno, z napihnjenim vratom. Kača pleše? Običajno pravimo tako, a »plesati« je vendarle malo preveč rečeno. Prav za prav je to nekoliko romantična zmotla. Stvar je mnogo naravnost in logičnejša.

Pred vsakim predvajanjem leže kače mirno in nemoteno v velikih, močnih usnjatih vrečah. Ko je bil krotilec s svojim tamburinom zbožnal skupaj dovolj gledalcev, seže previdno v vrečo, jemlje kače drugo za drugo ven in jih meče na žareče sonce. Žival, ki je razsrjena, da so jo zmotili v njenem miru in senci, šine s prednjim delom takoj kvišku, da bi motila napadal. Vzmemirjena opazi okrog sebe vse polno ljudi ter se suče in vije sem in tja. Gledalci žde v gostem krogu naokolu in

Francois Oswald:

Povest o tatu

Ko je prišel Philippot do poletnega dvorca svojih prijateljev Mistingov, so trije možje kvartal na vrtu, petorica njihovih sinov je pa sedela ob strani in skušala prodreti v kvartaške skrivnosti.

Stari Misting se je takoj obrnil na prijatelja: »Ravno prav prihajaš, dragi moj Philippot. Četrti boš pri igri.«

»Brž sedi!« mu je živahno prigovarjal drugi.

»Očistil se boš že po igri,« je dodal tretji.

»Z največjim veseljem,« je odgovoril Philippot.

Prav za prav bi mu bilo ljubše, če bi mu bili pokazali njegovo sobo, a ni se upal vnevoljiti svojih prijateljev, ki so ga vsako leto za velikonoč povabili v svoj dvorec. Sedel je torej za kvartaško mizo, položil poleg sebe svojo prtljago in svojo palico — elegantno palico iz dragocenega trsta.

»Kako lepo palico imaš!« je pripomnil eden izmed Mistingov.

»Čudovita!« vzklizne drugi.

»Sijajna!« potrdi tretji.

»Da, ni slaba,« odvrne Philippot, »in vrhu tega niti ne draga... Kupil sem jo predvčerajšnjim v Novem Bazarju. Stane samo dvajset frankov.«

»Pa menda ne res?« vzklizne eden.

»Nemogoče — dvajset frankov taka palica!« pravi drugi.

»Sala zbijaš!« doda tretji.

Kaj bi zbijaš! Če pa pravim, da je res,« de Philippot in še dodaja: »Če vam je moja palica tako všeč, mi bo ljubo, če bom mogel vsakemu izmed vas ponuditi tako palico. Čez tri dni se vrnem v Pariz, kamor me kličejo opravki. Ostalo mi bo par ur prostega časa, da grem v Novi Bazar...«

»In nam?« vpraša eden izmed sinov.

»Kajpak, da dobite tudi vi take palice. Tri in pet je osem. Kupil bom osem palic...«

In Philippot se veselo nasmeje.

Ko je Philippot zapustil pariški kolodvor na Montparnazu, je šel v najbližjo restavracijo, ker je bil zelo žejen. Sedel je za prazno mizo in naročil piva. Nato je začel prebrati liste. Naenkrat pogleda na uro in opazi, da ima samo še par ur časa, da nakupi, kar se je bil namenil. Brž potegne denarnico, vzame frank, ga položi na mizo in odhiti proti vratom... Ko je bil že z eno nogo zunaj, je zaslišal za seboj oster klic:

»Primej ga! Tat...«

Philippot se obrne. Neki bradat gospod skoči k njemu in mu iztrga palico iz rok. Philippot ves zardi in zajecela:

»Oprostite, gospod... dovolite, da se vam opravičim... Samo v slepi naglici sem se zmotil in vzel vašo palico. Vedite, da sem Philippot, bogat trgovec z vinom. Zatopil sem se bil v liste in pozabil na nujen opravek. Zakasnil sem se. Pomotoma sem potem v naglici pograbil vašo palico, ki je bila blizu mene in mimo tega podobna moji

»Ni nam,« so mi odgovarjali ljudje, »popolnoma tuja je, služi pri drugem gospodarju, komajda ji bo petnajst let.«

»In se ji ni nič zgodilo?«

»Samo obleko in lase ji je malo ožgalo.«

Grede s pogorišča, sem jo videl v veži neke hiše, kako lupi krompir in prepeva z napačnim glasom. Hotel sem ji izreči svoje priznanje, toda spomnil sem se njene divje odločnosti in svoje lastne neodločnosti spriču tuje nesreče in... tako me je bilo sram, da se nisem upal izpregovoriti niti besedice.

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

Ugodni nakup

svilenih ostankov

v Trpinovem bazarju

Maribor, Veltrinska 15

ne nosi smrada proti hišam. Odjezdila sva za kilometer v stran v puščavo, se usmerila nato natančno proti severu in prišla v treh urah zopet na cesto v Yezd, kamor sva dospela naslednje jutro.

Čudna karavana s svojimi bledimi topimi spremljevalci in neprestani globoko žalostni pogledi konj in velblodov na potu po nepopisno pusti pokrajini sredi noči so napravili na naju vtis, ki ga niti svatovska slavnost v hiši angleškega brzojavnega ravnatelja v Yezdu ni mogla izbrisati.

se sami pri sebi igrajo z mislijo, da bi utegnili katera izmed kač pačiti in usmrtiti katerega njihovih svojcev.

Glasba kač ne moti. Saj je ne slišijo. Bobenji in piščalci imata le namen, da osredotočita misli gledalcev.

Vse kače imajo še strupene zoba. Noben Arabec ne bi dal niti počenega grša, če bi jim bili popuženi. Pred vsako predstavo zgrabi glumač eno izmed golazni — a vedno le eno, ker ostanejo druge za prihajajoče predstave — za glavo in ji vpiro gledalcev iztisne strup. To hoče videti vsak Arabec, da mu grozljiva nevarnost draži živce. Poklic kačjega krotileca torej ni nenevaren. Kakor mi je zatrjeval neki tunezijski zdravnik, dejansko umre večina kačjih krotilcev za kačjim pikom.

Svoje kače hrani krotilec vsako jutro s čašico mleka in enim surovim jajcem. Ponoči jih ima v usnjeni vreči, ki jo nadvse skrbno zapre in spravi v svojem spalnem prostoru. Vsak krotilec si nalovi kač sam in jih potem s trudopolno potrpežljivostjo kroti.

palici, ki sem jo sinoči pozabil pri mojih prijateljih na kmetih...«

Vendar je gospod Philippot ob svojem odhodu iz restavracije dobro čutil, da nikakor ni prepričal bradatega gospoda, ki je, vrnivši se na svoj prostor, godrnjal sam pri sebi:

»Strelni! Bil je zadnji čas!«

Philippot je ugotovil, da mu preostaja do odhoda vlaka še dobra ura časa. Stopil je v restavracijo, v kateri so ga bili ta dan imeli za tata.

»S svojo navzočnostjo,« si je dejal, »bom pregal sum, ki bi ga mogli imeti proti meni na akarji in restavratu spriču moje dopoldanske zmedenosti.«

Takoj je sedel za mizo in položil poleg sebe osem palic, ki jih je bil kupil v Novem Bazarju. Tedajci pogleda kvišku in opazi bradatega gospoda od dopoldne, ki ga posmehljivo motri. Philippot prebledi.

»Do zlodja,« si misli, »ta gospod najbrže sodi po tem svežnju palic, da sem tat specialist za palice in da pozimi kradem suknje, poleti pa palice. Vidi, da moj današnji lov ni bil brezuspešen... Ali ne bi raje kar odšel?«

A za to ni imel več časa. Bradac je vstal, pristopil k njemu, ga prijateljsko potrepal po rami in zamrmral:

»Ne bojte se... V tem se spoznam... In dovolite, da vam častim: osem palic v par urah!... Sprav umetnik se v svoji stroki... Mogla bi se spozumeti... Imam načrt, pri katerem bi rabil dobrega tovariša in pomočnika...«

Ko se je Philippot po prvem presenečenju zbral, je začel sam pri sebi takole premišljevat: »Glej, glej, to ni vsakdanji pripetljaj in priliko imam, da se maščujem, in najsi tudi zaradi tega zamudim vlak. Čakaj me, lopov! Ti si me predpoldne osramotil, zdaj bomo videli, kdo se bo nazadnje smejal. Takoj obvestim policijo!...«

»Oprostite, dragi prijatelj,« je dejal na glas, »tako je pomeniva o vašem zanimivem predlogu. Skočim samo po opravičilo in se takoj vrnem... V par minutah bom zopet nazaj...«

Ko se je Philippot vrnil v spremstvu dveh detektivov, bradatega gospoda ni bilo več v restavraciji. Izginil je. A z njim je izginilo tudi osem njegovih palic.

Motorni kolesar se je pripeljal v mesto ravno, ko je odgovarjala mestna elektrarna in je bilo vse mesto v temi. Ko je kolesar še nekaj časa vozil, je tudi njegova luč ugasnila in ne dolgo, pa ga je že ustavil policaj.

»Hej, kaj pa vi brez luči, kje je luč?« ga je narahlil.

»Moja luč? Ugasnila je, saj so vse luči v mestu ugasnile.«

A tako, da, da, seveda, oprostite, sem čisto pozabil,« se je opravičil policaj in pozdravil motorista, ki se je smeje odpeljal dalje.

»Ni ne,« so mi odgovarjali ljudje, »popolnoma tuja je, služi pri drugem gospodarju, komajda ji bo petnajst let.«

»In se ji ni nič zgodilo?«

»Samo obleko in lase ji je malo ožgalo.«

Grede s pogorišča, sem jo videl v veži neke hiše, kako lupi krompir in prepeva z napačnim glasom. Hotel sem ji izreči svoje priznanje, toda spomnil sem se njene divje odločnosti in svoje lastne neodločnosti spriču tuje nesreče in... tako me je bilo sram, da se nisem upal izpregovoriti niti besedice.

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi šepet:

»Glejte, taki ste...«

»Viš, takšni smo!« je dodal in začel s šibo klestiti po zelenju, ki je raslo ob cesti.

Na nebu so se prizigale zvezde in hladni veter je prinašal s potoka kvakanje žab in glasove povodnih ptic, ki so se sprevajale k počitku.

Navadno sva ob tej uri govorila o svojih načrtih za bodočnost, la večer pa ni nobeden odprl ust. Zdelo se mi je, da se vse naokrog širi

E. Amati;

Skrivnostna luč

Peterček je bil sedemleten deček, ki je stanoval z očetom in materjo v lepi hišici nad malo vasjo, ki ni štela niti tisoč duš. Tako oče kakor mati in sin so spadali v tisto vrsto ljudi, ki so v življenju točneji in rednejši kakor najpravišnja ura in ki bi za vse na svetu ne obrisali nosa ob levo stran robca. Od same točnosti, pazljivosti in skrbnosti ne bi se zakasnili z obedom ali večerjo, pa naj bi gorelo tudi pol vasi! A kar se tiče počitka — Bog ne daj, da bi bili legli kdaj pred devetimi ali malo kasneje. Točno pet minut pred devetimi je Peterčkova mati vstala, odložila nogovico na desni vogel mize, z levega vogla pa je vzela lojčko in jo prizgala. Istovrstno je oče ugasnil petrolejko. Točno ob devetih so oče, mati in sin zapirali za seboj vrata svojih spalnic, in točno dve minuti za tem ni bilo v Peterčkovi hiši slišati niti muhe!

Toda nekega večera, prav ko je na cerkvenem stolpu odbilo deset, opazi Nejšček, Peterčkov sošolec, ki je stanoval v isti ulici, kako v Petrovi sobi gori luč.

»Čudno,« se začudi Nejšček, »še nikoli nisem bil videl luči pri njem v tem času.«

Ta nenavadni dogodek je Nejščka vznemiril: skrb za tovariša mu ni dala, da bi šel spat. Stal je nekaj časa pri oknu, nato pa poklical mater: »Mati, v Peterčkovi sobi se vidi luč... Devet je že proč — saj veš njihov red... Če ni Peterček morda kaj bolan?«

Nejščkova mati je bila plemenita žena, pa je tudi njo nekaj zgrabilo za želodec.

»Moj Bog! Morebiti je kaj nalezljivega, in mi smo tako blizu!« in hiti buditi moža.

»Martin, poslušaj, Peterček, sin botra Jakoba, mora biti hudo bolan... Nejšček pravi, da gori v njegovi sobi več sveč!«

»Šmentana reč...« zamrmra Nejščkov oče in si mane oči. »Potem treba sosedu pomagati.« Natakne si hlače in jopič in stopi čez ulico do botra Filipa ter potrka na okno.

»Hej, Filip, sin botra Jakoba mora biti bolan... Skoraj bo že enajst, a v njegovi sobi je še luč... Povej, kaj naj storimo?«

»Hm, kaj naj storimo?« se počehlja za ušesom zaspani Filip. »Treba bi bilo zbuditi občinskega zdravnika... Toda, stoj... Po tvojih besedah so deč, se je moralo kaj zgoditi Peterčkovim staršem, in če bi bili šli že sami po zdravnika. Ali ne?« in odkolovratil je buditi ženo.

»Ubogi boter Jakob, uboga botrica Lucija!« je zavaljala zvesta Filipova tovarišica. »Biti mora v resnici kaj hudega, da so tako prelomili svojo navado... Tecimo po zdravnika!«

Prebujen iz najslajšega spanja se zdravnik naglo obleče in ves vznemirjen odpravi po stopnicah na cesto, kjer so ga čakali Nejšček s svojim očetom in materjo ter Filip z odnosno boljso polovico. Prišedši mimo lekarnarjeve hiše, se je zdravnik domislil, da bi poklical še tega, kajti lepo vas prosim, kaj pa more zdravnik brez ricinovega olja in morijala?

Lekarnar je bil modra glava in zato je, kakor hitro je prišel doli in odprl lekarno, izjavil: »Ljudje božji, optimist sem po naravi, a zdí se mi, da je tu nekaj huięga. Upajmo, da ni tako. Verjemo, da gre nasprotno samo za prehodno obolenje, vendar je vedno bolje, da smo na vse pripravljeni in da mislimo tudi na dušo... Pokličimo torej tudi

župnika, ubogajte starega lekarnarja, ki je v življenju svojih odjemalcev že marsikaj izkusil!«

Zenske so skesano nagnile glavo in čez nekaj časa se je že tudi župnik pridružil četici.

»Ljubi moji,« je rekel dobi mož, »vedno rad sprejemam tisto, kar so zamislile, rekle in odločile moje dobre ovčice... Toda... če do te ure (že bo kmalu polnoč!) ne bote Jakob ne botra Lucija ne mali Peterček niso prišli iz hiše, da bi šli iskat pomoč, potem se zelo bojim, in za to imam zelo tehtne razloge, da je nesreča še veliko resnejša, kakor ste vi mislili. In kaj pa potem... če imamo tu opraviti z zločinom?«

Družba, ki je sklonjenih glav hitro korakala, se je ustavila, kakor da bi bila vanjo udarila strela, tako da so pete sprednjih nemilo stopale na preste odnosno kurje oči onih, ki so šli zadaj.

Prečastiti gospod Alfonz jih je po vrsti premostril. »Torej vidite,« je rekel hudo zadovoljen z učinkom svojih besed, »na to niste pomislili! A če se je to, kar Bog obvaruj, v resnici zgodilo, ali ne bi bilo potrebno, da gredo z nami tudi župan, občinski odbor in žandariji?«

»Potrebno?« zavpijejo vsi hkrati. »Ne samo, da je potrebno, marveč je tudi naša dolžnost, da se oglasimo pri njih!«

Tako so šli torej vsi skupaj buditi župana, svetovalec in orožniškega kapetana. Ta je, kot pаметen človek, vzel s seboj dva do zob oborožena orožnika.

V tem je vest o nesreči brzela od ust do ust, od vrat do vrat:

»Ali že veste? Peterček je nekaj bolan...«

»Ali ste slišali? Mali Peterček je nevarno zbolel...«

»Ali vam niso povedali? Peterček, boter Jakob in botra Lucija so v zadnjih zdihih!«

»Da, pogledite župnika, ki jim nese poslednje olje...«

»In župana...«

»In vsi svetovalci z njim...«

»In kapetana... z orožniki...«

»Kakor se zdí, bo to kakšen umor...«

»A kako bodo prišli v hišo?«

Zares, kako priti v hišo, ko so težka vrata zapahnjena, a sobica uboęega Peterčka se nahaja v prvem nadstropju... Sklenili so, da pokličejo »prostovoljno gasilno društvo«. Ko so se zbrali gasilci in prinesli svoje najdaljše lestve, so jih prislonili k hiši, in potem so se začeli drug za drugim vzpenjati: najprej en gasilec s sekuro, potem žandar s puško, revolverjem, sabljo in ostalim orožjem, zatem župan pa župnik in nazadnje zdravnik in lekarnar. Po vasi se je zbralo pod razsvetljenim oknom; vsi so vzdigovali nosove, drhteli in tiho molili... Videli so, kako so zlezli skozi okno v sobo po vrsti: gasilec, orožnik, župan, župnik, zdravnik in lekarnar. Ljudem je zastajala sapa. Nič ne odvrnil očesa z okna. Zence so si stiskale ušesa, da ne bi slišale strelav in kričev. Toda... po kratkem času mrzličnega pričakovanja so videli, kako se hitro vračajo po lestvi lekarnar, zdravnik, župnik, župan, žandar in nazadnje gasilec.

Kaj se je bilo torej zgodilo? Ali so že vsi mrtvi in ni pomoči? Ali pa so jih roparji siloma odvedli s seboj in ni nikogar več v hiši?

Ne, marveč je bil Peterček pozabil ugasniti svečo...

Šah

Bliza se odločilen match med Belgradom in Ljubljano za državno prvenstvo. Ljubljano čaka težka preizkušnja v tem matchu, katerega izid je negotov. Večina je celo mnenja, da ima Belgrad več izgledov. Upamo pa, da bodo igralci Ljubljane za ta match bolj pripravljeni kot so bili do sedaj in da bodo igrali z ravnotako energijo kot proti Zagrebu. Match se bo vršil 1. aprila v Belgradu.

O Veliki noči bosta v Baden u začela match Aljehin in Bogoljubov. Oba se sedaj vneto pripravljata in nemški časopisi poročajo, da je Bogoljubov zelo optimistično razpoložen. Aljehin se mudi na Holandskem, kjer študira z dunajskim mojstrom Kmochem otvorilve.

Tudi v Ameriki bodo imeli zanimiv match. Kmalu se bosta udarila Kashdan in Marshall. V tem matchu ima kot smo že poročali, Kashdan lepše izgleda. Imel bo pa kmalu Kashdan konkurenta v mladim in izredno nadarjenim Fine-u, o katerem časopisi mnogo poročajo in tudi prinašajo njegove partije. Naslednjo zelo zanimivo partijo je odigral lanske leto v New Yorku.

Fine : Grossmann

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, e7—e6; 3. Sb1—c3, d7—d5; 4. Lc1—g5, Lf8—b4 (to varijanto je igral zelo rad Marshall, previdneje je Sbd7 ali Le7); 5. e2—e3, c7—c6; 6. Dd1—b3 (črni mora dati lovca za skakača in ojačiti beli centum); Lb4 × c3 +; 7. b2 × c3, Sb8—d7; 8. e4 × d5, c6 × d5 (črni misli na igro na c liniji); 9. Lf1—d3, 0—0; 10. Sg1—e2, Dd8—a5 (beli misli izvesti potezo e4, zato bi črni moral čim hitreje razviti svojega lovca na b7 po potezi b7—b6); 11. f2—f3, b7—b6; 12. 0—0, Le8—a5 (črni ve, da beli lovec postane lahko zelo nevaren, zato ga hiti zamenjati); 13. Db7—c2 (dama na b3 ni stala več dobro), La6 × d3; 14. Dc2 × d3, Tf8—c8; 15. Lg5—h4 (pripravljala e4, kar sedaj še ni slo), b6—b5 (protiigra je najboljša obramba); 16. e3—e4, Ta8—c4 (tukaj bi bilo boljše, odpreti si z b5—b4 linije na damskem kri-

W. Weyrauch:

6. februarja

Prišel sem do reke. Bilo je zelo mrzlo. Od svojega stanovanja do reke sem bil tekel. Zdaj sem se ustavil. Noč se je razprostirala. Reka se ni genila; bila je veliko jezero.

Na levi je vodilo ograjeno železniškega mostu med zvezde, se je zdelo. Slo je na polnoč. Pred tremi urami so bili železničarji zaprli pešpot čez most. Ponoči so vozili čez most samo vlaki. Desno od mene je stala brodnikova koč. Vselej, kadar ponoči nismo mogli čez most, nas je prepejal čez reko brodar izvezem dneve, ko je po njej plaval led ali je bila zamrznjena. Stekel sem do koč. Podgane, živali zajci in močvirne ptice so begali na vse strani.

»Brodar!« sem klical v teku. Pokrajina je bila nema. Tem krepkeje se je oril klic. Brodar je molčal. Zažvižgal sem, kakor so žvižgali vsi, ki so hoteli čez reko. Zategnjeno — zategnjeno — kratko — kratko. Tedaj se je oglasilo s srede reke: »Ali je kdo tam?«

»Da,« sem zaklical in nastavlil roke na usta, »zdravnik!«

»Pridem!« je odgovoril brodar. Čakal sem. Slednjic je zasumelo. Pokazala se je črna točka, v kateri se je noč zgostila. Nisem vedel, ali je čoln, ki sem ga videl, v resnici brod ali pa samo senca čolna, ki je v mesečini legla na reko. Kmalu pa sem videl resnični dolgi rudarski drog in brodarja z mesom in kostmi: »Dober večer!« sem zaklical.

Mož je zdaj brod pritiskal k bregu. Skočil sem med klopi, ki so bile pritrjene krog in krog. Še predno sem sedel, seveda odrinila. Brodar je molčal. Bil je grd, velik in bradat. Koža mu je bila žolta.

Bolj ko je brodar odrival od brega, manj se je gibala voda. Noben veter ni vznemirjal njene površine. Samo drog se je potapljaj v vodo in se zopet dvigal iz nje. Vedno znova je čoln zaplaval naprej. Vedno znova se je reka slabotno zvrtila. Vendar sta si oba šuma sledila tako enakomerno, da ju kmalu nisem več slišal in ju pozabil.

Bal sem se. Vedno smo se bali, če smo morali ponoči čez reko. Od meseca do meseca je postajal brodar grji, resnejši in molčečnejši. Ko je bil pred desetimi leti otvoril brod, je bil samo bradat. Nekega jutra je začel čoln voziti sem in tja. Nič ne poznal njegovega vodnika.

Sedel sem bil na zadnji konec čolna, dočim je stal brodar na sprednjem koncu.

Teme in neme pokrajine nisem več prenesel. Rekel sem: »Zdaj sva kmalu čez.«

»Da,« je dejal brodar, ne da bi se okrenil ali prenehal drog dvigati in pogrezati.

»Nocoj sem pozen,« sem nadaljeval. »Da,« je ponovil brodar.

»Kličejo me k porodu,« sem šepetal, »tu treba iti, če kdo hoče ali ne.«

Grom je zarjovel. Grom pozimi? Ali sem bil blazen? Ozrl sem se naokrog. Na levi je čez železniški most vozil vlak. V tišem ozračju je odmevalo njegovo ropotanje s podvojeno silo.

»Vlak,« sem dejal glasno. V trenutku me je minila vsa bojazen. Nisem bil več sam. Razen reke, ki je bila velika ko jezero, in brodarja, ki je bil kakor ogromen nestvor, sem videl še vlak in slišal živo drdranje.

»Da,« je odgovoril brodar.

V tem je mesec zadel. Znova me je prevzel strah. Če začnem brodarju pripovedovati kako zgodbo, bom slišal vsaj svoj lastni glas. Toda prav ničesar takega se nisem mogel spomniti.

Ze sva dospela na sredo reke. Znova sem se ozrl naokrog. Samo brezmejno vodovje je polzelo pod nama. Toda tudi sedaj so se dvigale iz vodne puščave meglene zavese. Iznemada sem dejal in še danes ne vem, zakaj sem začel govoriti o tem: »Danes je 6. februar.«

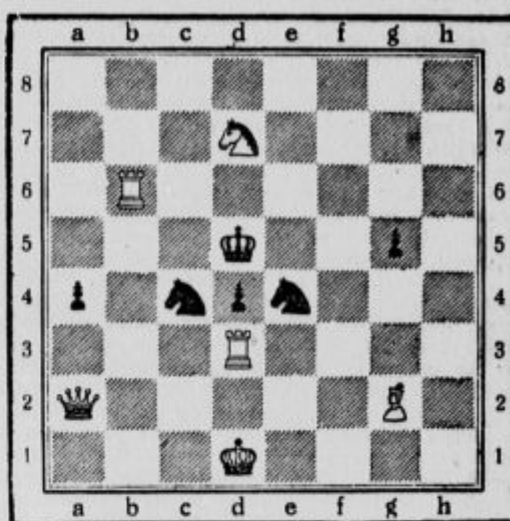
Zdelo se mi je, da brodar še bolj divje dviga drog in ga še besneje zasaja v reko.

19. g2—g4, Da5—b6; 20. Kgl—h1, Se8—g7; 21. f4—f5 (beli energično razbije črno pozicijo in s tem ustavi napad črnega na damskem krilu), e6 × f5; 22. g4 × f5, Sd7 × e5 (na S × f5 bi beli žrtvoval kvaliteto in dobil odločilen napad); 23. Dd3—h3, Se5—c6; 24. Lh4—f6, Sg7—h5; 25. f5 × g6, h7 × g6; 26. Se2—f4, Sh5 × f6; 27. Sf4 × g6, Kg8—g7 (sicer bi odločilo T × f6!); 28. Tf1—g1, f7 × g6; 29. T × g6 +1, K × g6; 30. Dh3—e6!l, Sc6 × d4? (črni je bil v časovni stiski in ne najde pravo nadaljevanje, beli sedaj hitro odloči); 31. Ta1—g1+, Kg6—h6; 32. De6—e3 + in bedi je črnega matiral.

Problem št. 11.

C. Mansfield.

Črni: Kd5, Sc4 e4, P: a4, d4, g5 (6 fig.)

Beli: Kd1, Da2, Td3, Tb6, Sd7, Lg2 (6 fig.)
Mat v dveh potezih.

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Tku sem pa fržmaga, de na vem kua b rekla. No, kej taga pa še nism duzevela. Zadnč pupoune pride moj mož iz kancelarije dam, kokr punavad. Ke sukna sleče in klubuk ubes na klajderštok, se ustop predme in me začne zjat, kokr de b me še nkol na vidu. Ke se me je enkat vorng nagledu, me začne pa še pu kshihte šlatat. Sevede, reku pa ni nuben besede.

En čas sm bla tud jest tih. Na tihem sm s pa mislela: srumak je znoru. Pjan ni, ke se nč na gunca, ampak stuji pred mana habtaht, ket kašn gmnajnar pred feldbeblnam. Nazadne me je blu pa le preveč tega špasa. Mal sm se začela pa tud bat.

»Kua t je pa dons, de s tku čudn? Sej me tku gledaš, kokr de b me mislu pužrt.« Sm ga prašala. »A sa te djal u kancelari na razpulužejne, pa se na na upaš puvedat, al kaj?«

»Kar pu pravie t pavem: ti se m zdiš frdehtik.«

»Za kua se t zdim frdehtik? A se na zadržim tku, kokr se šika za ena umužena ženska? A se na stare leta začeu tud ti nori?« A m verjamete, de sa m ud same jeze stupile souze u uči. »Jest pa frdehtik, ke u celem sojem žeuzejn nism mela nubenga fererarja, de b se sčakvala za kašnem voglam. Tud nč družga tagca m vest na učita. Zdej sm pa kar naenkat frdehtik. A ni tu en škandal?« Kar prec m puvaj, za kua se t zdim frdehtik! sm zarežala nad nim in s zavihala rukave ud šlaf-roka

»No, no, le ne prec tku hieic. Sej se lohka tud tku pugučureva, brez zavihaneh rukavu. Vješ, jest sm dons brau u časopise za kulk meļonu ste babnce en sam let kozmetičneħ sredstu, al žaub ponucale. Pa sm s mislu: Neška je gvišn tud tle u štih in se maže s tistem žaubam

pu ksiht, in gnar vn meče, jest morm pa tlela kufe za večerjo, za kusiu pa fržou natepavat. Zastojn ni usak dan bl luštna in mlada. Koža na ksiht ma že tku cort, kokr židan žamet. Jest sm pa že tak, ket suha hruska. Tu je use škp frdehtik, sm s mislu, in se namenu, de morm prec upoune ta reč temelit preiskat. Neška, kar pu pravie puvaj, kulk s lansk let za tiste kreml, žaube, vode in druge take packarije gnarja vn zmetala. Jest čm tu natančen vedet, če ne uva pa urala. Jest naum ved tku naumen, de b dan na dan od jutra du nuči garou in garou, ti se pa lepu duma za moje žule afnala. Astn, guvor!«

»Kdaj b že guvarila, če b mogla pridet u šth. Al, kedr jih ti začneš klubasat, ni ne konca ne kraja. Tu t gre tku, kokr večtorja ud jare kače in steklga pouza. No, a boš zdej tih in pustu men guvort?«

»Kar začn. Že poslušam. Ampak guvor resnica. Veš, jest pr takeh rečeh na zastopm nubenga špasa.«

»Jest guvarim zmeri resnica. De veš. Še gespud držau praudnk se čez moja resnicolubnast večkat gor držeja. Resnica je scer hčerkak božja, ampak nahter ja use glih nč kej na ubrajtja.«

»Jest te nism prašu, čegava hčerka je resnica. Jest čm vedet iz kašna žauba se ti pu kshihte mažeš, de maš taka koža, kokr židan žamet. Še bl me pa interesira, kulk s lansk let za ta žauba gnarja vn zmetala.«

»Kašna žauba je bla tu, t na morm puvadat. Tu t pa lohka puvem, de me ni kuštala niti ficka.«

»Penapejd. Zastojn se še mačke ne raufaja.«

»Niti ficka, t rečem. Tle puglej!« sm mu rekla in mu pumulila ena majhna škaticla pud nus. Na te škaticle je blu pa prou žebel natiskan: »Proba n muštra badava.« »A zdej vides? Zdej mende nism več frdehtik, če prou mam kožca, ket židan žamet.«

»Ja, al s se s to škaticla mazala pu kshihte?«

»Škaticla glih ne, ampak iz tista žauba, ke je bla not u en plehnat flašč.«

»Kuku a pa vedla, za kua se nuca ta žaubac Murde je bla pa za čeuile mazat, al pa ja kej družga, Kaj pa, če b se zagiftala z no?«

»Pena čenča. Sej je blu not use na šrok in dougu u nacjunalnem jeziku pispisan, za kua je dobra.«

»Pa s zastupila tist pisajne?«

»Kaj na bom. Sej znam nemšk.« K. N.

VELIKO IZBIRO BLAGA

za moške in ženske obleke, v dobri kakovosti in najnovejših vzorcih, najde te po ugodni ceni v obče znani preko 60 let obstoječi veletrgovini

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“

Ljubljana, Pred škofijo 3. - Lingarjeva ul. 3

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUXEMBOURG: No. 5967 Luxembourg.

Na sahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Gospodarstvo

Drž. hipotekarna banka

Objavljena je bilanca Drž. hipotekarne banke za 1933, katero prinašamo v naslednjem obnem s podatki za 1931 in 1932 v mil. Din:

Aktiva:	1930	1931	1932	1933
blagajna	94.4	55.4	64.6	186.7
blag. zapisi	—	—	20.0	60.0
posojila: hipot.	2290.6	2321.7	2271.9	2256.8
komunalna	473.0	548.7	592.9	628.6
vodnim zadrugam	78.2	77.6	81.9	86.6
menično hipot.	39.7	46.2	54.4	68.7
domače menice	94.8	118.6	134.6	92.7
lombardna pos.	96.9	109.1	114.5	91.1
nepremičnine	74.7	109.2	140.1	160.5
tek. rač. fin. min.	268.4	275.4	316.2	359.9
razni tek. rač.	86.2	95.8	96.1	100.2
efekti fondov	56.2	50.2	66.4	62.3
odkupljeni efekti	110.6	123.7	80.6	78.9

To so glavne postavke aktivne, ki kažejo, da je lanske leto banka posvetila brigo likvidnosti in je na novo pridobila sredstva, ki jih je dobila deloma s povečanjem vlog deloma s povračili raznih dolžnikov, dala za povečanje blagajne in je nakupila za 40 mil. blagajniških zapisov in je torej Drž. hip. banka poleg Poštne hranilnice glavni odjemalec Narodne banke za te zapise. (Vseh zapisov je bilo koncem leta 1933 341.4 mil. Din.)

Znatno se je povečala zadolženost države in občin pri banki. Banka je postala skoraj edini izvor komunalnega kredita v naši državi. Stalno narašča njena posest nepremičnin, katere kupuje od svojih dolžnikov.

Pasiva so bila naslednja:

	1930	1931	1932	1933
samostojni fond	78.6	121.3	151.8	170.3
razni fond	1220.6	1005.4	865.4	883.3
kapitali jav. ust.	400.4	404.0	373.5	359.0
hranilne vloge,	528.9	615.8	724.9	870.6
lastna sredstva	67.0	92.2	117.2	139.6
založnice	894.6	851.1	816.7	775.7
predjuri v inoz.	70.7	142.5	137.0	137.0
fin. min.	49.9	36.1	177.3	87.1
lombard pri Nar. b.	—	156.0	242.0	220.0
tek. rač. pri Nar. b.	—	—	71.3	71.3

Plenarna seja Zbornice TOI

bo v četrtek, dne 22. marca t. l. ob pol 9 dopoldne v zbornični sejni dvorani. Dnevni red je tale: 1. Naznanila predsedstva. 2. Poslovno poročilo o delovanju zbornice v zadnjem tromesečju. 3. Volilni red za zbornico za TOI. 4. Računski zaključek zbornice za l. 1933. 5. Izprememba zborničnih pravil. (Povečanje članov gostinskega odseka na 10 svetnikov.) 6. Sklep o izdvojitvi pokojninskega sklada iz zbornice imovine. 7. Volitev dveh članov Upravnega odbora pokojninskega sklada. 8. Volitev članov disciplinarnega odbora. 9. Problemi tujkega prometa v dravski banovini. 10. Samostojni predlogi.

V zaščito našega oreha

Kr. banska uprava dravske banovine razglasa o omejitvi sekanja in gojitvi domačega oreha:

Opazalo se je že dlje časa, da se domači oreh preveč izseka. Orehov les je eden izmed najlepših in najdragocenejših, kar jih je v naših krajih, pa tudi sad je velike vrednosti in lahko tekmuje z raznimi uvoženimi sadnimi jrdci. Kljub temu se posebno v sekanjem času plačuje orehov les po prav nizkih cenah ter se na ta način oskodujejo nepoučeni kmetovalci pa tudi naše narodno gospodarstvo.

Da bi se omejilo negospodarsko sekanje oreha, je banska uprava izdala posebno naredbo (gl. Službeni list št. 111/11). Po tej naredbi je v času od 1. aprila do 15. oktobra sploh prepovedano sekanje orehovih dreves, drugače pa se smejo sekati z dovoljenjem občinske uprave samo očitno gnila, poškodovana, močno ozebla orehova drevesa in ona, katerih plodnost je ponehal, zdrava pa le, če so zreli za sečnjo, to je, če ima debl v višini prs več nego 160 cm v obsegu ali nad 50 cm v premeru.

Izvoz orehovega lesa v druge banovine ali v inozemstvo je dovoljen samo za po kmetijskem in šumarskem referentu žigosana debela in kadar je zagotovljena zadostna količina za domačo potrebo in ako carinski predpisi ne določajo kaj drugega.

Odrejeno je, da se lastnikom orehovih dreves ne smejo nalagati stroški za potovanja okrajnih kmetijskih in šumarskih referentov.

Banska uprava pa noče samo omejevati sekanja in izvoza orehovih dreves, temveč hoče, da se oreh čimbolj razmnoži v vseh krajih, kjer dobro uspeva.

Zato naredba velevala, da mora vsak zemljiški posestnik namesto posekanega oreha zasaditi vsaj dva mlada oreha. Drugače se mu sečnja ne dovoli.

V krajih, kjer oreh posebno dobro uspeva, more obče upravno oblastvo po zaslišanju zemljiškega posestnika in kmetijskih strokovnjakov občinam ter posestnikom celo odrediti, da zasade na svojih zemljiščih primerno število orehovih dreves, ki jih bo dobavila banovina po znižanih cenah. Banska uprava bo določila kraje, ki so primerni za uspešno gojitve orehovih dreves, skrbela bo za odbrano orehovo seme, gojila bo v svojih drevesnicah orehove sadike ter jih bo oddajala posestnikom, občinam, šolskim vrtovom, sadjarskim in vrtnarskim društvom in drugim interesentom.

Uvedli se bodo šolski dečki dnevi za saditev sadnega drevja, zlasti orehov. Kjer šolski vrtovi ali zemljišča ne bodo zadostovala, bo občina ali prepustila v ta namen svoja zemljišča ali bo pridobila zemljiške posestnike, da dopuste šolski mladini pod vodstvom učiteljev posaditi orehova drevesa na primernih mestih.

Banska uprava pričakuje, da bo njeno prizadevanje našlo primerno umevanje pri kmetovalcih, občinah in šolskih vodstvih in da se bo skupnemu sodelovanju posrečilo, da se v bližnjem času dosežejo uspehi, ki bodo v korist posameznikov, pa tudi splošnosti.

Milijardni denarni promet pri poštah Slovenije

Ljubljana, 17. marca.

Prav poučna je statistika poštnega ravnanjstva v Ljubljani za gospodarske razmere v Sloveniji. Poštni aparat, ki šteje v Sloveniji vsega 2350 uradnikov in nameštencev, je lani zmagal ogromno delo. Omejimo se samo na denarne pošiljke. Pregled o denarnem prometu pri poštah v Sloveniji je bil lani ogromen in napram drugim banovinam prav značilen.

Poštnih denarnih nakazil je bilo lani vplačanih pri vseh uradih 436.500, izplačanih pa je bilo 459.102. Koliko vsote so se izplačale, doslej poštna statistika še ni izkazala.

reesskont	—	—	9.2	8.2
Batignolles	68.1	70.7	80.0	104.8
tek. razni računi	289.9	263.9	254.4	271.7

Bilanca vsota banke je narasla od 4190.4 na 4383.2 mil. Din. Naraščajo stalno samostojni fond, zlasti pa je pomemben dvig vlog zasebnikov, o čemer smo že tolikokrat pisali. Lani je znašal dotok teh vlog 145.7 mil., leta 1932 pa samo 109.1 mil. Iz tega se vidi, kaj je pomenila kriza privatnih denarnih zavodov za Državno hipotekarno banko. Inozemska tuja sredstva banke stalno padajo, ker se odplačujejo.

Donos poslovanja je bil lani naslednji (v mil. Din, v oklepajih podatki za 1932):

Obresti hipotekarnih posojil 179.6 (184.4), komunalnih posojil 53.4 (47.5), posojil vodnim za drugim 6.7 (6.3), lombardnih 9.1 (10.3), domačih menic 12.9 (15.05), tekočih računov 38.0 (30.8), kuponi odkupljenih efektov 8.1 (7.7), dohodki posestev 1.9 (2.1), razno 1.35 (1.06).

Izdatki pa so bili sledeči: obresti za kapitala 56.35 (52.8), obresti za fonde 46.1 (46.), obresti za inozemska posojila 52.4 (54.5), obresti za lombard in reesskont pri Narodni banki 21.5 (20.4), obresti za tek. račune 136.2 (33.1), upravni stroški (upoštevani tudi osebni izdatki) 15.1 (12.5), bančni posli 4.9 (4.6), odpisi 27.3 (21.55), čisti dobiček pa 51.13 (59.1).

Iz tega pregleda računa dobička in izgube vidimo, da so se lani povečali upravni stroški ter so tudi narasli odpisi, ki so dosegli že vsoto 27.3 mil. dinarjev.

Čisti dobiček se razdeli sledeče: na tantijeme gre 3.068 (3.545) mil., rezervni fond dobi 9.6 (11.1) mil., glav. drž. blagajna pa kot čisti dohodek od banke 38.45 (44.43) mil. Din.

Donos poslovanja Drž. hip. banke se ide iz naslednjega pregleda (v mil. Din):

	čisti dobiček	od tega državi
1930	63.0	45.9
1931	68.4	51.5
1932	59.1	44.4
1933	51.1	38.5

Pač pa je primerjava z letom 1932. zanimiva. Predlanskim je bilo pri vseh poštah v Sloveniji vplačanih 514.408 nakazil na vsoto 253.474.977 Din. Poštnih nakazil na je bilo v območju dravskega poštnega ravnanjstva izplačanih 596.516 za vsoto 321.538.124 Din. Padec poštnih nakazil je treba v prvi vrsti pripisovati dejstvu, da je pri nas močno razvit čekovni promet, dočim v ostalih banovinah še ne tako.

Čekovni promet nasprotno izkazuje lani ogromne vsote. Pri poštnih uradih Slovenije je bilo lani vplačanih 2.841.218 čekov, izplačanih pa je bilo 722.618 čekov. Tudi celotna vsota po čekih ni še ugotovljena. Kako velikanske vsote so se morale nakazati po čekih, je jasno iz točnih podatkov za leto 1932. — V tem letu je bilo pri poštnih uradih vplačanih 3 milijone 271.069 čekov za 4.010.717.002 Din. Izplačano pa je bilo v letu 1932. celotno 3.984.817.375 Din. Čekovni promet v Sloveniji je od leta do leta živahnejši. Značilno je, da je imela belgajska centrala čekovnega urada skupaj pri izplačanih in vplačanih čekih samo znesek 306.674 čekov.

Prav zanimiv je dalje mednarodni denarni promet. Lani je bila vplačana za inozemstvo samo 1 poštna nakaznica, dočim predlanskim za inozemstvo 4556 poštnih nakazil za znesek 2.076.605 Din. Iz inozemstva poslanih in od naših pošt izplačanih nakazil je bilo lani 14.512. Predlanskim je bilo takih inozemskih nakazil 13.987 za vsoto 7.846.980 Din.

Vzrok, da so prišle po nakaznicah milijonske vsote v Slovenijo, je v tem, da so te zneske pošiljali naši delavci, zaposleni v Franciji, Belgiji in drugod.

Potrjena poravnava: Koropec Franc, sodavičar v Konjicah za 55% v 10 enakih mesečnih obrokih.

54. glavni občni zbor Hmeljskega društva za Slovenijo bo v nedeljo dne 25. t. m. ob pol devetih dopoldne v Roblekov dvorani v Zalcu po običajnem dnevnem redu. Glasovalno in posvetovalno pravico imajo le podružnični delegati. Vsi člani Hmelj. društva imajo pravico prisostvovati glav. obč. zboru.

Borza

Dne 17. marca.

Denar

Promet je bil nekoliko večji in je znašal 1.417 mil. Din v primeri z 1.073, 1.901, 2.602 in 2.088 mil. Din v prejšnjih tednih.

V privatnem prometu so se po poročilu belgajskega Narodnega blagostanja plačevali ti-le tečaji: dolar 49—50, angl. funt 253—254, franc. frank 3.25 do 3.28, lira 4.24—4.26 in švic. frank 16.05—16.30.

Curih. Pariz 20.38, London 15.77, New York 309.875, Bruselj 72.20, Milan 26.525, Madrid 42.20, Amsterdam 208.50, Berlin 122.85, Dunaj 73.30 (priv. 56.65), Stockholm 81.30, Oslo 79.20, Kopenhagen 70.40, Praga 12.85, Varšava 58.305, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Živina

Mariborski svinjski sejem 16. marca. Pripeljanih je bilo 284 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 80—100 Din, 7—9 tednov stari 180—200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 280 Din, 5—7 mesecev 320—360 Din, 8—10 mesecev 450—520 Din, eno leto stari 680—750 Din. Cena za 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 9.50—10.50 Din. — Prodanih je bilo 120 prašičev.

Jajca

Jajčno tržno poročilo. Situacija na jajčnem tržišču se od našega zadnjega poročila ni bistveno spremenila. Nakupna cena je ostala 5 Din za 1 kg. Izvažajo se v Švico in Češkoslovaško. Italija nam pa nudi 140 lir za zajbo po 1440 komadov franco Postojna. Cena je torej že za 5 lir nižja od uvozne celine, ki znaša 145 lir za 100 kg ali za zajbo po 1440 komadov. Ta italijanska cena bi odgovarjala samo pri nakupni ceni 4 Din za 1 kg. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 16. marca 1934.

Hmelj

Zatec (CSR), 15. marca. Povpraševanje je še vedno znatno. Srednje blago gre za tuzemstvo, dobro srednje blago in prima za inozemstvo. Tendence je čvrsta in notirja žateški hmelj: srednji 1.500 do 1.550, dober srednji 1.550—1.600, prima 1.600 do 1.650, izbrano blago 1.650—1.700 Kč. Med 1.500 do 1.550 se ta čas komaj dobi srednje dober hmelj.

Vlažno hladno!
sedaj **NIVEA**

Radi varnosti si vsak večer krepko nadržite obraz in roke z Nivea — creme. To zadostuje. Vaša koža bo postala odporna in nežna. V eter in slabo vreme ji ne moreta več škodovati! Vi dobite zopet mladostno-zdrav, svež izgled, ki ga imamo vsi tako radi!

Sport

ASK Primorje : Rapid (Maribor)

Danes ob pol 16 na igrišču Primorja. Ob 14 predtekma

Zanimiv je današnji gost Primorja. Moštvo Rapida je eno naših najvzdržljivejših in žilavih. Vse svoje dosedanje prvenstvene tekme je odigralo z velikim uspehom. Celo proti Iliriji v jeseni je remisiralo. V Ljubljani nastopi Rapid v najmočnejši postavi.

Danes se nam bo tudi ligaška enajstotrica Primorja predstavila v deloma novi formaciji. Kako se bo poskus posrečil, bomo videli. Vendar pa naj Primorjaši pomislijo, da je Rapidovo moštvo, ki ga je treba respektirati. Le z neupogljivo voljo in elanom bo dosegel uspeh. Tekma prične na igrišču Primorja ob pol 16 ob vsakem vremenu. Ob 14 nastopi juniorska garda Primorja proti simpatičnemu moštvu ljubljanskega Korotana.

Zaključne tekme za zimski pokal

Program za danes in jutri:

Danes v Kranju ob 15 Hermes : Korotan. Jutri v Ljubljani na igrišču Hermesa ob 14: Reka : Hermes, ob 15.30 Primorje : Korotan (Kranj).

Brezdvomno bodo te tekme najbolj zanimive od vseh dosedanjih. Da se omogoči vsem poset, je določena minimalna vstopnina. Čisti preostanek je namenjen brezposelnim igralcem.

Prvenstveni in propagandni crosscountry

Danes ob 11 pod Cekinovim gradom

Ljubljanska podzveza ženskih sportov priredi dopoldne deklško prvenstvo Dravske banovine v gozdnem teku. Na startu bomo videli atletinje Ate- in Ilirije in bo borba med lokalnimi rivaloma vsled izenačenosti moči za prvakinjo kot za družino izredno ostra. Pokroviteljstvo nad prireditvijo ima mestna občina. — Ob pol 11 bodo startali juniorji v propagandnem teku v prireditvi Ilirije. Tudi ta prireditev nam obeta lepe borbe in dober sport. Vstopnina Din 5 in 3.

Velik table-tenis turnir

Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Drago Marušića

Danes in jutri se vrši v areni Narodnega doma velik propagandni table-tenis turnir, ki ga priredi ZSK Hermes. Danes se prične borbe ob 14 in trajajo do 18 ter se nadaljujejo od 20—23. Jutri se prične ob 8 zjutraj, popoldne pa ob 14. Tega turnirja se udeležijo 12 klubov z nad 60 igralci iz cele države. Ker bo turnir prvostvorna prireditev v Ljubljani.

Radio

Ali imamo dovolj radia?

Tako se sprašujejo liati. Pred 4 leti je bilo v Evropi okoli 8 milijonov poslušalcev, sedaj jih je pa že skoro 18 milijonov. Toda kdor primerja podatke posameznih držav, vidi, da je razvoj bil neenakomeren. Tako n. pr. ima Anglija skoro 6 mil. poslušalcev, Francija pa šele 1.400.000. Ali pa n. pr. naša država, kjer imamo skoro 60.000 poslušalcev.

Poučna je tale tabela, ki kaže, koliko radijskih aparatov odpade na 1.000 prebivalcev:

	1931	1933
Danska	133	149
Anglija	94	129
Švedska	89	108
Holandija	65	80
Nemčija	61	78
Avstrija	70	75
Švica	38	73
Islandija	37	73
Belgija	25	55
Gdansk	43	52
Norveška	36	49
Češkoslovaška	25	39
Finska	32	35
Latvija	23	26
Irska	9.5	18.5
Estonska	14	12.5
Poljska	9.7	9
Litva	5.2	7.1
Španija	2	6.5
Romunija	4.6	5.4
Jugoslavija	3.5	4.3
Bolgarija	0.7	1.3

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 18. marca: 7.45 Vinograd spomladi (inž. Zupančič) 8.15 Poročila 8.30 Telovadba (Pustišek) 9.00 Versko predavanje (dr. Opek) 9.30 Plošče 10.00 Iz zapisov delavskega reporterja (Ivan Vuk) 10.30 Plošče 10.45 Ob 520 letnici poslednjega ustoličenja na Gosposvetskem polju (Vladimir Puc) 11.15 Slovensko glasbo izvaja radio orkester 12.00 Čas, plošče 15.00 Prenos koncerta sokolske župe Kranj z jesenic 20.00 Radio orkester 20.45 Plošče (zbiori) 21.15 Vokalni solistični koncert gđine Igljčeve 21.45 Čas, poročila, radiojazz. Ponedeljek, 19. marca: 7.45 Naše planine in planšarstvo (ing. Pirc Allonz) 8.15 Poročila 8.30 Obrniško predavanje (Rebek Jos.) 9.00 Orgelski koncert (Blaž Arnič) 9.30 Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik) 10.00 Prenos cerkv. glasbe iz stolnice 11.00 Obrniško predavanje (Ivan Mihelič). 11.15 Slov.

se cenjeno občinstvo vabi, da si ga ogleda v čim večjem številu.

ASK Primorje-lahkoatletika sekcija. Danes, nedeljo, točno ob 16.30 na igrišču obvezen cross-country trening. Vsi Ljubljancani, Ives, Sreče sigurno.

Ponedeljek ob 11 dopoldne v tajništvu, nebotičnik IV. nadst., sestanek za Sosiča, Žoržo A., Raič D. in M., Putinjo, ing. Baltič, Puc Igor, Cerar Vl., Skušek.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Pri današnjem gozdnem teku startajo: Omanova, Darinka, Vida, Slaparjeva, Zajec I in II, Anči, Angelca, Silva, Joža. Vse navedene morajo biti v drsalniški garderobi točno ob 10.30. Opremo mora prinesiti vsaka s seboj (zelene hlače, bele bluze). Ob 10 morajo biti tam: Elza, Hafnerjeva in Hudales. Zvečer je ob 20.30 na družabnem večeru sestanek vseh sekcijških članic. Privedite s seboj starše. Ob 11.45 je kratek trening za sledeče: Ivica, Hafner, Elza, Nika, Vlasta, Pol-di, Boža, Lidija, Marta. Navedene naj bodo z opremo ob 11.30 v garderobi na nogometnem igrišču.

SK Mladika (nogometna sekcija). Moštvo, ki potuje v Celje, naj si ogleda sestavo v članski knjigi v Evropi. Zbirališče ob 12.15 na glavnem kolodvoru. — Danes v nedeljo igrajo juniorji na igrišču Korotana na Rakovniku. Zbirališče ob 15.30 pred Evropo za sledeče: Kroupa, Srimšek, Bizi, Pere, Aljančič, O. Cvirn, Smerdu, Seagnetti, Eržen, Pečan. Rezerve: Roze, Dežman, Vodnik. Opremo vzemite v nedeljo do 10. V ponedeljek ob 10 igra na našem igrišču B-moštvo z Maršom. Sestava je razvidna na igrišču in v članski knjigi. C-garnitura igra v ponedeljek ob 10 na igrišču Mladike pri Mladinskem domu na Kodeljevem. Opremo vzemite pri oskrbniku v nedeljo. Zberete se pa pred kavarno Evropo ob 8.45: Živanovič, Radman, Dernik, Gogala, Černač, Cvirn, Smerdu, Rih-ter, Roaček, Aljančič, Primožič. Rezerve: Pere, Vodnik.

SK Mladika igra danes dopoldne ob 10 prijateljsko nogometno tekmo z VSK Triglavski. Na praznik sv. Jožefa pa igra SK Mladika istotako ob 10 dopoldne tekmo z rezervno SK Ilirije. — Obe tekmi se bosta odigrali na igrišču SK Mladike v Mladinskem domu.

KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 3, 5, 7 in 9:

„PESEM ZA TEBE“

Jan Kiepura. — Ob 9 tudi še

„FRANKENSTEIN“

Jutri ob 3, 5, 7 in 9 in v torek ob 5:

„NEKOČ JE ŽIVEL MUZIKUS“

R. A. Roberts, Szöke Szakali, V. de Kowa.

glasba Radio orkester. 12.00 Čas, plošče. 16.00 O napravi umetnih travnikov (ing. Sadar Vinko). 16.30 Mladinski zbor »Trboveljskih slavčkov«. 17.30 Plošče. 20.30 Prenos opere iz Belgrada. V odmoru: Čas in poročila

Torek, 20. marca: 11.00 Šolska ura: Pot

Odgovori na vprašanje:

Kako spraviti ljudi do kruha?

XV.

1. Določitev maksimalnih kakor minimalnih dohodkov vsakemu človeku z ozirom na stan, izobrazbo, krajne razmere.

2. Kdor nima minimalnih dohodkov z ozirom na stan, izobrazbo, družino, ta jih uradno dobi iz izravnalne blagajne.

3. Izravnalna blagajna bi morala biti demokracija, toda uzakonjena ustanova v vsaki občini.

4. V izravnalno blagajno gredo: a) vsi dohodki vsakega občana, ki presegajo maksimalno postavko; b) redni procentualni, vsako leto določeni odstotek od vseh občanov po lestvici: čim večji dohodek, tem večja dajatev.

5. Organizacija izravnalne blagajne bi morala biti enostavna. Demokratično izvoljen odbor treh občanov naj bi vsilil častno službo le eno leto. Dve povrstni leti ne bi mogli biti nikdo izvoljen. Ta odbor bi določal minimalne in maksimalne dohodke za svoje področje in odstotek dajatev za tekoče leto.

6. Dohodke, v skupnem gospodarstvu živečih članov se šteje pod skupen dohodek.

Sklicevanje, da bi se osebna iniciativa s tem onemogočila, po mojem mnenju ne drži. Onemogočili bi se neopraceni dohodki, svet bi bil ustvarjen za vse, ne samo za izvoljene. Vsak bi imel interes, da da svojemu bližnjemu delo in zaslužek, sicer ga mora plačevati brez dela. Ta povezanost bi rodila ono skupnost, ki jo vedno in vedno podurja krščanstvo.

Uveljavil bi se izrek: »Svet za vse bi bil dovolj bogat, ako delil bi z bratom brat.« S. Z.

XVI.

To bolno vprašanje se vedno rešava in o tem so že napisali gore papirja, a mislim, da se vsako, ki o tem piše, boji pogledati resnici v oči. Ta problem mora brezposelna mladina sama pomagati rešiti. Samo pogumno na delo in vztrajno izdržati do cilja. Po mojem mnenju treba, da se napravijo točni sezname vseh, kateri imajo po dve ali več služb. Nadalje napraviti seznam vseh upokojencev, ki imajo poleg lepe penzije še druge, največkrat zelo dobre službe. Treba je tudi spopolniti te

sezname z ženami vseh, kateri zadosti služijo, da bi mogli lepo prehraniti svojo družino brez pomoči žene. Žena je ustvarjena za dom, da uči našo mladino in jo vodi do dobrega.

Takšne ljudi, kateri kradejo s tem najpotrebnejši kruh drugim, je treba brezobzirno zigosati in njihova imena objaviti. V tem ne smemo poznati sentimentalnosti in ozirov, ker tudi drugi nimajo usmiljenja do vas. Samo treba paziti, da se ne začne neresnost in denuncianstvo z objavljanjem netočnih podatkov.

Ne smete upati v nobeno državno podporo. Protekcija, katere cvete in se je že v toliki meri razpasla, da mora človeka biti sram že samo, ako na to pomisli, se mora izkoreniniti iz našega družabnega življenja. Apelirati na socialni čut je absurdno.

Kriza je svetovna, a mi imamo svojo specifično krizo, katere je ozdravljiva. Trajala bo pri nas vse dolge, dokler bo razlika med cenami kmetijskih produktov in industrijskimi tako velika kakor je sedaj. Zato treba delati na to, da pridemo na stanje predvojne in pravičnega razmerja. Dokler bo naš kmet moral dati za en klobuk 100 kilogramov pšenice, bo kriza trajala. In dokler bo moral naš kmet prodati kravo, da si kupi obleko, bo brezposelnost tu. Samo tu je jedro zla, katero se mora izkoreniniti. V narodni skupščini je govornik statistično pokazal to zlo s številkami. Ako vzamemo ceno življenjskih in industrijskih pridelkov pred vojno s 100, vidimo, da so kmetijski produkti padli danes na 30, medtem ko so vsi industrijski proizvodi zrasli na 300. To so ogromne razlike, katere treba izenačiti. Ko bodo te razlike zvrnane, bo prenehala tudi kriza in s tem brezposelnost in beda. Na to je treba delati in na to mora biti usmerjena naša gospodarska politika.

Treba samo pogledati bilanco naše industrije! Koliko davka plačajo te v razmerju s kmetom? Pa se bo videlo, kakšna krivica se godi.

Tudi treba prekontrolirati vse pogodbe tujcev, delavcev in uradnikov, v tako zvani naši nacionalni industriji, ki je samo v toliko naša, da sedi v upravnem svetu kak Jugoslovane, ki potem s svojo osebo in imenom krije in intervenira za to »naše« podjetje. So žalostni pojavi ali resnični. Mi

HOTEL ŠTRUKELJ LJUBLJANA

Z najmodernejšim komfortom opremljene sobe od 26 dinarjev naprej.

Prvovrstna restavracija opoldanski menu 12 Din večerni menu 10 Din

Škofia Loka

Plat zvona sredi četrtkovne noči, — gasilska tromba po glavnem trgu, — rdeč odsev na cerkvenih zidovih na Hribcu, vse to je govorilo, da mora biti ogenj v bližini. Vse je šlo v smeri Stare Loke. Pa se naprej je kazal pot rdeči žar. Gorelo je na Terneku. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Čudno pa je, da je v kratkem času bilo v loški okolici že troje požarov!

Hvalevredna je poteza, da prireja poučna predavanja za slučaj sovražnega napada s plini. Za obrambo proti strupenim plinom bo tudi danes ob pol 10 v Društvenem domu tozadevno predavanje, katerega ne zamudite!

Pišce

Smrti kosi. Tužno so odjeknili zvonovi 14. t. m. po vinskih hribečkih piščekoga kota in oznanjali, da je nehalo biti blago srce gospe Terezije Vimpolšek-Gerec-Ivanjšek. Bila je rojena 1878, leta v Artičah na Ivanjškovem domu, odkoder jo je pozneje odpeljal kot gospodinjico za dolgo vrsto let na svoj dom v Pišce št. 77 g. Franc Gerec, trgovec in posestnik. Ker jima Bog ni dal otrok, so jima bili otroci revni in potrebni. Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze! To je bilo vodilo blage gospe. Bila pa je tudi dobrotnica naše župne cerkve in dekleške Marijine družbe ter vsega dobrega. Grenko kapljo na potu njenega življenja ji je vtila v kupo smrti, ko ji je pred leti ugrabila draga soproga. Ker je bilo breme trgovine in posestva pretežko za njene rame, si je pred 6. leti izbrala za spremljevalca na potu življenja g. Franca Vimpolška iz Brežic. V grob smo položili dobro in blago gospo ob obilni udeležbi ljudstva. Pogreba se je udeležila tudi Marijina družba z zastavo. Ob grobu pa se je od rajne poslovil č. g. župnik, a pevci so ji zapeli ganljivo žalostinko. Spavaj mirno blaga duša, preostalih naše iskreno sožalje!

ZAHVALA

Ob priliki smrti soproge, oz. mame, gospe

HANI DIEHL

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja, da ne utegnemo vsakemu poedincu izreči svoje zahvale. Vsem prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sočutje in spremili blago pokojnico na poslednji poti, darovalcem krasnih vencev in cvetja naša najglobljeja zahvala! Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini za tolažbo pokojnice med težko boleznijo ter požrtvovalnemu trudu gg. zdravnikov in čč. sester.

V Celju, marca 1934.

RODBINA ROB. DIEHLOVA

Če si kupec za kolo, kupi le novo

„PUCH“ chromirano kolo

ki ti ne rjavi in imel ga boš 10 do 20 let!

Dobiš ga le pri trvdki

IGN. VOK - Ljubljana

Tavčarjeva ulica

ali v podružnicah v Kranju in v Novem mestu

ZAHVALA. Za premnože dokaze iskrenega sočuvstvovanja ob prerani smrti našega ljubljanskega brata, gospoda

NIKOLAJA THEUERSCHUH

trgovca in posestnika

se vsem najtopleje zahvalujemo. Prav posebno zahvalo smo pa dolžni veleč. gosp. župniku Vovku in vsej ostali čč. duhovščini, gospodu zdravniku dr. P. Pancetu, kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem draga nam pokojnika za tako številno udeležbo pri pogrebu. Bog povrni vsem!

V Trzinu, dne 17. marca 1934.

ZALUJOČI OSTALI

VELIKO IZBIRO

NOGAVIC

in ROKAVIC

po najnižjih cenah priporoča

OSVALD DOBEIC

Ljubljana :: Pred škofijo 15

Galanterija in kratko blago

Na debelo! Na drobno!

Posojilnica v Vojniku javlja vsem svojim članom in poslovnim prijateljem, da je 16. t. m. dopoldne, po daljši mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, zaspal v Gospodu njen skozi 34 let vzorni član načelstva, gospod

Prekoršek Ivan

posestnik v Višnji vasi pri Vojniku

v starosti 65 let. Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo, dne 18. marca t. l. ob 2 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Novi cerkvi pri Vojniku.

Vzornega člana načelstva ohranimo v trajnem spominu.

Vojnik, dne 16. marca 1934.

Načelstvo in nadzorstvo.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posojilnikov z vsem svojim premoženjem.

ZAHVALA. Za vsa pismena in ustmena sožalja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta itd., gospoda

MIHAELA LAHA

veleposesnika gradu Malavas

se tem potem vsem najiskreneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo pa dolžni našim dragim bivšim sosedom iz Nasovč, Komenske fare, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba ter vsem onim, ki so spremili draga nam rajnika na njegovi zadnji poti. Vsem naša topla zahvala in Bog plačaj!

Malavas-Dobrič, Ljubljana, Maribor, dne 18. marca 1934.

ZALUJOČI OSTALI

Mnogo jih je,

ki žele dobiti v svoj kraj konzumno zadrugo in postati njeni člani in odjemalci.

Ti pa imaš tako zadrugo v svoji bližini, pa ne znaš ceniti njene vrednosti in pomena za tebe in vse konzumente! — Popravi to in pristopi k

I. delavskemu konzumnemu društvu v Ljubljani.

Ludvik Ganghofer:

43

Samostanski lovec

A zdaj se je iznenada prestrašila in pristihnila — v grmovju je zašumelo — z lahkim vzrekom se je potopila v vodo, da ji je samo še glava kukala iz nje, obdana od plavajočih las kakor od temnega senčnega kroga. V grmju je utihnilo — ne, spet je zašumelo, prav nalahno, prihajalo je vedno bliže — Gitka se je tresla od strahu in mraza in se ni upala premakniti; v goščavi je videla premikati se konce vej, nekaj sivga se je plazilo tam sem in tja — zdaj se je vejeveje razdelilo in počasi je stopil na plan jelenček, ki ga je bližnji večer izvalil z ležišča.

Ko je žival gledala v vodo, je začudeno obstala, kajti na mestu, kjer je bil sedaj tolmun, je bila par noči prej še lepa paša. Plaho, s stegnjenim vratom, je prišla žival bliže, previdno tipaje je stopila v vodo, obračala glavo sem in tja in vsa začudena uprla sedaj eno, sedaj drugo oko v svojo podobo v vodi. Vse to je bilo tako smešno, da se je Gitka, ki se je držala doslej ko miška tiho, morala zasmejeti. Divjačina je sunkoma dvignila glavo in je zapazila beli obrazek z velikimi svetlimi očmi; nejevoljno je udarila z nogama ob tla, kajti nenavadna vodna evetlica s tisoč črnimi, plavajočimi svetlimi nitkami in s srebrnobelim iz jezera svetlikajočim se stebrom se ji menda ni zdela povsem v redu zadeva. Tedaj je Gitka naglo šinila kvišku. »Brrr!« je rekla, »skropeč vodo z obema rokama — in v divjem zagonu je planila prestrašena žival nazaj v goščo, da je zašumelo liste in se lomile veje.

»Prestrašila si me ti, prestrašila sem te jaz,« se je posmejala Gitka; pa je komaj spravila besede iz sebe, tako je drgetala. Urno je otrešla lase,

ožela vodo iz pramenov in smuknila nazaj v grmovje.

Trenotek — in prikazala se je v modrem krilu in črni jopici, v vsej tisti opravi, v kateri je bila na veliki četrtki zbudila negavo čudenje gospoda Schlutemanna; lase si je pustila razpletene, da bi se posušili na poti domov in na njenem temenu se je kot ljubeč okras vil dehteči venec vijolic. Stopila je na breg, privila krilce tesno ob kolena in se nagnila naprej; resno si je ogledala svojo podobo v vodi, potem se je nekoliko nasmešnila — pa je takoj spet zmajala z glavo in vzdihnila: »Tako zala ko Ceneja pa še vedno nisem.«

Počasi je stopala po Pešeni dragi vkreber in iskala poti. V zabajajočem solneu so se ji posušili lasje in se razpustili. Ko je prišla na stezo in je pogledala po dragi, ji je zastala noga. Mar ne sedi tamle, ob vznožju skale, pater Dezert? Vendar druga pot ni vodila k kočam — morala je mimo njega. Toda čemu le ji je bilo tako tesno pred tem menihom? Nič mu ni storila žalega in ni vzroka, da bi se ga bala. Res ji je Hajmo svetoval »Pojdi črnemu s potilec — a sedaj ni imela iti kod drugod.

Mirno je šla dalje. Ko se je spustila v neko jamasto globel, ji je pater izginil izpred oči. Pater Dezert že ni opazil dekleta. Strmel je — kakor je rekla Gitka gospodu Henriku — spet na znotraj. Sedel je na nizkem kamnu in naslanjal glavo na roko, uprto na bližnjo skalo. Toplo mu je sijalo zahajajoče sonce v blede obraz in okoli tenkih ustnic se mu je utrinjal sanjav smehljaj. Dragi, davno prešle podobne so se mu prepletale pred dušo. Bila je pomlad in boječe je začelo na drevju poganjati liste. Med drevjem so se oglašali lovski psi, rogovi so peli in odmevali so nagli udarci koplji. »Heja, ga že imajo!« In vsem na čelu dirja Dietwald na penečem se konju in že odpenja jer-

men, s katerim je privezano kratko kopje, »pero«, narahlo na njegovo roko. Na majhni jasi so psi medveda zgrabili, ko klesal mu visijo na ušesih. Dietwald se požene s konja, ostro zabode — medved je dobil svoj »ulovek« in se stegnil mrtev pod pse. In potem domov skozi gozd med smehom in kramljanjem. S stolpnih zobcev njegovega gradu plapola bela zastava, znaneč radostno vest. Požene konja, zdaj je na dvorišču, v dolgih skokih pušča stopnice za sabo — pri vratih ženskih sob stopijo preden dekle in mu prinese nasproti dekletce, ki mu ga je daroval Bog, v tem ko je on lovil medveda. Ah, Gospod, kak črviček! Še obrazka nima! Samo oči! In gleda z njimi svet okoli sebe, kamor ga je zaneslo, tako zvedavo, tako začudeno! Kamor da si upa dotakniti se neznatne stvarce, ker se boji, da se mu ne bi razdrobila v rokah. Pa je bil njegov dečko že iz tršega lesa: križal je po mlad jastreb, brcal z nožicami, bil z malima rokama okoli sebe, da se je stiskati in poljubovati.

»Dietwald!« Ah, kako medlo je zvenel ta glas. Izročil je dekletce deklam in stopil po prstih v temno izbo, kjer se je iz kota odražala bela posteljnina. Stopi bliže, njegove oči se še ne znajdejo dobro, vendar majhna, mehka roka seže po njegovi. »Judita!« zašepče v blaženem veselju in obispa drhtečo ročico z vročimi poljubi. Ko se ozre kvišku, se mu smehlja nasproti mlada žena: od slabosti ne more dvigniti glave, počiva na črnem vzglavju — vendar ne, saj so le razpuščeni lasje, ki so obkrožili njena lica kakor črna svila.

Sama mora molčati in on ne sme govoriti z njo; toda ob njeni postelji sme sedeti in njeno roko objemati s svojo dlanjo in sanjajoč spet uživati vse veselje, ki ga je bil deležen s to premlilo ženo. Zagledal jo je bil prvič, ko je s kraljem Ludvikom stopil v possauski škofjski

dvorec; pri turnirju je zlahka metal svoje nasprotnike na pesek; lepe oči, ki so gledale nanj z vseh oken, ga niso motile; saj mu je gorelo srce samo v veselju za bojno igro; toda ko mu je gospa Irngarda, škofova sestra, izročila turnirsko pohvalo, je videl ob ponosni ženi sedeti dekletce, skoro še otroka, z nežno oblikovanim obrazom, globokih tajnostnih oči, čelo in lica gosto obrobjena od črnih kodrov. Srečala sta se z očmi, lahno je zardele in povesila trepalnice. »No, gospod grof, kaj se obotavljate?« se je nasmešnila gospa Irngarda. »Zasluzili ste pohvalo!« Dietwald je pripognil koleno in si je dal položiti vene okoli čela. Toda, ko je odstopil, je pomignil škofljenu višjemu duhovniku. »Kdo je ta ljubki otrok?« »Gospe Irngarde hčerka Judita, njen oče je gospod na Ortenburgu...« Pri nizi se je znašel Dietwald na Juditini strani. Trije majniški dnevi so nato prešli, v žarki solnčni svetlobi in evetni vonjavi prve mlade ljubezni, ko se oba hrepeneče iščeta, se boječe najmeta, ko blaženo šepetaje jecljata in vedno znova premočneta, ko si sladko vse priznata s smelinimi pogledi. In ko se je gospa Irngarda poslavljala in sta Dietwald in Judita nima stala pred njo, je rekla smehljajoča se mati: »Do Ortenburgu nimate daleč, grof, pokažite se vendar tudi pri nas, preden odide Ludvik spet domov v svojo Pfalz!«

Cel dan se je upiral Dietwald svojemu hrepenenju, potem je zasedel konja. Čez svetne livade je držala pot in skozi mladozeleneči gozd. Na gričku se je dvigal ponosni grad, njemu ob vznožju je počivala vasica. Tam so svirale piščali in odmevali vriskajoči glasovi. »Majniški ples imajo,« je povedal kmet, ki je prišel po poti, »in grajski so tudi poleg in lepa grajska gospodična pleše z vsakim poštenim fantom, oblečena je po kmečkote

(Dalje.)

Za dobro velikonočno pecivo

jamčijo izdelki Dr. Oetkerja

Velika noč je pred vrati!

Vabimo Vas,
da si ogledate
naše **NOVOSTI**
krasne obleke in plašče

Trgovski dom Maribor
Aleksandrova cesta 25

SANATORIUM EMONA
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Telef. 3623
Dr. Franc Derganc, kirurg. šef-primarij v. p.

Novo otvorjena
konfekcija
za dame in deklice
Sv. Petra c. 8

Prvovrstna izbrana vina

leto 32 in 33
lasten pridelek
se ceno proda.

JOS. FLICK, Fram pri Mariboru.

Za spomlad so došli novi damski klobuki

M. JAHN, modistinja
Maribor - Štolna ulica 2

Prenavlja, popravlja in olepša stare hitro in poceni

Zemljo lahko predelate v zlato,
ako sejele že več kot 60 let preizkušena
Mauthnerjeva semena

Obrnite se na trdko
Mauthner Edmund iug. a. d.
za proizvodnjo in trgovino semena, **Novi Sad**
ali na našega najbližnjega komisijonarja

Stanovanjska oprema
KAROL PREIS
Maribor, Gosposka 36
palača banovinske hranilnice

Preproge, linoleji, zavese, blago za zavese
blago za pohištvo, odeje, prevleke za postelje,
posteljno perje in gosje perje, tapetništvo
železno pohištvo in iz medi.
Reducirane cene. Cenik se pošilja brezplačno

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za „Slovenca“, „Domo-
liuba“ in „Bogoluba“, naročate inserate in dobite
razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj
do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne.

„FITONIN“

zdravilo za
stare zapuščene rane
na nogah (ulcus cruris).
Po naših zdravnikih in
zdravstvenih institucijah
je dokazano, da

zanestiivo in sigurno
zaceili tudi na sta-
rejšie kronične rane.

Steklenica 20 Din v le-
karnah. Po poštnem po-
vzetju 2 steklenici 50 Din

Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno
Fitonin dr. z o. z. Zagreb i 78.
Reg. pod Sp. br. 1281 oti 28. VII. 1933

RADIO

ZA VSAK ŽEP

RADIO STARKEL, MARIBOR
Trg Svobode 6

Gorenjski
SEMENSKI KROMPIR „ROŽNIK“
najrodovitnejši in popolnoma zdrav dobavlja
KMETIJSKA OKRAJNA ZADRUGA KRANI.

VELIKA ZALOGA

klavirjev, glasovirjev in pianinov
svetovnoznanih znamk Ehrbar,
Stingl, Förstner itd.

T. Bäuerle
Maribor, Gosposka ulica 56

Izvršuje vsakovrstna popravila,
uglašuje in tudi posojuje.

Se priporoča!

Pozor!

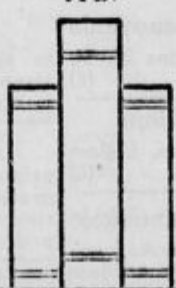
Pohištvo vsakovrstno in kuhinjsko opremo

od priproste do najfinejše domače ročne
izdelave si nabavite po zelo ugodnih
cenah vsled inventurne odprodaje radi
pomanjkanja prostorov pri

Produktivni zadrugi mizarskih
moistrov r. z. z. o. z.
Maribor, Aleksandrova cesta 28

Brezobvezni ogled, prepričajte se!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

NAJBOLJŠI ČEVELJ SEDANJOSTI!

ORIGINAL GOODYEAR WELT
PeKo
BEST QUALITY

ORIGINAL
GOODYEAR WELT

ČEVLJI SE IZDELUJEJO NA AMERIKANSKIH STROJIH IN JE IZDELAVA
V VSEH DRŽAVAH PATENTIRANA IN ZAKONITO ZAŠČITENA!

POMNI! V JUGOSLAVIJI SME IZDELOVATI PRISTNE
GOODYEAR ČEVLJE SAMO
PRVA DOMAČA TVORNICA ČEVLJEV

PREDNOST TEGA ČEVLJA:

VSE SIVANO, BREZ ŽEBLIČKOV, ZATO JE ČEVELJ
LAHEK
ELASTIČEN
HIGIJSKI
TRPEŽEN

ŽE SAMA IZDELAVA ZAHTEVA PRVOVRSTNO USNJE IN SOLIDNI PO
MOŽNI MATERIJAL.

ORIGINALNI GOODYEAR CEVELJ JE VISOKOKAKOVOSTNI IZDELEK!

KDOR HOČE RES VARČEVATI, KUPIJE LE KVALITETNO BLAGO!

NE DAJTE SE VARATI OD MANJVREDNIH POSNETKOV IN NADO-
MESTKOV TER IZRECNO

PRI NAKUPU PAZITE NA NAŠ TOVARNIŠKI ŽIG

ORIGINAL GOODYEAR WELT
PeKo
BEST QUALITY

V VSEH NAŠIH PRODAJALNAH ŠIROM DRŽAVE
DOBITE VEDNO BOGATO IZBIRO ORIGINALNIH
GOODYEAR IN OSTALIH VRST ČEVLJEV V NAJ-
OKUSNEJŠIH VZORCIH ZADNJE MODE!

POZOR! OGROMNO ZNIŽANJE CEN
DO VELIKE NOČI!
IZRABITE IZREDNO PRILIKO!

Bluze, otroške plašče

ter vse vrste oblek od najcenejše do naj-
finejše izdelave v modnih pastelnih barvah
dobite pri znani tordki

BELINAR & VELEDIČ

sedaj tudi Šelenburgova ulica šte. 6
poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vsa
druga naročila

KRUH TURIST

Glavna zaloge:

FEIERTAG

Betnavska 43

Telefon

2824

Podružnice:

NOVA VAS

trgovina Skaza

prej Sirk,

Glavni trg

in ul. X.

oktobra 5

Črni kruh iz rži je zelo tečen, ostane 8—10
dni v največji vročini popolnoma svež in zdrav

ZA SPOMLAD!

Obleke, površnike, modne potrebščine,
vseh vrst manufakture in perilo iz last-
ne tovarne »Triglav« si nabavite
po konkurenčnih cenah v trgovinah

JOS. OLUP - LJUBLJANA

Trgovski prostori: Stari trg 2 — Pod Tranšo 1 — Kolodvorska ulica 8

Obleke in perilo izvršuje tudi po
meri v najnovejših fazonah in naj-
nižjih cenah. Čast duhovščini pripo-
ročam prvovrstno blago za talarje.

Inserirajte v „Slovencu“!

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Bogata izbira Vel. nočnih daril po znatno znižanih cenah pri staroznani trdki

F. M. Schmitt
Ljubljana

Pred Škofijo št. 2 — Lingarjeva ulica št. 4
Točna postrežba! Solidne cene!

Tudi Vaš obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 1-5
Pralnica — Svetlolokalnica

Priveditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (h)

Jožice in Jožetil

Danes zvečer vsi k Seštic na dobro kapljico — pa tudi Pepce in Pepčki na veselo svidenje! (r)

Vajenci

Vajenec

se sprejme za trgovino, najrajši z meščansko šolo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2868. (v)

Vajenca

sprejme takoj kleparska delavnica Anton Fux — Gosposvetska 16. (v)

Vajenca

za soboslikarsko in plesarsko obrt takoj sprejem. Oskrba v hiši. Ivan Homar, Novi trg 34, Kamnik. (v)

Kmečki fant

želi mesta ključavničarskega ali mehaničnega vajenca za takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2955. (v)

Vajenko

takoj sprejem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Ugodno« št. 3119. (v)

Službe iščejo

Mesto hišnice

išče samska ženska v Ljubljani. Pomagala bi tudi na vrtu in pri pranju. Zna šivati perilo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3066. (a)

Potnik

dobro upeljan pri trgovcih, s trgovsko izobrazbo in dobri referencami — išče s 1. aprilom stalno mesto. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 2995. (a)

Prodajalka

pridna in vsestransko zanesljiva, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu in zna nekoliko šivati, želi menjati mesto. Naslov v upravi »Slovenca« 2983. (a)

1000 Din

dam nagrade onemu, ki mi preskrbi službo sluga ali kaj sličnega. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nagrada« št. 2949. (a)

Dekle

mlada, vajena trgovine z mešč. stroko, šivanja in več hišnih del, pridna, poštena — želi službo pri krščanski družini na Gorenjskem. — Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 2954. (a)

Službo služe

ali slično išče 30 let star samski. Govori slov., nem., srbohrv. in italij. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Beda« št. 2954. (a)

Oženjen par

z 1 otrokom, starim 7 let, išče službo majerja, hlapca, vinčarja ali za poljsko delo. Jožef Bergles, Drešinja vas, p. Petrovče.

16—17 letnega fanta

vajenega živine, sprejem takoj. Anžič, Dobrunje 57, p. Sp. Hrušica. (b)

Dekle

14 let stara, se sprejme k otroku. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3062. (b)

Služkinja

dobi službo na kmetiji v okolici Ljubljane. Znati mora vsa kmečka dela. Prednost: poštenost in marljivost. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3042. (b)

Kravarja in dekle

za vsa poljska dela — iščem Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3034. (b)

Mlad trgovec

ki želi povečati svojo dobrodušno trgovino na deželi, sprejme takoj poštenega pomočnika ali učenca z 10—15.000 Din kavicje v gotovini. Natančne ponudbe in poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Stalna služba v Prlekiji« 2978. (b)

Zastopnika inkasanta

za Maribor in okolico — sprejme KARITAS. Maribor, Orožnova ulica 8. Predstaviti se osebno med 3. in 4. uro popoldne. (b)

Krojašk. pomočnika

za boljše delo takoj sprejem. Furlan Josip, krojač-organist — Hoče pri Mariboru. (b)

Pomladanski plašči

zadnje mode — elegantni že od Din 190.— naprej

le pri **DRAGO GORUP & Co., Ljubljana.**

Miklošičeva cesta 16/Brvo nadstropje

Službodobe

Trgovski pomočnik

mlad, začetnik, izurjen v trgovini z mešanim blagom, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe pošiljati na upravo »Slovenca« pod »Priden« št. 2896. (b)

Službo dobi

vojaščinu prost ključavničar, ki je obenem sofer, ki bi lahko nadomestoval dobrega pomočnika ali soferja. Ponudbe pod značko »Trezen« št. 2864. (b)

Prvovrstna šivilja

se išče za moško perilo tudi po meri — proti dobri plači. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2940. (b)

Portirja

odn. nočnega čuvalja, starega 40 let, poročene, išče za stalno tovarna na Štajerskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Energičen« št. 3071. (b)

Starejša prodajalka

špecerijske stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, se sprejme za trgovino blizu Ljubljane. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Delovna« št. 3065. b

Krojač

vajen konfekcijskega dela, dobi delo na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3105. (b)

Zastopnik

ki želi obiskuje privatne in prima stranke z blagom, ki se oblačila na deželi, in ki bi hotel prevzeti majhno kolekcijo samoboljših ženskih in moških štof, se išče. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dobro postranski zaslužek« št. 3031. (b)

Logar

se sprejme za bregovito gozdno posestvo v Slavoniji. Nastop po dogovoru. Reflektanti z letnimi spričevili naj stavi svoje ponudbe z navodno zahtevkov na Publicitas, Zagreb, pod št. 36.894. (b)

Služkinjo

resno, delavno, tiho, z znanjem preproste kuhe — sprejme 3 članska uradniška družina na Štajerskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Samo stalno« št. 3078. (b)

Uradnik lesne stroke

se sprejme v mestu na Gorenjskem. Želi se znanje nemškega in italijanskega jezika. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Priden in pošten« št. 3120. (b)

Zaslužek

Brezposelnim

delavoljnim, obeh spolov, iz vseh poklicev, nudim do 4000 Din mesečnega zaslužka s prodajo dobrega predmeta. — Ponudbe nasloviti: Premelj Gvido, Šoštanj. (z)

Pouk

Kako postaneš sofer?

Ako se vpišes v J. Čehovo šolo na Tyrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stonj. (u)

Denar

Hranilne knjižice in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov jemljemo do preklica zopet v račun A & E. Skaberne. Ljubljana (r)

Kmetje - dolžniki!

Pri ureditvi Vaših dolgov ste ali boste naleteli na razne ovire, vkljub temu, da ste zaščiteni. — Obracajte se za pomoč vselej na »Zaščito«, edino zadrugo te vrste v Sloveniji, ki na zadrugi podlagi urejuje za svoje člane tudi vse po uredbi o zaščiti kmeta. »Zaščita«, reg. zavezo z omejo, razpisno — Ljubljana, Masarykova 14/II.

Semena vsakovrstna, kakor: travna, deteljna, zelenja in cvetlična, posebno pa za peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti. Vam priporočam v nakup staroznana trdka

M. Berdajs, Maribor

Telefon 23-51 (interurban)
Ustanovljeno 1869 — Ceniki na razpolago

Kredit

kratkoročni, do 100.000 dinarjev, dam proti prvovrstnemu jamstvu. Ponudbe na Aloma Company, d. z o. z. Ljubljana, pod »1934«. (d)

Družabnico

starejšo žensko, sprejme dobičkanosno podjetje na deželi. Potreben kapital par tisoč Din. Naslov v upravi pod št. 2866. (d)

Vsem dolžnikom!

Za Vas posluje »Zaščita«, reg. zadruga z omejo, Ljubljana, Masarykova 14/II. Zaupajte Vaše težave, poverite ureditvi Vaših obveznosti zadrugi, ki je v nešteti slučajih posredovala med upniki in dolžniki z dokazanimi in odličnimi uspehi. (b)

Do 150.000 Din

posojila iščem za izplačilo dedičem. Nudim knjižbo na prvo mesto in lepe obresti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3089. (d)

Zahvala

Podpisana M. Cvirnova, posestnica v Kamniku, se najpričnejše zahvaljuje ravnanju meščanske korporacije v Kamniku, bivšemu dvornemu svetniku g. Vidicu, ter ministru-senatorju g. Hribarju, bivšemu županu ljubljanskemu — za uspešno posredovanje pri Mestni hranilnici ljubljanski. — Marija Cvirna. (o)

Dijaki

Dva dijaka

se sprejmeta za prihodnje šolsko leto po solidni ceni na stanovanje in hranilo. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 2922. (n)

Stanovanja

ISCEJO:

Enosobno stanovanje z nekaj vrta, se poci odda v lepem kraju Gorenjske; pripravno zlasti za upokojenca. Natančno se izve Franketova št. 4, Bežigrad. (c)

ODDAJO:

Štirisobno stanovanje z vsem komfortom — po ugodni ceni oddam. Streliška 22. (e)

Sobo, kuhinjo

in pritlikline oddam za maj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3068. (e)

Brezplač. stanovanje

v lepem kraju krške ravnine dobi upokojenec ali upokojenka. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3054. (e)

Lokal

opremljen za špecerijsko stroko, se ugodno odda, eventualno tudi z enosobnim stanovanjem. Točka dobra. Verovškova 56. (e)

Prima velikonočne gnjati (šunke)

zavita pleča, kakor tudi vsakovrstno prekajeno meso po nizkih cenah nudi

ANTON TAVČAR

Maribor, Jurčičeva ul. 3

Enosobno stanovanje

se odda. Gameljne 36, St. Vid. (e)

Sobo-kuhinja

oddam z aprilom. Ciglerjeva 35, Moste. (e)

Dvosobno stanovanje

poslikano, elektrika, nova tla, oddam z aprilom ali majem. Cerkvena ul. št. 21. (e)

Stavbna parcela

693 m², v Celju, ugodno naprodaj. Električna in vodovod na parceli. Zelo lepa lega. Informacije: Celje, Gajeva ulica št. 11, Franjo Stupar. (e)

Dvosobno stanovanje

blizu cerkve sv. Petra ali Srca Jezusovega, iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sama« št. 2939. (e)

Dvosobno stanovanje

oddam za april. Vprašati Vodovodna 26. (e)

Prazno sobo

parketirano, po nizki ceni oddam. Staretova 31, Trnovo. (s)

Soba z 2 posteljama

oddam po nizki ceni v Zg. Šiški, »Pri Kamenici« mizi. (s)

Solčno stanovanje

treh sob, z lepim vrtom, se odda v Vojniku. Naslov v podružnici »Slovenca« Celje. (e)

Oddam sobo

za 1. april in dvosobno ali trisobno stanovanje za maj. Podmilščakova 27 — Bežigrad. (p)

Lepo sobo

s posebnim vhodom, v vili, oddam gospodu ali gospodični. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2796. (s)

Majhno sobico

zračno, s posebnim vhodom, oddam mirni gospodični. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3087. (s)

Oddajo se sobe

v najem. — Poizve se v St. Vidu nad Ljubljano št. 96., nasproti pošte. (s)

Vnajem

Lokal v Kranju

na najprometnejši točki, pripraven za pisarno ali obrt, takoj oddam. Delikatesa Terčan. (n)

Trgovino

z mešanim blagom — na prometni točki Ljubljane, brez konkurence, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2848. (n)

V najem se odda

lep travnik za košnjo v Mestnem logu. Poizve se Mirje 6. (n)

V najem se da

ali prodaja večja trgovina na zelo prometnem kraju. Kdor razpolaga s potrebnim kapitalom, ga v to trgovino naloži najugodnejše, ker so podani vsi pogoji za trgovino na debelo, zlasti z mlinskimi pridelki. — Proda se tudi posestvo, pribl. 7 oralov, ležeče ob prometni cesti. Več se izve pri upravi lista pod št. 4036. (e)

Lokal

opremljen za špecerijsko stroko, se ugodno odda, eventualno tudi z enosobnim stanovanjem. Točka dobra. Verovškova 56. (e)

Lokal

opremljen za špecerijsko stroko, se ugodno odda, eventualno tudi z enosobnim stanovanjem. Točka dobra. Verovškova 56. (e)

S Slamičevo

velikonočno šunko

boste prav gotovo zadovoljni. V restavraciji so še vedno najizbranejša vina in vedno sveže pripravljena jedila. Cene zelo zmjerne.

Večstanovanjsko hišo

v Ljubljani zamenjam za hišo v Kranju ali Kamniku. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vrednost 320.000—3102. (p)

Vogalno hišo

enonadstropno, pet sob, dva kabineta, veranda zaprta, elektrika, vodovod, plin, pritlikline, ograjen vrt, severovzhodna periferija, prodam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »230/u« 3103. (p)

Enodružinska hiša

sredi Maribora, se poci prodaja. Cervek, Taborška ulica 11. (p)

Naprodaj

dva orala njeve in travnika pri Pesnici, ob glavni cesti. Gupileitner, Delavska 19, Maribor. (p)

Hiša

z velikim vrtom in gospodarskim poslopjem, na lepi razgledni točki, blizu šole na Pobrežju, se takoj poci prodaja. Šolska ul. št. 10, Pobrežje, Maribor. (p)

Tridružinska hiša

naprodaj v Rožni dolini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3107. (p)

Parcelo

3000 m², v Stožicah, lepa lega, poci prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3104. (p)

Mlin pri Mariboru

božata okolica, stalna voda, zelo aktivno podjetje, zaradi starosti naprodaj. Ponudbe pod »Lepa bodočnost« št. 2826 na upravo »Slovenca«.

3 krasne parcele

ob Dunajski cesti proti Ježici — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2993. (p)

Naprodaj parcelo

in stara zidna opeka — v bližini sv. Jožefa v Ljubljani — na knjižice. Poizve se: Domobrnska 23/II. (p)

Trgovska hiša

v fari ob državni cesti, na prometnem kraju, vpečljiva, takoj naprodaj z zalogo in inventarjem. Za vse skupaj potrebno ca. 100.000 Din. Informacije daje Grims, trgovec, Stara cerkev pri Kočevju. p

Parcela

na Tyrševi cesti naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 2958. (p)

Travnik

tudi kot stavbna parcela, ob Tržaški cesti — naprodaj. Pleško Fr., Kozarje št. 34. (p)

Štiristanovanjska hiša

naprodaj. Električna, vodovod in vrt. Več se izve Primskovo št. 112 pri Kranju. (p)

Hišico

z dvema sobama, njiva blizu kolodvora, prodam na obroko. Pismene ponud

Kmetstvo posestvo

v kočevskem okraju za rejo 16—20 glav živine, z lepim sadonosnikom, rodovitna zemlja, gozdovi itd., se prodaja tudi za knjižice solidnega zavoda. — Ponudbe pod šifro »G. M. 3008«.

Poceni naproday

zaradi smrtnega slučaja: Enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem, ca. 22 johov posestva in gozda ob glavni cesti pri Rajhenburgu in enodružinska hišica z gozdom parcelo in malim posestvom v Rajhenburgu. Informacije daje M. Presker, Rajhenburg. (p)

Kupim hišico

s sadnim vrtom, v bližini kolodvora. Lastnik lahko stanovanje obdrži. Ponudbe s ceno na upr. »Slov.« pod »Solčna lega« 2947.

Posestvo

z njivami, gozdi, seno, prodam. — Simon Kunčič, Bohinjska Bela 27. Cena po dogovoru. (p)

Posestvo

najraje na Dolenjskem — vzajem v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2950. (p)

Hišico

dvostanovanjsko, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2942. (p)

Enonadstropna hiša

z vrtom, ob Zaloški cesti, se prodaja. Ponudbe z navedbo naslova na upravo »Slov.« pod »Prezvez hišice« št. 2927. (p)

Posestvo

v Kozarjih - naproday. — Stanko Zdešar, Kozarje št. 39 pri Viču. (p)

Denar

najboljše naložite, če kupite novo hišo, masivno zgrajeno, več stanovanj, tik mesta, donos 8%. — Informacije daje: Rustja, Celje, Dečkov trg. (p)

Hišo

z velikim vrtom prodam do 1. aprila blizu postaje Stara cerkev. Cena primerna. Pestl Ivan, Stara cerkev pri Kočevju. (p)

Parcele

prodam. Naslov: Sv. Petra cesta št. 46. (p)

Parcelo (2 ha)

(gozd in njiva) - ugodno prodaja Drnovšek, Zlebe-Medvode. (p)

Poslovni prostori

lepi, se oddajo. Poizve se v trgovini Erjavec, Wolfova ulica 12. (p)

V Celju

v bližini sv. Jožefa - se prodaja enodružinska vila s 6 sobami. — Ponudbe na podružnico »Sl.« v Celju pod šifro »Solčna« 2975.

Razno**Abonente**

na dobro hrano — obed z juho, mesom in 2 prikuhi 6 Din, mesna večerja 5 Din; pri celodnevem abonentu s kruhom 10.— Din. Gostilna »Pri Kameniti mizi«, Zg. Siska. (r)

Radi opustitve

trgovine oddam koncesijo z mešanim blagom. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ljubljana« 3063. (r)

Radijski naročniki!

Naročajte se na tednik »Radio Ljubljana« ki je neodvisno glasilo poslušalcev naše postaje. »Radio Ljubljana« se že pet let bori le za napredek naše radiofonije! Da se pri naročilu izognete ev. zamenjavi, Vas prosimo, da posebno pazite na naš točni naslov, ki je: Uprava tednika: »Radio Ljubljana«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. (r)

Kako izgledata 2 glavi

pred uporabo pripravite za formiranje nosa »RECTODOR«

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Isti glavi 5 minut porneje po uporabi in postane enostavna uporaba »RECTODOR«. Uporabi v vsaki odločitvi za zdravje. Originalna Schöner Schenke razp. št. 11. »Omnia«, oddelki F. 4, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, pri povzetju Din 12.—

Žaganje

bukovo in jelovo, tovarjeno na vagon, se želi stalno oddajati. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod št. 2783.

Model

za cementne cevi, dobro ohranjen, notranji premer 1 m, za vodnjake, kupi Vanovšek Franc, p. Milinje. (k)

Med

dobre kakovosti kupim večjo količino. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pristen« št. 2959. k

Bukov gozd

kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Gotovina« št. 3079. (k)

Radio**Radio aparat**

z gramofonom moderen, nov, prodam. — V račun vzajem knjižico Ljubljanske Kreditne banke. Ponudbe pod »Priključek« št. 2957 na upravo »Slovenca«.

Philips radio je priznано najboljši!

Dobite ga na male obroke pri: MATIJA VAHTAR, Philips-zastopstvo Novo mesto.

Glasba

Klavirje

pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi naceen. tudi na obroke Ugašena in popravila Muzika. Ljubljana Sv. Petra cesta 40. (g)

Prodano

Hranilne knjižice

in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov jemljemo do preklada zopet v račun. A. & E. Skaberne, Ljubljana. (r)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in naceene trdka Karl Prelog, Ljubljana. Židovska ulica in Stari trg (l)

Telefon 3934. Premog drva, karbopake, nudi Slova, Kolezijska 19. (l)

Prodaj

večjo množico gonilnih jermen raznih širin. Franc Požar, Dravljice 66. (l)

Sladka pesa

za živilo, večja množina, naproday. Vprašati: Gostilna Pirnat, Vič. (l)

Sadna drevesa

visoko in nizkodebelne jablane in hrške, češnje, orešje, višnje, breskve, marelice, agras in ribez, zaščena rodovitnost — dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani — Novi trg 3 — Zahtevajte cenik. (l)

3 panje čebel »A. 2.« prodam: in se tri prazne panje z vso opremo in satovjem. Vrščaj, Rajhenburg. (l)

Pletilni stroj 8 60 skoraj nov, poceni naproday. Parzer, Ljubljana, Trnovski pristan 14. (l)

Zaže, sekire, pile lopate, razno gospodarsko orodje, poceni pripravila železnina Koutny, Siska, Medvedova 28. (l)

Koncertne citre

dobre, kupim. Event. tudi note. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Citre« 2951.

Auto-motor**Poltovorni avto**

skoraj nov, po nizki ceni naproday. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3058. (f)

Osební avto

izpod 1000 kg, plačano takso, v brezhibnem stanju in z novo pnevmatiko, se prodaja, tudi za knjižice solidnega zavoda. Ponudbe pod »I. R. M. 3007«.

Avto

6 sedežni, odprt, prodam tudi na hranilno knjižico. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2948. (f)

Majhen avto »Opel«

teža 700 kg, 4 sedežni, malo vožen, nove gume — se prodaja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2952. (f)

Motorno kolo Terrot

350 cm³, prodam za 3000 Din. Jernej Jeraj, Zapožje, Smlednik. (f)

Motor »F. N.«

350 cm³, »Pigout« 250 m³, ter »Vanderer« s Sax motor »Vanderer« s Sax motorjem, prodam. Prvega cena 3500 Din, drugega 4000 Din, tretjega 2500 D. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 2874. (f)

Dva Puch motorja

model 1933, 6 HP, 250 cm³, zelo ugodno prodam. Eden nov, drugi vožen 2000 km; zadnji ohranjen kakor nov — Puch, zastopnik Erjavec, Stična. f

Tovorni avto

Chevrolet, eno in pol tone, v dobrem stanju, prodam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 3085. (f)

Priložnostni nakup!

Odprt potniški avto, v brezhibnem stanju, z novo pnevmatiko — poceni naproday. Ralph Lippitt, grad Turniš pri Ptuj. (f)

Auto Kabriolet

štirisedežna limuzina, svetovne znamke, tovarniško nov, poraba 10 litrov na 100 km, prodam po zelo ugodni ceni event. tudi proti hranilnim knjižicam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Štedljiv« št. 3109. (f)

Prodano**Hranilne knjižice**

in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov jemljemo do preklada zopet v račun. A. & E. Skaberne, Ljubljana. (r)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in naceene trdka Karl Prelog, Ljubljana. Židovska ulica in Stari trg (l)

Telefon 3934. Premog

drva, karbopake, nudi Slova, Kolezijska 19. (l)

Prodaj

večjo množico gonilnih jermen raznih širin. Franc Požar, Dravljice 66. (l)

Sladka pesa

za živilo, večja množina, naproday. Vprašati: Gostilna Pirnat, Vič. (l)

Sadna drevesa

visoko in nizkodebelne jablane in hrške, češnje, orešje, višnje, breskve, marelice, agras in ribez, zaščena rodovitnost — dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani — Novi trg 3 — Zahtevajte cenik. (l)

UNIONSKA KLET

ima garantirano originalna vina po konkurenčnih cenah.

3 panje čebel »A. 2.«

prodam: in se tri prazne panje z vso opremo in satovjem. Vrščaj, Rajhenburg. (l)

Pletilni stroj 8 60

skoraj nov, poceni naproday. Parzer, Ljubljana, Trnovski pristan 14. (l)

Zaže, sekire, pile

lopate, razno gospodarsko orodje, poceni pripravila železnina Koutny, Siska, Medvedova 28. (l)

Lastniki Puch

motornih koles: dele za Pucha dobite najhitreje in najceneje povzeto. Pišite Erjavec, Puch, zastopnik, Stična. (l)

Več umivalnikov

rabljenih, se prodaja v hotelu »Balkan«, Sv. Petra št. 25. (l)

Kozolec

5 oken (štantov), s plaščem, v dobrem stanju, naproday. Podmilsčakova ul. 4-1. (l)

Semenskega ovsa

40 mernikov — prodam. Mervar Franja, Vič 21. l

Valilna jajca

črni orpington kokoši — naproday. Tyrševa c. 8, Ljubljana. (l)

Mlekarna

na prometnem kraju v centru Ljubljane, zaradi bolezni naproday. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2939. (l)

VELIKO IZBIRO

angleških, čeških in drugih štof. žen sko in moško blago za pomlad Vam nudi po nizkih cenah

M. GAJŠEK

MARIBOR, Glavni trg 1

Salonski gramofon

50 plošč, divan, majhna kuhinjska kredenca, miza — dobro ohranjeno, naproday. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2990. (l)

Na javni dražbi

2 konja in kočija, radio aparat, dne 22. III. 1934, ob 14. Dol. Lendava, Glavna ulica 52. (l)

1000 kg sena

1000 kg pšenične slame prodam ali zamenjam za krompir. Carman, Stožice št. 2, p. Jezica. (l)

PERJE

svilo, čehano kg Din 25.— Pol puh bel kg Din 95.— Puh sivl. II. kg Din 100.— Puh sivl. I. kg Din 125.— Puh bel, najfinjši kg Din 220.— Vse kmetično očisti.

Eksportna hiša

»Luna«, Maribor

Polenovko

slanike in sardine, z jamčeno kaljiva semena, trsne škarje, razno železnino kupujte pri

JOS. JAGODIČ, Celje

Glavni trg, Gubčeva ulica

Kovčki,

ročne torbice, listnice, denarnice, nahrbtniki, gamaše v veliki izbiri pri Ivan Kravos, Maribor Aleksandrova 13.

SEMENSKI OVES

debelozrnati iečmenovec, švedskega izvora, zaščeno kaljivo, nudi najcenejše, dokler kaj zaloge trdka

A. VOLK

Ljubljana, Resljeva c. 24.

Zastonj

Karbo paketi se ne dobe nikjer, vendar najboljši, najhitreje ste postreženi pri trdkri Velepi, Ljubljana, Jerneja 25. Trdka nudi prv

39.-

Vel. 19-22 Vrsta 5860-00
Za Vaše malčke. Lahek čevljiček iz mehkega boksa v raznih barvnih kombinacijah. Vel. 23-26 Din 49.—.

49.-

Vel. 19-26 Vrsta 5851-28
Okusno okrašen lakast čevljiček za Vaše najdražje. Isti model iz rjavega boksa.

49.-

Vel. 27-34 Vrsta 3222-02
Močan polčevlji za šolsko mladino z okrašenim jezikom. Gumijast podplat jamči za dolgo trajnost. Vel. 35-38. Din 69.—.

69.-

Vel. 27-34 Vrsta 5842-47
Lepi in okusno kombinirani čevljički iz laka ali rjavega boksa.

79.-

Vrsta 1645-05
Enostaven to a okusen čevljiček iz črnega ali rjavega boksa z visoko ali nizko peto. Lakast Din 99.—.

59.-

Vrsta 1845-53
Za lepe solnčne dni baržunast čevljiček kombiniran z lakom. Brez kombinacije iz astina ali baržuna Din 49.—.

99.-

Vrsta 9805-07
Vedno moderen in vedno eleganten enostaven čevljiček iz prvovrstnega laka. Isti z nizko peto.

99.-

Vrsta 5605-91
Pomladni čevljiček iz rjavega boksa s kombinacijo kačjega usnja. Isti model tudi v laku.

129.-

Vrsta 5875-40
Elegantni lakasti ali ševro čevljički z okusno kombinacijo kačjega usnja.

129.-

Vrsta 5805-63
Eleganten čevljiček za pomlad. Lakast ali iz ševroa z jako okusnim okrasom.

Velikonočno veselje

Za praznik veselja se
olepšajte z novo obutvijo.
Sedaj Vam lahko strokovnjaško in vestno postrežemo. Ne čakajte do zadnjih dni, izberite si obutev, dokler imamo veliko izbiro.

Plata

25.-

Vel. 27-34 Vrsta 45612-27
Na praktičnejši in najcenejši čevlji za vsako igro in za vsak sport. Za mal denar bo Vaša deca obvarovana raznih poškodb.

45.-

Vel. 27-34 Vrsta 3162-00
Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, evo dobrih visokih čevljev iz močnega mastnega usnja, s trpežnim gumijastim podplatom. Vel. 35-38 Din 59.—.

69.-

Vrsta 3945-05
Praktičen in udoben čevlji za gospodinje. Iz dobrega telečjega boksa s prožnim gumijastim podplatom.

69.-

Vrsta 875-76
Krasne opanke, okusno kombinirane v raznih barvah. Zračne in udobne.

79.-

Vrsta 2945-11
Čevlji za vsako priliko iz črnega ali rjavega boksa z usnjenim podplatom in peto. Za nedeljo in praznik iz laka Din 99.—.

99.-

Vrsta 4625-55
Za izlete potrebujete take čevlje udobne oblike in širokih pet. Iz prima telečjega boksa, črne ali rjave.

99.-

Vrsta 2345-13
Okusen čevljiček za izprehod iz semiša z usnjeno kombinacijo. V črni ali rjavi barvi.

99.-

Vrsta 1805-60
Novi pomladni model. Iz laka okrašen iz kušarjeve kože. Iz rjavega ševroa Din 129.—.

99.-

Vrsta 1845-32
Udoben čevljiček iz laka ali rjavega boksa z okrasom iz kačje kože.

129.-

Vrsta 1375-88
Za pomladanske izprehode. Eleganten čevlji iz semiša kombiniran z usnjem. Črn ali rjav.

79.-

Vrsta 2927-71
Lahek čevlji, izdelan v obliki sandala s kromovim podplatom. Za tople dni nanadomestljiv.

79.-

Vrsta 1137-27
Za solnčne dni evo elegantnih čevljev iz platna, kombinirani z lakom ali rjavim usnjem.

89.-

Vrsta 1937-22
Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21
Eleganten polčevlji iz najfinejšega telečjega boksa v črni ali rjavi barvi z usnjenim podplatom. Lakast Din 149.—.

129.-

Vrsta 1637-26
Pomladanska moda. Okusno okrašen polčevlji iz telečjega boksa, črn ali rjav. Posebno primeren k sportni obleki.

149

Vrsta 1237-27
Čevlji elegantnega gospoda za izprehod. Lakasti kombinirani s semišem ali mat-boksom.

79.-

Vrsta 0167-00
Za delo in štrpce so najboljši čevlji iz mastnega kraviega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zenski Din 69.—.

Negužite svojo obutev z našo kremo.
Škatlja stane Din 4.—

99.-

Vrsta 1977-22
Visok čevlji iz močnega boksa z gumijastim podplatom, elegantne polsijaste oblike. Z usnjenim podplatom Din 129.—.